

Kuva: Leena Törmälä

Tilinpäätös 2023 Tasekirja

Kaupunginhallitus 25.3.2024
Kaupunginvaltuusto x.x.2024

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.2 Kunnan hallinto 1.1. – 31.12.2023	4
1.3 Yleinen taloudellinen kehitys	6
1.4 Oman talousalueen kehitys	9
1.5 Kaupunkistrategian toteutuminen	12
1.6 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	19
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	21
1.8 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä	22
1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	24
2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	29
2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	29
2.2 Toiminnan rahoitus	40
3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	43
4 KOKONAISTULOT JA –MENOT	47
5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	48
5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä v. 2023	48
5.2 Konsernin toiminnan ohjaus	49
5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	50
5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	52
5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	52
5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	54
6 KESKEISET LIITETIEDOT	59
7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	59
8 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	60
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	60
Käyttötalous yhteensä	61
10 Keskusvaalilautakunta	64
12 Tarkastuslautakunta	66
14 Kaupunginvaltuusto	68
16 Kaupunginhallitus	72
20 Kehittämislautakunta	89

30 Tulevaisuuslautakunta	107
50 Rakennetun ympäristön lautakunta	124
<i>8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	<i>145</i>
<i>8.3 Investointiosan toteutuminen</i>	<i>149</i>
<i>8.4 Rahoitusosan toteutuminen</i>	<i>154</i>
<i>8.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta</i>	<i>155</i>
9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	157
<i>9.1 Kunnan tuloslaskelma</i>	<i>157</i>
<i>9.2 Kunnan rahoituslaskelma</i>	<i>158</i>
<i>9.3 Kunnan tase</i>	<i>159</i>
<i>9.4 Konsernituloslaskelma</i>	<i>160</i>
<i>9.5 Konsernin rahoituslaskelma</i>	<i>161</i>
<i>9.6 Konsernitase</i>	<i>162</i>
10 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	163
11 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	190
12 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	191
13 TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	191

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Nostoja vuodelta 2023

Pitkään valmistelussa ollut sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueille toteutui heti vuoden 2023 alussa, jolloin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde aloitti toimintansa. Koko kulunut vuosi oli tasapainoilua hyvinvointialueen taloudellisten haasteiden kanssa. Talouden tervehdyttämissä paineiden kaikkia vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkoratkaisuihin Raahen osalta ei voi vielä edes tietää. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä purettiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle. Sairaalan kiinteistöt myytiin Raahen Hoivatalot Oy:lle.

Viime vuonna käynnistyi myös TE- palvelujen 2024 uudistus, jossa julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (TE-palvelut) siirretään kunnille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Raahen muodostaa uuden työllisyysalueen yhdessä Oulun eteläisen alueen kymmenen muun kunnan kanssa. Mukana ovat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahen, Reisjärvi, Siikajoki ja Siikalatva. Raahen toimii uuden työllisyysalueen vastuukuntana.

Kaupunkistrategian toimeenpanemiseksi hyväksyttiin toukokuussa 2023 toimenpideohjelma, jolla on tarkoitus saattaa strategiassa esitetyt tavoitteet neljän kärkiteeman, lasten ja nuorten Raahen, yritysten Raahen, osaajien Raahen ja hyvinvoinnin Raahen, konkreettisiksi toimenpiteiksi.

SSAB:n kaava valmistui ripeästi hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja kaava saavutti lainvoimaisuuden vuoden 2024 alkuneljänneksellä. Nyt odotamme malttamattomina SSAB:n investointipäätöstä. Raahen Sataman tulevista investoinneista ja niiden eri rahoitusmahdollisuuksista käytiin aktiivista vuoropuhelua kaupungin kanssa vuoden 2023 aikana. Kaupunginvaltuusto sitoutui päätöksellään 11.12.2023 omalta osaltaan tukemaan Raahen Satama Oy:tä syvälaituri 3:n rakentamista koskevassa CEF-rahoitushaussa varmistamalla hankkeen rahoituksen.

Uuden Prismen suunnittelu Mettalanmäelle eteni tavoitellussa aikataulussa vuoden 2023 aikana. Viime vuonna käynnistettiin myös kaupungin toiminnan kehittämishanke yhdessä FCG:n kanssa. Toiminnan kehittämistyötä on tehty tiiviisti yhdessä luottamushenkilöiden ja esihenkilöiden kanssa.

Kaupungin talouden tasapainottamistyötä on jatkettu hyväksytyjen tasapainottamistoimenpiteiden pohjalta, mutta palveluverkkoratkaisujen tekemiseen ei ole löytynyt yksimielistä näkemystä.

Vuosi 2023 toteutui ennakoitua parempana. Tilikauden ylijäämä on 10,1 milj. euroa. Lainoja saatiin lyhennettyä 8,6 milj. eurolla. Hyvästä tuloksesta huolimatta talouden tasapainottamista on ehdottomasti jatkettava päämäärätietoisesti niin kuluvana vuonna kuin tulevinakin vuosina.

Taloudellisista haasteista huolimatta Raahen on upea kaupunki monenlaisine mahdollisuuksineen, josta voimme olla aidosti ylpeitä.

Lämmin kiitos kaupungin koko henkilöstölle ja kaikille luottamushenkilöille kuluneesta vuodesta! Nautitaan keväisistä päivistä!

Leena Mikkola-Riekkinen
Kaupunginjohtaja

1.2 Kunnan hallinto 1.1. – 31.12.2023

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 31.12.2023 oli seuraava: Kesk. 16, PS 7, Vas. 7, SDP 6, Kok. 5, KD 1, Vihr. 1, yhteensä 43 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi yhteiskunta- ja työelämäosaamisen lehtori Nina Pulkkanen (kesk.), I varapuheenjohtajana eläkeläinen Timo Mattila (PS), II varapuheenjohtajana myyjä Katja Hänninen (vas.) ja III varapuheenjohtajana eläkeläinen Pirkko Valtanen (sd.).

Kaupunginhallituksessa oli 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi kunnallisneuvos Tarja Ollanketo (vas.) 31.7.2023 saakka ja yrittäjä Anu Mattila (ps.) 1.8.2023 alkaen. Varapuheenjohtajana toimi metsätalousinsinööri Sari Pekkala (kesk.) ajalla 1.1. – 31.12.2023.

Toimielimet ja niiden puheenjohtajisto

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Kirsti Sämpi (Kesk.), varapuheenjohtaja Seija Kastelli (PS).

Keskusvaalilautakunnassa on yksi jäsen seuraavista valtuustoryhmistä: Kesk., Vas., PS, Kok. ja SDP, yhteensä viisi jäsentä.

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Tiina Hanhikorpi (PS), varapuheenjohtaja Antero Aulakoski (kesk.) 23.4. saakka, Esa Kinnunen (kesk.) 24.4.–12.11., Elina Jaakola (kesk.) 13.11. alkaen.

Tarkastuslautakunnassa on yksi jäsen jokaisesta valtuustoon vaaleilla valitusta ryhmästä, yhteensä 7 jäsentä.

Rakennetun ympäristön lautakunta

Puheenjohtaja Niilo Ojala (vas.) 31.7. saakka, Arvo Lomaa (PS) 1.8. alkaen, varapuheenjohtaja Aimo Karppinen (kesk.). 11-jäseninen rakennetun ympäristön lautakunta toimii luonnonsuojelulain, jätelain, vesiliikennelain, maastoliikennelain, ulkoilulain, maankäyttö- ja rakennuslain, maa-aineslain ja kunnossapitolain tarkoittamana toimielimenä.

Rakennetun ympäristön lautakunta nimeää lisäksi viisijäsenisen lupa- ja valvontajaoston, joka toimii em. lakien tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

Tulevaisuuslautakunta

Puheenjohtaja Jari Törmikoski (kesk.), varapuheenjohtaja Meeri Pääkkö (PS).

11-jäsenisen tulevaisuuslautakunnan tehtäviin kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä nuoriso- ja kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja järjestäminen.

Kehittämislautakunta

Puheenjohtaja Paavo Törmi (SDP), varapuheenjohtaja Matti Hummastenniemi (kesk.). 11-jäseninen (seudullisia asioita käsiteltäessä 15-jäseninen, seudullisten asioiden käsittelyyn Siikajoen kunta ja Pyhäjoen kunta valitsevat kumpikin 2 jäsentä). Kehittämislautakunta käsittelee kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi meneviin asemakaavoihin, elinkeinojen kehittämiseen ja toimitilaratkaisuihin, elinkeinostrategian laatimiseen, työllisyydenhoitoon, joukkoliikenteeseen, tapahtumatuotantoon, kaupunkimarkkinointiin ja viestintään, matkailun kehittämiseen sekä seutukunnan kehitykseen ja edunvalvontaan liittyvät asiat.

Lähi­demokratia­hallitus

Puheenjohtaja Ritva Mattila, varapuheenjohtaja Erkki Piippo. 9-jäseninen lähi­demokratia­hallitus kootaan neljän alueen (Merikadun, Pattasten, Saloisten ja Vihannin koulupiirit) edustajista, jotka valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Lähi­demokratia­hallitus käsittelee ja tiedottaa kaupungin alueita koskevien asioiden vireillepanosta. Se myös kokoaa eri alueiden aloitteet ja tekee niistä esitykset kaupunginhallitukselle. Lähi­demokratia­hallitus jakaa kylä- ja asukastoimintaan kohdistetun kehittämisrahan, jatkaa Sofy-toimintaa sekä avustaa kaupungin ja paikallisten toimijoiden välisten sopimusten tekemisessä.

Keskushallinto sekä toimialat ja niiden johtajat

Keskushallinto

Leena Mikkola-Riekkinen, kaupunginjohtaja
Matti Bergman, hallintojohtaja
Päivi Määttä, talousjohtaja

Rakennetun ympäristön lautakunta

Jarkko Vimpari, tekninen johtaja

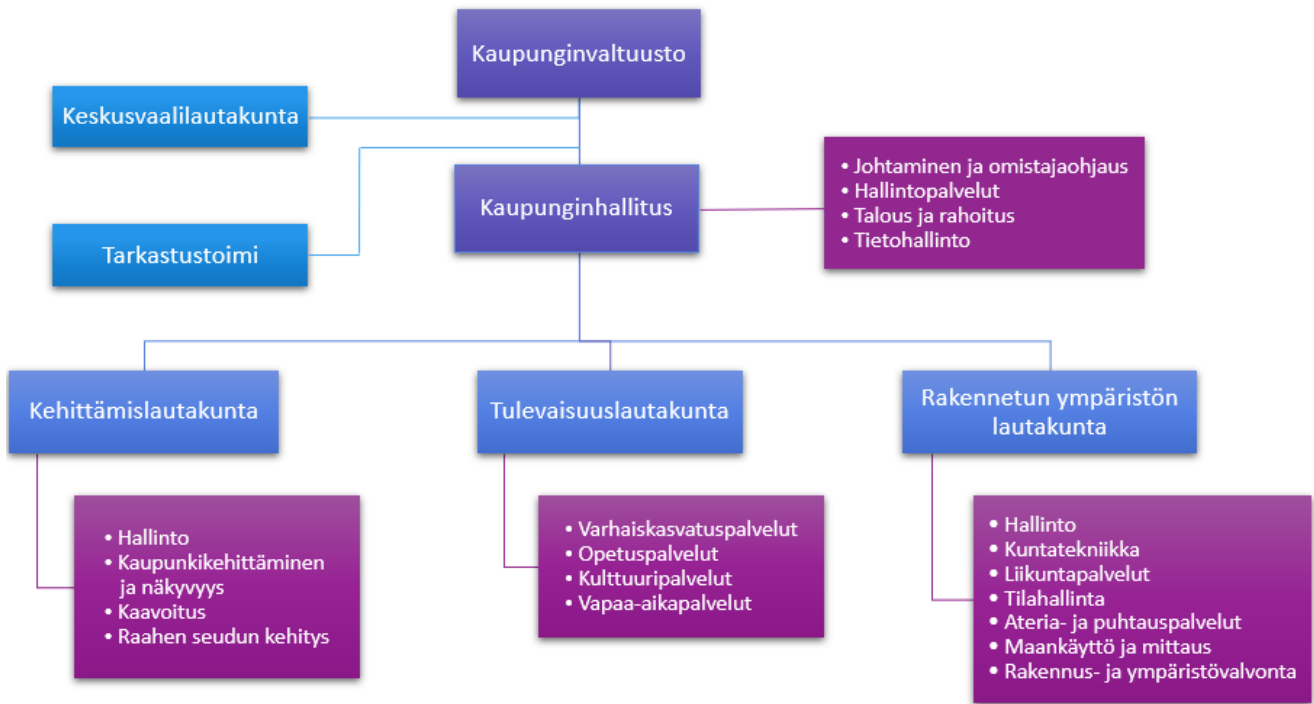
Tulevaisuuslautakunta

Lucina Hänninen, opetus- ja kasvatusjohtaja 14.7. saakka
Irmeli Stark, vt. opetus- ja kasvatusjohtaja 15.7.–30.11.
Marianne Liimatainen, opetus- ja kasvatusjohtaja 1.12. alkaen

Kehittämislautakunta

Pasi Pitkänen, kehittämisskeskuksen johtaja

Organisaatiorakenne 2023

1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Talouden näkökulmasta Covid-pandemiasta palautuminen lähti nopeasti liikkeelle vuonna 2022 ja talouskasvu lähti ripeään nousuun. Helmikuussa 2022 Venäjän aloitti laittoman hyökkäyssodan Ukrainaan, minkä seurauksena hyvin alkaneet talousnäkyvät lähtivät nopeasti hiipumaan. Vuoden 2022 talouskasvu jäi 1,6 prosenttiin. Suomi on ajautunut taantumaan vuoden 2023 aikana ja talous supistuu 0,5 prosenttia. Taustalla edelleen Covid-19 pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, hintojen, kustannusten ja korkojen nousu.

Vaikka talouden suhdanteen odotetaan kääntyvän suotuisammaksi vuoden 2024 aikana, Suomen talous ponnistaa tuleviin vuosiin vajaakuntoisena. Palkkojen noususta huolimatta reaaliensiot ovat laskeneet korkean inflaation vuoksi. Korkojen nousu on heikentänyt kulutusta ja investointeja, työllisyys heikentynyt. Kotitalouksien taloudellinen epävarmuus on alkanut kasvaa uudelleen, mikä hidastaa yksityistä kulutusta ja talouskasvua. Vuonna 2024 inflaation ennakoitaan hidastuvan kahteen prosenttiin, minkä seurauksena korkojen odotetaan laskevan. Vuoden 2024 talouskasvun arvioidaan jäävän reilusti alle yhden prosentin. Vuodelle 2025 odotetaan kuitenkin ja positiivisempia kasvulukemia.

Työllisten määrän arvioidaan hieman laskevan vuonna 2024, mutta lähtevän nousuun vuonna 2025 ennustetun talouskasvun myötä. Julkiset menot kasvoivat suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja niiden arvioidaan kasvavan edelleen vuonna 2024. Menojen kasvun myötä myös julkinen velka tulee kasvamaan ja rahoitusjäämä syvenemään.

Seuraavassa taulukossa esitetään Suomen talouden keskeisiä tunnuslukuja Valtiovarainministeriön julkaiseman talven 2023 taloudellisen katsauksen mukaan.

Keskeiset talouden ennusteluvut					
Muuttuja	2022	2023	2024	2025	2026
(%-muutos)					
Tuotanto (määrä)	1,6	-0,5	0,7	2,0	1,6
Ansiotasoindeksi	2,4	4,2	3,5	3,3	3,1
Reaalinen ansiotaso ¹	-4,7	-2,1	1,5	1,9	1,4
Keskiansiot ²	3,3	5,0	4,1	3,4	3,3
Työkustannukset tuoteyksikköä kohti koko kansantaloudessa ³					
Työlliset	2,5	0,1	-0,2	0,8	0,9
Inflaatio	7,1	6,3	2,0	1,4	1,7
Ansiotaso	2,4	4,2	3,5	3,3	3,1
(%-yksikköä)					
Työttömyysaste	6,8	7,2	7,5	7,1	6,6
Vaihtotase/BKT	-2,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9
Julkiset menot/BKT	53,3	54,5	54,9	54,7	53,9
Veroaste/BKT	42,9	41,5	40,5	40,5	40,3
Rahoitusjäämä/BKT	-0,8	-2,5	-3,5	-3,4	-3,0
Julkinen velka/BKT	73,3	75,5	79,1	81,4	83,3
Euribor 3 kk, %	0,3	3,4	3,4	2,4	2,1
10 vuoden korko, %	1,7	3,1	3,2	3,1	3,1

1) Ansiotasoindeksi jaettuna kuluttajahintaindeksillä.

2) Laskettu jakamalla koko kansantalouden palkkasumma palkansaajien tehdyillä työtunneilla. Lukuihin vaikuttavat kansantalouden rakennemuutokset.

3) Palkansaajakorvaukset jaettuna bruttoarvonlisäyksen volyymilla perushintaan.

Taulukko 1. Keskeiset talouden ennusteluvut. Lähde: VM Taloudellinen katsaus talvi 2023.

Kuntatalouden näkymät

Vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatien talouden tilanne on odotetusti hyvä, joskin syksyllä 2023 ennakoitiin vieläkin vahvempaa tulosta. Vuosikate vahvistui 790 milj. eurolla 4,24 mrd. euroon, ollen koko 2000-luvun vahvin. Vuosikate riitti kattamaan selvästi poistot ja nettoinvestoinnit. Tilikauden tulos, 1,8 mrd. euroa, oli myös hyvin vahva. Tämän ansiosta taseen kertynyt ylijäämä kasvoi lähes 1,9 mrd. eurolla 16,81 mrd. euroon. Toiminnan ja investointien rahavirta oli kolmen edellisen vuoden tapaan positiivinen, mutta heikkeni edellisvuodesta noin 400 milj. eurolla 240 milj. euroon.

Tulorahoituksen vahvuus selittänee sen, että lainamäärä jatkoi laskuaan toista vuotta peräkkäin, mikä on hyvin poikkeuksellista. Kuntien yhteenlaskettu lainamäärä väheni noin 243 milj. eurolla 18,45 mrd. euroon. Vuonna 2022 lainamäärä väheni peräti 430 milj. eurolla, mikä selittyy sillä, että kunnat möivät poikkeuksellisen paljon omaisuuttaan juuri sote-uudistuksen kynnyksellä. Korkotason nousulla lienee vaikutusta lainamäärän maltilliseen kasvuun vuonna 2023, sillä oletettavaa on, että kunnat ovat käyttäneet omaisuuden myynnistä saatuja rahavaroja investointien rahoittamiseen ja lainojen lyhennyksiin.

Vuoden 2023 vahvan tuloksen taustalla on pääosin sote-uudistuksen ns. verohännät, joiden vaikutus kuntien verotuloihin oli noin 1,29 mrd. euroa koostuen pääosin kunnallisverosta, mutta osin myös yhteisöverosta. Kunnat saivat vuonna 2023 verotilityksiä vuodelta 2022 sote-uudistusta edeltävän, leikkaamattoman verotuksen mukaan. Sote-uudistukseen liittyvät kustannukset olivat jo poistuneet kunnilta kokonaisuudessaan. Vuoden 2023 tuloista paransi myös se, että kunnat saivat liikaa valtionosuuksia, sillä sote-uudistukseen liittyvä valtionosuuksien vähennystarve kasvoi lopullisten laskelmien myötä noin 0,5 mrd. eurolla. Tämä (0,5 mrd. euroa) tullaan näillä näkymin vähentämään kuntien valtionosuuksista vuosina 2025–2027 sen lisäksi, että valtionosuuksien taso alenee pysyvästi em. määrällä vuodesta 2024 lähtien.

Sote-uudistuksen seurauksena kuntien verotulojen kokonaismäärä laski 12,3 mrd. euroa (-46 prosenttia) vuodesta 2022, josta kunnallisveron osuus oli 11,4 mrd. euroa ja yhteisöveron osuus vajaan miljardin. Kiinteistövero ei siirretty sote-rahoitukseen. Sen määrä kasvoi noin 90 milj. euroa ja oli lähes 2,2 mrd. euroa. Sote-uudistuksen seurauksena kiinteistöveron määrä ylitti yhteisöveron määrän noin 130 milj. eurolla. Aiempina vuosina yhteisöveron määrä on ollut kiinteistöveron määrän suurempi, mutta nyt tilanne muuttui. Verotulojen kokonaismäärä supistui noin 14,5 mrd. euroon, kun vuonna 2022 määrä oli 26,8 mrd. euroa. Sote-uudistuksen takia kunnilta siirrettiin verotulojen lisäksi myös merkittävä osa valtionosuuksista pois. Ne vähenivät kaikkiaan 7,1 mrd. euroa eli noin 66 prosenttia. Valtionosuuksien kokonaismäärä supistui 3,63 mrd. euroon, kun vuonna 2022 määrä oli 10,74 mrd. euroa. Verotulojen ja valtionosuuksien reaalista muutosta on vaikea todentaa tilinpäätöstietojen perusteella.

Myös toimintakatteen osatekijöiden eli toimintatuottojen ja –kulujen muutosten tarkastelu aiempiin vuosiin on sote-uudistuksen takia hankalaa. Toimintatuotot vähenivät 2,1 mrd. eurolla 6 mrd. euroon, kun taas toimintakulut vähenivät peräti 22,2 mrd. eurolla 20,3 mrd. euroon. Toimintakulut siis puoliintuivat vuodesta 2022. Suurinta vähennys oli palvelujen ostoissa, yhteensä yli 17 mrd. euroa. Henkilöstökulut vähenivät reilulla 4 mrd. eurolla. Tässäkin suhteessa tapahtui merkittävä muutos siten, että aiemmin palvelujen ostot ovat muodostaneet pääosan toimintakuluista, mutta vuonna 2023 henkilöstökulut olivat lähes kaksinkertaiset verrattuna palvelujen ostoihin. Toimintakate supistui reilulla 20 mrd. eurolla noin -14,3 mrd. euroon. Kaiken kaikkiaan, vuoden 2023 muutoksen vertailu aiempiin vuosiin on hankalaa sote-uudistuksen vuoksi. Vuoden 2023 osalta lopulliset tiedot tarkentuvat kuntien tilinpäätösten valmistuttua.

Kuntalain mukaisen arviointimenettelyn kriteereiden täyttymisen osalta kolmella kunnalla on vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden mukaan taseessa kattamatonta alijäämää vuodelta 2018, joka olisi tullut kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Näiden osalta arviointimenettelyn käynnistymisen kriteerit täyttyvät.

Kuntataloudessa vuosi 2023 oli poikkeuksellisenkin hyvä, mutta pitää muistaa, että se selittyy kertaluonteisilla erillä ja ilman niitä se olisi jäänyt alijäämäiseksi. Vuoden 2024 näkymät eivät ole yhtä valoisat, vaan haasteita ja epävarmuustekijöitä on paljon.

Valtiolla on valmistelussa suuria asiakokonaisuuksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen, jonka onnistuminen on kuntien näkökulmasta ensiarvoista. Uudistetun järjestelmän mukaiset valtionosuuspäätökset tulevat vuodelle 2026. Myös kiinteistöverouudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2026. Normien purkaminen, johon on kunnilta tullut 537 purkuehdotusta ja onnistuessaan

purkutyöllä voi olla merkittäviä kuntatalousvaikutuksia. Sosiaaliturvan muutos, lukio- ja ammatillisen koulutuksen uudistaminen sekä alueiden käyttöä ja maapolitiikkaa koskevan sääntelyn uudistaminen. Myös TE-uudistuksen rahoitus kunnille on kriittinen, sillä sen arvioidaan olevan alimitoitettu. Näiden lisäksi kuntien omistamien sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite voi tuoda haasteita ja taloudellisia tappioita. Valtion kevään budjettiriihen tuloksista ei liene realistista odottaa kuntatalouden kannalta positiivisia uutisia eli valtionosuusleikkauksia on kaiketi tulossa. Kehysriihen päätöksillä 15.-16.4.2024 on satojen miljoonien vaikutus kuntien tuloihin vuonna 2025.

Kuntien tehtävät painottuvat jatkossa entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Pienten kuntien mahdollisuudet kouluverkon sopeutukseen ovat rajalliset, minkä lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut viime vuosina kasvussa. Isommissa kunnissa mahdollisuudet palveluverkkoratkaisujen tekemiseen lienevät paremmat. Julkisen talouden niukat resurssit haastavat kuntia voimakkaasti pohtimaan alueellisia ratkaisuja, sillä menojen ja tulojen tasapainovaatimus on ehdoton terveeseen kuntatalouden edellytys. Kuntatalous pysynee vuonna 2024 tasapainossa, mutta vuodesta 2025 lähtien on näköpiirissä jälleen alijäämien ja velan kasvua. Tämän vuoksi kuntien tulee jatkaa talouden sopeuttamistoimia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti.

1.4 Oman talousalueen kehitys

Talousalueella rakentaminen on ollut hiljaista ja investoinnit odottanevat talouden elpymistä sekä korkojen lähtemistä laskuun. Isoja hankkeita on kuitenkin vireillä. Uuden Prismän rakentaminen Mettalanmäelle käynnistyy vuonna 2024. SSAB:n kaavan hyväksyminen saavutti lainvoiman vuoden 2024 puolella, ja odotamme yhtiön investointipäätöstä suurhankkeen toteuttamisesta. Raahen satama-alueelle on myös suunniteltu isoja hankekokonaisuuksia ja osa niistä käynnistyneen jo vuoden 2024 aikana. Korkojen odotetaan laskevan, mikä vauhdittaneen yritysten investointihalukkuutta ja sitä myötä alueen toimeliaisuuden ja työllisyyden kasvua.

Vuonna 2023 on seutukuntaan perustettu 115 (99 vuonna 2022) uutta yritystä. Kun lakanneita yrityksiä on 63 (57 vuonna 2022), yritysten nettoperustanta on +52 (+42 vuonna 2022). Raahen uusia yrityksiä perustettiin 85 (75 vuonna 2022). Kun lakanneita yrityksiä on 47 (45 vuonna 2022), on yritysten nettoperustanta +38 (+30). Luvuissa ei ole mukana asunto-osake- ja kiinteistöosakeyhtiöitä, kaupparekisteriin rekisteröimättömiä toiminimiä eikä metsän hoitoa varaten perustettuja toiminimiä.

Raahen kaupunki jatkoi elinkeinoelämän toimintaedellytysten luomista panostamalla edelleen vahvasti mm. yrityspalveluihin sekä maankäytön, infrarakentamisen ja kaavoittamisen palveluihin. Kaupunginhallitus on tammikuussa 2023 perustanut elinvoimatoimikunnan, jonka tehtävänä on edistää kaupungin ja yritysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä, ideoida, valmistella ja kommentoida erilaisia kehittämishankkeita kaupunkikehittämisen näkökulmasta ja luoda edellytyksiä kaupungin elinvoiman lisäämiseksi eri toimijoiden tarpeet, näkökulmat ja kaupungin mahdollisuudet huomioiden. Toimikunta on toiminut aktiivisesti ja kokoontunut kuusi kertaa vuoden 2023 aikana.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Raahen seutukunnan sekä sen kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan työttömyysasteet vuosilta 2020–2023. Seutukunnan työttömyysaste kasvoi 1,7 prosenttiyksiköllä edellisvuoteen verrattuna. Samoin Raahen työttömyysaste kasvoi 1,7 prosenttiyksiköllä ja on vertailussa korkein.

Työttömyysaste %, 31.12.				
Muuttuja	2020	2021	2022	2023
Raahe	15,8	10,9	11,9	13,6
Pyhäjoki	13,4	9,2	10,8	11,8
Siikajoki	12,5	9,4	8,7	10,8
Seutukunta	15,1	10,6	11,3	13,0
Pohjois-Pohjanmaa	13,6	10,9	10,9	12,6

Taulukko 2. Työttömyysaste. Lähde: Pohjois-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2023.

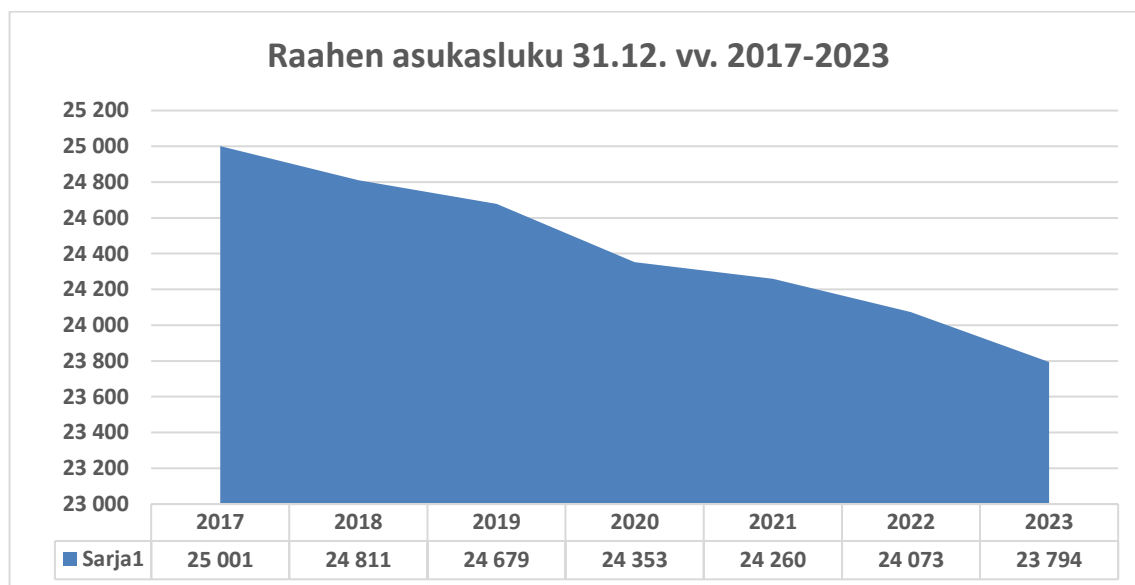
Alla olevassa taulukossa on esitetty Raahen työttömät työnhakijat sekä avoimet työpaikat työnvälityksessä 31.12. vuosina 2020–2023.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat Raahe 31.12.						
Muuttuja	2020	2021	2022	2023	Muutos lkm 22/23	Muutos % 22/23
Yhteensä	1623	1108	1189	1374	185	15,6
Miehet	973	603	650	821	171	26,3
Naiset	650	505	539	553	14	2,6
Alle 20-vuotiaat	67	51	59	72	13	22,0
Alle 25-vuotiaat	304	229	219	258	39	17,8
Yli 50-vuotiaat	492	372	371	409	38	10,2
Pitkäaikaistyöttömät	344	373	306	351	45	14,7
Vamm. ja pitkäaik.saira	187	176	188	205	17	9,0
Avoimet työpaikat	378	628	1121	131	-990	-88,3

Taulukko 3. Raahen työttömät työnhakijat sekä avoimet työpaikat. Lähde: Pohjois-Pohjanmaa työllisyyskatsaus, joulukuu 2023.

Taulukosta voidaan todeta, että työttömien määrä on kasvanut kaikissa vertailuryhmissä. Avoimia työpaikkoja oli huomattavasti edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2023 lopussa lomautettujen määrä Raahessa oli 186 eli 60 enemmän kuin edellisenä vuonna (126 vuoden 2022 lopussa).

Alla olevassa kaaviossa on esitetty Raahen asukasluvun kehitys vv. 2017–2023. Kuvasta voidaan todeta, että asukasmäärä on laskenut koko tarkastelujakson ajan ja jakson aikana asukkaiden määrä on vähentynyt 1 207 henkilöllä. Vuoden 2023 aikana asukasmäärä väheni 279 henkilöllä. Vuoden 2023 lopullinen asukasluku julkaistaan 19.4.2024.

Taulukko 4. Raahen asukasluku.

1.5 Kaupunkistrategian toteutuminen

Raahen kaupunginvaltuusto on 31.10.2022 hyväksynyt Raahen kaupunkistrategian ja siihen liittyvän mittariston vuosille 2022–2027. Tämän lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.5.2023 § 69 strategian toimenpideohjelman, jossa strategian tavoitteita on määritelty konkreettisiksi toimenpiteiksi. Strategia ja toimenpideohjelma on tullut jalkauttaa koko organisaatiossa ja niiden toteutumista seurataan vuosittain säännöllisesti.

Visiomme: Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille

Arvomme: Rohkeus, vastuullisuus, tasapuolisuus, yhteisöllisyys

Raahen kaupunkistrategia muodostuu neljästä sisältöteemasta; yritysten Raahe, lasten ja nuorten Raahe, osajien Raahe ja hyvinvoinnin Raahe. Sisältöteemoja läpileikkaavia teemoja on kolme; tasapainoinen talous, yhteisöllinen toiminta ja vihreä siirtymä. Kaiken toiminnan keskiössä on ELINVOIMAINEN RAAHE.

Sisältöteemat:

Yritysten Raahe

- ❖ Hyvinvoinnin perustana on menestyvä yritys-elämä, jota tuemme omilla toimenpiteillämme.
- ❖ Vihreä siirtymä tarjoaa Raahen alueen yrityksille useita mahdollisuuksia. Haluamme olla edistämässä vihreän siirtymän tuomien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä.

Tavoitteet:

- Raahe on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
- Raahe on yksi Suomen johtavista vihreään siirtymään perustuvan yritystoiminnan kaupungeista, joka hyödyntää siirtymää elinkeinorakenteensa monipuolistamisessa.

Lasten ja nuorten Raahе

- ❖ Olemme lapsiystävällinen kaupunki, jossa hyvinvoivista lapsista ja nuorista kasvaa hyvinvoivia aikuisia.
- ❖ Toimivat palvelumme muodostavat lapsi- ja nuorisoystävällisyyden perustan.
- ❖ Palvelujen varmistamiseksi teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Tavoitteet:

- Toimintamme edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyviin palveluihin ja monipuolisiin harrastuksiin asuinalueesta riippumatta.
- Lapset ja nuoret voivat yhä enemmän vaikuttaa itseään ja kotikaupunkiaan koskeviin asioihin.

Osaajien Raahе

- ❖ Laadukas perus-, toisen- ja korkea-asteen koulutus on yksi kaupungin pitovoimatekijöistä.
- ❖ Vahvistamme oman henkilöstömme osaamista turvataksemme laadukkaat ja toimivat palvelut ja prosessit.
- ❖ Toimimme aktiivisessa vuorovaikutuksessa yritysten kanssa varmistaksemme osaavan työvoiman saatavuuden.
- ❖ Ennakoimme ja reagoimme nopeasti muuttuviin tarpeisiin.

Tavoitteet:

- Rakennamme yhdessä Suomen 'korkeimman' toisen asteen koulutuskokonaisuuden, joka tarjoaa sujuvat koulutuspolut ja optiomahdollisuudet myös korkea-asteelle.
- Varmistamme henkilöstömme osaamisen ja kehittymisen hyödyntämällä eri koulutuspolkuja.

Hyvinvoinnin Raahе

- ❖ Raahella on merkittävä rooli asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- ❖ Kehitämme kulttuuria, liikuntaa, paikallisia miljöitä sekä luontoympäristöjä hyvinvoinnin edistämiseksi.
- ❖ Huolehdimme, että kulttuuri-, liikunta- ja muut harrastusmahdollisuudet ovat kunnossa.

Tavoitteet:

- Laajat hyvinvointipalvelut säilyvät tulevien vuosien julkisten palveluiden muutosten jälkeenkin.
- Hyvinvointialueiden aloittaessa kehitämme Raahelle jääviä toimintoja erityisesti hyvinvoinnin lisäämiseksi ja terveyden edistämiseksi.

Läpileikkaavat teemat:

Tasapainoinen talous

- ❖ Kaupunkimme menestymisen edellytyksenä on, että talous on pitkällä aikavälillä jatkuvasti ylijäämäinen ja velkamäärä on valtakunnallisella keskitasolla.
- ❖ Varmistamme tulevaisuuden menestyksen hillitsemällä menojen kasvua ja panostamalla elinvoimaisuuteen.

- ❖ Seuraamme ja suunnittelemme taloutta ennakoivasti.

Tavoite: Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.

Yhteisöllinen toiminta

- ❖ Toimintamme perustuu ihmisiin ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Olemme aktiivisesti vuorovaikutuksessa: organisaation sisällä, paikallisesti kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- ❖ Kehitämme organisaation toimintatapoja järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti.

Tavoitteet:

- Raahe tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
- Tavoitteena on toimintakykyisempi, tuloksellisempi ja tehokkaampi työyhteisö, jossa ihmisten on hyvä olla ja työskennellä.
- Asetamme Raahen edun toiminnassamme ykkössijalle.

Vihreä siirtymä

- ❖ Yhteiskunta on siirtymässä pois fossiilisten energialähteiden luomasta kasvusta kohti vihreisiin ratkaisuihin nojaavaa kasvua.
- ❖ Vihreässä siirtymässä tartutaan lähes kaikkiin yhteiskunnan toiminnan osa-alueisiin kuten teollisuuteen, energiatuotantoon, ruoantuotantoon, liikkumiseen ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen.
- ❖ Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Tavoite:

- Raahen kaupunki toteuttaa omassa toiminnassaan ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden periaatteita sekä hyödyntää vihreää siirtymää.

Elinvoimainen Raahe

- ❖ Raahen kaupungin tekemisen perustana palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys.
- ❖ Maankäyttö, asuminen ja liikenne (MAL) luovat perustan elinvoiman vahvistamiselle.
- ❖ Raahen kaupungin strategian osa-alueiden toimenpiteet tähtäävät elinvoiman vahvistamiseen.
- ❖ Menestyminen tulevaisuudessa edellyttää suvaitsevaisuutta, ennakkoluulottomuutta ja kansainvälisyyttä.
- ❖ Yhteisöllisyys tukee kaupungin palveluita ja hyvinvointia.
- ❖ Raahe edistää ympäristötietoisuuden kasvua, kiertotaloutta ja resurssiviisautta sekä huomioi nämä asiat myös omassa toiminnassaan.
- ❖ Raahen antaa 'hyvän elämän eväät kaikille'.
- ❖ Raahe on kriisinkestävä kaupunki, jonka huoltovarmuus on kunnossa.

Tavoitteena tasapainoinen talous, toimivat palvelut sekä positiivinen aluekehitys.

Vuoden 2023 talousarvion tavoitteet on tullut asettaa kaupunkistrategiaan (2022–2027) pohjautuen. Niiden on tullut kattaa kunkin tehtäväalueen perustehtävät ja niiden tulee olla toteutettavissa niihin osoitetuilla resursseilla. Tavoitteiden on tullut olla selkeitä ja mitattavissa olevia sekä painottaa toiminnan tuottavuutta.

Talousarvion käyttötalousosassa on tullut antaa toimielin- ja tulosaluetasolla palvelutoiminnan kuvaus sekä strategiasta johdetut, koko taloussuunnitelmakaudelle ulottuvat keskeiset toimintaa ohjaava tavoitteet. Näihin, sekä strategiaan pohjautuen on tullut asettaa talousarviovuotta 2023 koskevat tarkennetut tavoitteet ja tavoitteiden mittarit/tunnusluvut sekä niiden tavoitetasot. Toimielintason tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia ja tulosaluetason tavoitteet ovat sitovia toimielimeen nähden.

Strategian toteutuminen esitetään toimialoittain käyttötalousosaan strategian pohjalta asetettujen tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa sekä alla olevassa taulukossa toimenpideohjelmaan asetettujen toimenpiteiden toteutumisen arvioinnissa.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty kaupunginvaltuuston 29.5.2023 hyväksymän strategian toimenpideohjelman toteutuminen vuoden 2023 osalta. Strategia ja toimenpideohjelman toteutumista seurataan vuosittain säännöllisesti.

Yritysten Raahae						
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssi (€ tai hlö)	Mittarit	Toteuma TP 2023
Raahae on kokoluokassaan Suomen yrittäjätavallisin kaupunki	1. Kehitämme yritysmuotoisempaa toimintakulttuuria ja -prosesseja (konsultoiva palvelu, poliittinen päätöksenteko)	Johtoryhmä, KH/KV	2025	Oma	Kuntabarometri (paras), päätöksenteon & prosessien kesto (nopeammin), toiminnassa: K/E	
	* Perustamme poikkihallinnollisen yritysryhmän	Johtoryhmä	2023	Oma	Kuntabarometri (paras), päätöksenteon & prosessien kesto (nopeammin), toiminnassa: K/E	Toteutunut osittain
Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittämistä oikea-aikaisesti	2. Kehitämme olemassa olevien yritysten palveluita kasvun mahdollistamisen näkökulmasta	Raahen seudun kehitys	2025	Hanke, oma	Yritysten liiketoiminnan ja henkilöstön kasvu	
	* Toteutamme yritysten kehittämistä ja kasvua tukevan hankkeen	Raahen seudun kehitys	2023	Hanke, oma	Yritysten liiketoiminnan ja henkilöstön kasvu, hankkeen indikaattorit	Valmistelussa, hankehakemus jätetty
	3. Vahvistamme positiivista alueellista imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa sekä kehitämme vapaa-ajan palveluita	Johtoryhmä	2024	Oma, hanke, yritykset ja muut toimijat	Seutukaupunkien vetovoimatutkimus (sijoitus paranee)	
	* Toteutamme yhteismarkkinointikampanjan yritysten kanssa	Johtoryhmä	2024	Oma, yritykset ja muut toimijat	Seutukaupunkien vetovoimatutkimus (sijoitus paranee), tehty: K/E,	
	* Toteutamme seudullisen keskustojen kehittämishankkeen	Raahen seudun kehitys	2024-2025	Oma, yritykset ja muut toimijat	Käynnissä: K/E, hankkeen indikaattorit	
	4. Varmistamme työvoiman saatavuutta	Johtoryhmä, työllisyysneuvosto, alueen toimijat ja yritykset	2023/2024	Oma, hanke, yritykset ja muut toimijat	Työttömyysaste laskee, työllisten määrä lisääntyy, asukasluvun kasvu	Jatkuva yhteistoimintaa, ei toteutunut
	* Toteutamme yhteisiä rekrykampanjoita yritysten kanssa	Raahen seudun kehitys, työllisyysneuvosto, markkinointi, yritykset	2023	Oma, yritykset	Rekrytoidut henkilöt (10/kampanja)	Valmistelussa
	* Toteutamme kansainvälisen työvoiman saamista tukevan hankkeen	Raahen seudun kehitys, työllisyysneuvosto	2024	Oma, hanke, yritykset	Ulkomaisten työvoiman määrän kasvu, hankkeen omat indikaattorit	
Edistämme erityisesti pk-sektorin vihreään siirtymään liittyvän liiketoiminnan kehittämistä sekä vihreän siirtymän suurhankkeita	5. Monipuolistamme elinkeinorakennetta klustereita ja innovaatioekosysteemejä kehittämällä sekä suurhankkeita hyödyntämällä	Kaupunki, Raahen seudun kehitys, alueen toimijat	2024	Oma, hanke, toimijat	Uudet työpaikat, yritysten liikevaihdon kasvu	
Tuemme Raahen satamaa ja muita konserniyhtiöitä liiketoiminnan kehittämisessä sekä vihreän siirtymän hyödyntämisessä	6. Mahdollistamme omalta osaltamme Raahen sataman kehittämistä merituulivoimahubiksi	Raahen satama, KH/KV, Raahen seudun kehitys	2026	Raahen satama, oma?, valtio, EU, hanketoimijat, rahoituslaitokset	Toteutunut: K/E	
	* Toteutamme strategista tavoitetta tukevan hankkeen	Raahen seudun kehitys, muut toimijat	2024	Raahen satama, oma, hankerahoitus, oma	Toteutunut: K/E, hankkeen omat indikaattorit	
	7. Uudistamme konsernin johtoryhmän	Uudistettu konsernin jory	2023-2026	Oma	Alueellinen näkyvyys kasvaa Seutukaupunkien vetovoimatutkimus: sijoitus paranee, uudet sijoittumiset 5 kpl/vuosi	Valmistelu aloitettu uudelta pohjalta

Lasten ja nuorten Raahе				
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Mittarit	Toteuma TP 2023
Kumppanuussopimuksen päivittäminen ja laajentaminen, vastuutahojen määrittäminen.	Hyte-ryhmä	2023	Hyte-kerroin, nosto 50 -> 80	Toteutuu myöhemmin
Kaikkien harrastusmahdollisuuksien esiin nosto ja yhteismarkkinointi. "Aloita joka päivä uusi harrastus". Haaste: Kuinka olemassa oleva hyvä kerrotaan käyttäjille ja muuttoa harkitseville. Koordinointi ja markkinointi. Lanseeraus harrasteviikkojen aikana	Liikunta- ja kulttuuripalvelupäälliköt. Markkinointi	2023	Tehty/ei ole tehty	Ei toteutunut
Hankerahoituksesta ja muista tukimuodoista tiedottamisen parantaminen ja koordinointi	Nimetään yhteistyöfoorumi (TuLa, RYL, markkinointi)	2023	Tehty/ei ole tehty	Toteutunut osittain
Mielen hyvinvointi -koulutus lapsille ja nuorille sekä perheille.	TuLa, Pohde ja Raahen psykyke, MLL, Pelastakaa lapset, ensi- ja turvakoti	Vuosittain	Suunnittelu 2023, toteutus 2024	Toteutunut osittain
Matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja perheille				
Turvallisuuskasvatus lapsille ja nuorille				
Järjestetään kampanja sukupolvien yhdistämiseksi ja vapaaehtoisten löytämiseksi				
Hyödynnetään osallisuusalustaa lasten asioita koskevassa päätöksenteossa				

Hyvinvoinnin Raahе						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssi (€/hlö)	Mittarit	Toteuma TP 2023
	Seuraamme hyvinvoinnin kehittymistä kokonaisuutena	Kaupunginhallitus			Hyte-kerroin	Toteutettu hyvinvoinnin ja terveyden johtoryhmässä
Laajat hyvinvointipalvelut säilyvät tulevien vuosien julkisten palveluiden muutosten jälkeenkin	Organisoimme lasten parlamentin toiminnan	Tulevaisuuslautakunta	2023		Lasten parlamentti toimii	Valmistelussa
	Lähetämme vuosittain erillisen senioripostin	Vanhusneuvosto, viestintä ja Pohde	2023		1. senioriposti on lähetetty	Valmistelussa
	Järjestämme yhteistyössä yritysten kanssa kesätöitä kaikille halukkaille 16 vuotiaalle	Elinvoimaryhmä	2024		Kesätöitä saaneiden osuus ikäluokasta	
Hyvinvointialueiden aloittaessa kehitämme Raahelle jääviä toimintoja erityisesti hyvinvoinnin lisäämiseksi ja terveyden edistämiseksi	Otamme käyttöön erityisen hyvinvointirahan	Lähidemokratia-toimikunta	2025			
	Parannamme kotona asuvien vanhusien elämää kehittämällä ystävällisyyttä	Vanhusneuvosto	2024		Ystävällistä palvelua saavien vanhusien lukumäärä	
	Perustamme yläkouluikäisille urheilukaatemian	Tulevaisuuslautakunta	2025		Urheilukaatemian opiskelijien	
Teemme aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa	Vaikutamme lasten ja nuorten psykiatrian palveluiden saatavuuteen	Hyte-ryhmä	2025		Psykiatri on töissä	
	Mittaaamme hyvinvoinnin kehittymistä seuraamalla ns. kovien mittareiden toteutumista	Hyte-ryhmä	2024		Erillinen mittaripatteristo erilaisten palveluiden piirissä olevista henkilöistä	
	Järjestämme kaupungin ja Pohteen yhteistä tiedottamista	Tiedotustiimi	2024	Tämä pois	Yhteisten tiedotteiden ja julkaisujen lukumäärä / a	
Kehitämme kulttuuri- ja paikallistapahtumia sekä -tuotteita	Järjestämme vanhuksille digioppaspalvelua	Vanhusneuvosto	2024		Digioppas toimintaa hyödyntävien kaupunkilaisten lukumäärä	
	Organisoimme koulumummo- ja -pappa -toimintaa eri kouluille	Opetus- ja varhaiskasvatus	2024		Aktiivisten mummojen ja pappojen lukumäärä	
	Kehitämme liikunta- ja luontopaikkoja sekä lisäämme tietoisuutta niiden palveluista ja sijainnista	Laadimme kulttuuri- ja liikuntapalveluiden yhteisen vuosikellon	Kulttuuri- ja liikuntapalvelupäälliköt	2023		Vuosi kello on tehty
Hyödynnämme Oulu2026 -kulttuuripääkaupunki-yhteistyötä osallistamalla tapahtumien järjestämiseen kaupungissa ja alueella	Lisäämme vuokrattavia / lainattavia harrastusvälineitä	Kulttuuri- ja liikuntapalvelupäälliköt	2024			
	Laadimme liikuntaohjelman	Liikuntapalvelupäälliköt	2023		Ohjelma on hyväksytty	Toteutunut
	Rakennamme pumptrackradan	Liikuntapalvelut	2024		Rata on käytössä	
Luomme vetovoimaa ja pitovoimaa matkailua kehittämällä						Matkailun MasterPlan työ käynnissä

Osaajien Raah						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssi (€/hlö)	Mittarit	Toteuma TP 2023
Yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämisryhmä	Työssäoppimisjaksojen lisääminen ja kehittäminen – oman paikkakunnan mahdollisuuksien tunnistaminen ja innostuminen niistä	Opinto-ohjaajat (pk ja toinen aste), työryhmä, yritykset	2023	Kuljetusmäärärahat, sijaistuskannukset	Opettajien työelämäjaksot, yritys yhteistyön muodot, osallistuvien / hyötyvien yritysten määrä, TET-päivien määrä	Ei toteutunut
	Oikeiden työnantajien ja yritysten tuominen osaksi eri kouluasteiden arkea		2023			Ei toteutunut
	Opettajien tutustuminen työelämään ja muihin toisen asteen oppilaitoksiin ja korkeakouluihin		2023			Ei toteutunut
	Kytkeä ammatillisista huippuosajista, sponsorointi – ”kovan luokan osaajia”		2023			Ei toteutunut
Nuorten harrastus- ja hyvinvointipassi mobiiliappi	Kysely nuorille hyvinvoinnin edistämiseksi	Nuorisotoimi ja hyviset, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, työryhmä (sidosryhmät, yrittäjät)	2023	Mobiiliappi (n. 10 000€ / v?), palkkiot, markkinointi ja tapahtumat	Ladattujen appien määrä, toimintaan osallistuvien määrä, yrityskontaktien määrä	Ei toteutunut
	Passin avulla voi edullisesti / ilmaiseksi tutustua harrastuksiin ja vapaa-ajan puuhiin yhdessä tai yksin.		2024			
	Passiin kerätään merkintöjä ja aktiivisuudella saavuttaa palkintoja? yritykset sponsorina, myös alennuksia tuotteista		2024			
Learning management -passi	Koulutusvapaiden määrän nostaminen, opintosopimus?	Henkilöstöpalvelut, ammatillisen kasvun polkujen suunnittelu	2024	Työhyvinvointikoordinaattori, esihenkilöpassin ja oppimisolustan kust.	Työhyvinvointimittari, urapolut, alustan käyttö	
	Viikkoliikunnan laajentaminen myös kulttuuriin, omaehtoiseen kouluttautumiseen		2024			
	Työnantajan valmiudet maahanmuuttajien palkkaamiseen: maahanmuuttajien osaamisen hyödyntäminen koko yhteisön asiana		2024			
	Henkilöstön kouluttamisen kehittäminen kokonaisvaltaisesti eri menetelmin: oppimisolusta, osaamisipisteet, selkeät urapolut					
	Raahen kaupungin esihenkilöpassi – koulutus kaikille yhteisenä ja velvoittavana					
Eläköitymisen nivelvaiheen kehittäminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen; rakenteet, jotka pitävät kiinni,	Kaupungin eläkkeelle valmistautuvien info / henkilöstöpalvelut, Raahen opisto, vammais- ja vanhusneuv, liikuntapalvelut, muut kumppanit	2024	Raahen ja muiden eläkeläisjärjestöjen toiminnan tukeminen, työhyvinvointikoordinaattori	Toimintaan osallistuvien määrä / jäsenmäärät, uudet toimintatavat (osaamisen hyödyntäminen)	
	Kehittämistä ikäihmisten neuvolan kanssa					
	ELÄKÖITYVIEN TYÖMAHDOLLISUUKSIEN TUNNISTAMINEN					
	Oman osaamisen jakaminen osana aikaisesta (entisessä) työyhteisössä tai muissa yhteisöissä (koulut, päiväkodit, kulttuurilaitokset yms)					
	Vapaaehtoistyön mahdollisuudet					

1.6 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023 alkaen. Sote- ja pelastustoimintojen siirtyminen hyvinvointialueelle (ml. erikoissairaanhoido) ei juuri käytännössä näkynyt kaupungin toiminnassa, koska nämä palvelut olivat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin, Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän ja Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen tuottamia. Toimintojen siirtyminen oli huomioitu talousarviossa, josta lähti merkittävä osa menoja ja tuloja pois. Kaupungilta siirtyi hyvinvointialueelle 47 henkilöä.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän purkua valmisteltiin vuoden aikana ja Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.8.2023 (§ 90) kuntayhtymän purkusopimuksen ja Raahen kaupungin toimimisen isäntäkuntana, joka hoitaa purun jälkeen kuntayhtymältä mahdollisesti jääviä velvoitteita ja asioita. Samassa kokouksessa (§ 93) valtuusto hyväksyi Hakoaurin kiinteistön ostamisen kuntayhtymältä 0,4 milj. eurolla. Sairaalakiinteistönkokonaisuuden hyvinvointikuntayhtymä möi 7,9 milj. euron kauppahinnalla tarkoitusta varten perustetulle Raahen Hoivatalot Oy:lle, joka on kaupungin omistaman Raahepolis Oy:n omistama yhtiö. Raahen kaupunki antoi 6,5 milj. euron lainalla takauksen sekä sijoitti yhtiöön yhteensä 2,0 milj. euroa.

Raahen kaupunginvaltuusto on 5.2.2024 (§ 5) hyväksynyt Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän viimeisen tilinpäätöksen kaudelta 1.1.-30.11.2023. Kaikkien omistajakuntien hyväksytyä kuntayhtymän tilinpäätös, katsotaan kuntayhtymä purkautuneeksi. Raahen kaupungille kuntayhtymän purusta syntyi 4,9 milj. euron tappio vuoden 2023 tilinpäätökseen ja se näkyy tuloslaskelman satunnaisissa erissä.

Raahen Liikuntahalli Oy:n toiminta, omaisuus, henkilöstö (1 henkilö) ja vastuut siirtyivät Raahen kaupungille (kv 20.3.2023 § 35) rakennetun ympäristön lautakunnan alaisuuteen 1.5.2023 lukien. Siirtyminen oli huomioitu vuoden 2023 talousarviossa. Yhtiö on rekisteröity PRH:ssa lakanneeksi 20.9.2023.

Kaupunki on ollut aktiivisessa vuorovaikutuksessa Raahen Satama Oy:n kanssa heidän valmistellessa investointihankkeitaan. Kaupunginvaltuusto sitoutui (kv 11.12.2023 § 138) päätöksellään omalta osaltaan tukemaan Raahen Satama Oy:n syvälaituri 3:n rakentamista koskevassa CEF-rahoitusauksessa varmistamalla hankkeen rahoituksen.

Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnille 1.1.2025 lukien (HE 207/2022). Siirtymistä on valmisteltu vuoden 2023 aikana ja Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.10.2023 (§ 111) yhteistoimintasopimuksen Raahen, Kalajoki, Ylivieska ja Nivala -työllisyysalueen perustamiseksi sekä Raahen, Kalajoki, Ylivieska ja Nivala -työllisyysalueen järjestämissuunnitelman. Yhteistoimintasopimus käsitti 17 kuntaa. Kaikki kunnat eivät hyväksyneet sopimusta ja valmistelu jatkui niin, että 5.2.2024 Raahen kaupunginvaltuusto hyväksyi 11 kunnan välisen yhteistoimintasopimuksen Raahen työllisyysalueen perustamiseksi, jossa vastuukuntana toimii Raahen kaupunki. Kaikki sopimuksessa mukana olevat kunnat ovat hyväksyneet sopimuksen. Valmistelu työllisyysalueen käynnistämiseksi vuoden 2025 alusta lukien jatkuu vuonna 2024.

Talouden tasapainottamisohjelma

Vuoden 2022 aikana on valmisteltu talouden tasapainottamisohjelma, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.10.2022 § 120, pois lukien kouluverkkoon esitetyt toimenpiteet (5,0

milj. euroa). Hyväksytyt tasapainottamisohjelman toimenpiteiden vaikutus tilikausien tu-
lokseen vuosille 2023 – 2030 on yhteensä +12,8 milj. euroa. Tasapainottamisohjelman toi-
menpiteiden vaikutukset on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Alla olevaan taulukkoon on arvioitu vuoden 2023 toimenpiteiden toteutuminen:

(1 000 €)	2023 TP	2023 toteutuminen
(+ etumerkki= tulolisäys tai menosäästö / -		
Tuottojen lisäys sijoituksista	500	500 -toteutui
Kiinteistöveroprosenttien nosto	908	908 -toteutui (lisäys 1.038 t€)
Yhteensä:	1 408	1 408
Lisäksi:		
Osinkotuotot omista yhtiöistä pid. ennallaan (sisältyy nyk.talousarvioon)	743	743 -toteutui
Kotiutetaan sijoitussalkusta varoja (vaikutus näky rah.laskelmassa)	1 500	1 500 -toteutui
Keskushallinto:		
Työterveyshuollon sopimuksen laajentaminen (huomioitu Kela-korvaus)	-278	-166 -toteutui paremmin
-Tavoitteena sairauspoissaolojen vähentymisen 10 %:lla (säästö sijaiskustannuksissa, ei kohd.ta:ssa) (poissaolojen vähentymisen johdosta työssäolopäivien määrä lisääntyy)	(125)	-toteutui, -2,8 pv/hlö
Henkilöstön lisäys, controller	-70	-19 - toteutui paremmin
Henkilöstön vähennys vuonna 2022, 2 henkilöä	95	95 - toteutui
Keskushallinto yhteensä:	-253	-90
Rakennetun ympäristön lautakunta:		
Hallinto, taksojen korotukset 10 %	25	18 - toteutui osittain
Kuntatekniikka:		
- Venepaikkamaksujen korotus 10 %	5	2 -toteutui osittain
- Kuorma-auton vaihto uuteen	10	0 -tot.v:sta 2024 alk.
- Sijoitusluvat ja kaivuluvat maksulliseksi myös konserniyhtiölle	10	0 -ei tot., sis. nyk. sop.
= Kuntatekniikka yhteensä	25	2
Tilahallinta:		
Ruskatien kiinteistöstä luopuminen	30	24 -Ruskatie tyhjenni 3/2023
Kummatin koulun lämmittämisen lopettaminen	50	31 - toteutunut osittain
Valaisinjärjestelmien uusimisinvestointien jatkaminen vuosittain	25	10 -korkea sähkö hinta, tot.ositt.
Tilahallinta yhteensä:	105	65
Rakennus- ja ympäristövalvonta:		
Siikajoki-sopimuksen päivittäminen	25	0 -ei tot., lupamäärät väh.
Taksojen korotus 5 %	10	0 -ei tot., lupamäärät väh.
Rakennus- ja ympäristövalvonta yhteensä:	35	0
Rakennetun ympäristön lautakunta yhteensä:	190	85
TOIMIALAT YHTEENSÄ:	1 345	1 403

Tilikauden rakenteelliset muutokset edelliseen vuoteen nähden:

Kehittämislautakunnan toimialan tulosityksikkö osallisuus ja kansalaistoiminta on siirretty kaupunginhallituksen alaisen toimialan hallintopalvelujen tulosalueelle uudeksi tulosityksiköksi. Työllisyydenhoidon tulosityksikön kustannuspaikka Kotiapu Kissankello on siirretty hallintopalvelujen tulosalueelle uudeksi tulosityksiköksi.

Rakennetun ympäristön lautakunnan kuntatekniikan tulosalueella yhdistetään liikennealueet ja ympäristöhoito tulosityksiköt uudeksi tulosityksiköksi kunnossapito ja rakentaminen.

Kunnan henkilöstö

Raahen kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2023 lopussa 1 168. Vuoden 2022 lopussa määrä oli 1 139, joten henkilöstömäärä lisääntyi 29 henkilöllä. Kun huomioidaan, että vuoden 2022 henkilöstömäärään sisältyy hyvinvointialueelle siirtyneitä henkilöitä 47 kpl, lisääntyi henkilöstömäärä todellisuudessa 76 henkilöllä. Vuoden 2023 henkilöstömenot olivat 53,43 milj. euroa. Kun vuoden 2022 henkilöstömenot olivat 53,77 milj. euroa, vähenivät henkilöstömenot 0,34 milj. eurolla.

Henkilöstön sairauspoissaolot olivat keskimäärin 14,8 päivää/henkilö vuonna 2023. Vastaava edellisen vuoden luku oli 17,6 eli sairauspoissaolot vähenivät keskimäärin 2,8 päivällä henkilöä kohden.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään toimialakohtainen selvitys henkilöstömäärästä. Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään erillisessä henkilöstöraportissa.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2023 tulokseksi muodostui 10,1 milj. euron ylijäämä, mikä on 4,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Taseessa on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää 15,1 milj. euroa, mikä vahvistuu vuoden 2023 tuloksen ansiosta 25,2 milj. euroon.

Vuoden 2024 talousarvio on 2,8 milj. euroa ylijäämäinen, mutta suunnitelmavuodet 2025 ja 2026 ovat alijäämäisiä nykyisestä tasapainottamisohjelmasta huolimatta. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet parantavat toteutuessaan vuosien 2024–2026 tulosta noin 1,3 milj. euroa vuosittain. Raahen kaupungin talouden saaminen pitkällä taikavälillä kestäväksi edellyttää tulojen ja menojen tasapainotilan saavuttamista.

Raahen kaupungin talouden kehittymiseen vaikuttaa merkittävästi yhteisöverotulo, jonka määrä saattaa vaihdella poikkeuksellisen paljon. Vuonna 2023 yhteisöverotuloja kertyi 9,9 milj. euroa ja edellisenä vuonna kertymä oli 6,6 milj. euroa. Vuoden 2023 kertymä on poikkeuksellisen korkea lähivuosiin nähden, kun huomioidaan, että yhteisöveron tuotosta siirrettiin noin yksi kolmasosa hyvinvointialueiden rahoitukseen. Vuosien 2023 ja 2024 valtionosuuksien verotulotasauksessa ei vielä näy hyvä yhteisöverotulon vaikutus, mutta vuonna 2025 se jo realisoituu negatiivisesti.

Raahen kaupungilla on merkittävä 156,8 milj. euron velkarasite siitä huolimatta, että lainamäärää laski 8,6 milj. eurolla vuonna 2022. Talouden tasapainottamisen tavoitteena on

saada lainamäärä pienenemään kesimäärin 6,0 milj. eurolla vuosittain. Nykyisen taloussuunnitelman 2024–2026 mukaan lainamäärä pienenee 9,2 milj. eurolla eli keskimäärin 3,1 milj. eurolla vuosittain, joten tavoitetta ei olla saavuttamassa.

Kaupungin positiivisen talouskehityksen kannalta on näköpiirissä ainakin seuraavia epävarmuustekijöitä; verotulojen kehitys (talouskasvu, työllisyys, asukasmäärä ja kiinteistöverouudistus), valmisteilla olevan uuden valtionosuusjärjestelmän onnistuminen, valtion toimenpiteet (kuntatalouteen kohdistuvat valtionosuusleikkaukset, syksyllä ilmoitetun sote-rahoituksen lisäyksen kompensointi kunnille ja normien purku), sosiaaliturvan muutosten vaikutus kuntatalouteen ja TE-uudistuksen rahoitus kunnille, joka tulee olemaan alimitoitettu. Näiden lisäksi kaupungin omistamien sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen tulevilla omistusjärjestelyillä voi olla negatiivisia vaikutuksia kaupungin talouteen.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että epävarmuustekijöitä on huomattava määrä ja ne voivat realisoitua lähivuosina. Raahen kaupungin talous ei ole kestävällä pohjalla, minkä vuoksi on tärkeää jatkaa aktiivisesti ja pitkäjänteisesti talouden tasapainottamistyötä. Tasetta tulee saada vahvistettua ja lainamäärää pienennettyä etenkin nyt, kun korkotasoa on noussut merkittävästi.

1.8 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kuntalakiin (325/2012) kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat tulleet voimaan vuonna 2014. Lain mukaan valtuustojen tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Raahen kaupunginvaltuusto on 29.9.2014 hyväksynyt Raahen kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen perusteet.

Toimielimet ovat antaneet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä antaneet arvon merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, joista alla esitetään yhteenvedona seuraavaa:

Keskushallinto:

- Henkilöstöressurssien riittävyys ja toimivat sijaisuusjärjestelyt sekä mahdolliset ulkopuoliset uhkat
- Tietoturvallisuusriskit lisääntyvät vuosi vuodelta, minkä vuoksi tätä varten on lisätty tietohallinnon henkilöresursseja. Tarve lisääntyy entisestään TE-uudistuksen myötä vuonna 2025
- Sote-kiinteistöihin ja niiden tuleviin omistusjärjestelyihin liittyy taloudellisia riskejä

Kehittämislautakunta:

- Henkilöstön uupuminen
- Rekrytoinnin vaikeus ja henkilöstön vaihtuvuus
- Negatiivisen julkisuuden kautta tapahtuva johtaminen ja palautteen anto lisää kuormittavuutta
- Toimialan toiminta perustuu valtaosin asiantuntijatyöhön, joka puolestaan nojautuu vahvasti taloushallinnon sekä ICT-puolen tukipalveluihin ja -järjestelmiin. tukipalveluissa tapahtuvat häiriöt ja viivästykset heijastuvat välittömästi toimialan työhön.

Tulevaisuuslautakunta:

- Rekrytointiin liittyvät haasteet: pätevän henkilöstön saaminen vakinaiisiin ja määräaikaisiin työsuhteisiin sekä sijaisuuksiin
- Uhka- ja vaaratilanteiden määrä opetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnassa
- Tuen tarpeisten lasten ja nuorten määrän kasvaminen
- Rikkinäiset/huonokuntoiset kalusteet
- Ulkoalueiden kunnossapito: hiekoitus, lumityöt, valaistus sekä aidat päiväkodeissa
- Teknisen työn ja kemian/fysiikan luokkien asianmukaisuus
- Kotitalousluokkien välineet
- Siirtymät
- Valtionavustusten määrä tulevaisuudessa
- Sisäilmaltaan terveiden ja toimintaan soveltuvien toimitilojen löytäminen
- Nuorisolain mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto uupuu
- Esihenkilöiden työssäjaksaminen
- Tietosuoja-asioiden hallinta

Rakennetun ympäristön lautakunta:

- Henkilöstön vaihtuvuus, rekrytoinnin vaikeus ja henkilöstön uupuminen
- Asiattoman ja kriittisen palautteen lisääntyminen henkilöstöä kohtaan
- Epävarmuus sähkönjakelusta/mahdolliset sähkökatkokset
- Sisäilmaongelmat, joiden ratkaisemiseksi on tehty korjaustoimenpiteitä ja hankittu uusia tiloja
- Vuoden 2023 aikana toteutui merkittävä riski, kun lokakuussa oli laaja syystulva

Kaupungin talouteen liittyviä riskejä:

- Valtion toimenpiteet: Hyvinvointialueiden rahoituspäätökset vaikuttavat myös kuntien valtionosuusjärjestelmään liittyvien rahoitusmekanismien kautta. Valtion verotukseen liittyvät ratkaisut vaikuttavat kuntien verotuloihin ja valtionosuuksiin. Vuonna 2026 voimaan tulevan valtionosuusuudistuksen onnistuminen. TE-palvelujen rahoituksen riittävyyteen vuonna 2025 liittyy suurta epävarmuutta.
- Suuren lainamäärän hoitamiseen liittyy merkittävä korko- ja jälleenrahoitusriski. Korkoriskiä pyritään hallitsemaan hajauttamalla korkosidonnaisuuksia eri viitekorkoihin sekä käyttämällä myös kiinteäkorkoisia lainoja ja koronvaihtosopimuksia. Jälleenrahoitusriskiä pyritään hallitsemaan hajauttamalla lainojen maturiteetteja.
- Sijoitetun varallisuuden osalta riski liittyy sijoitusten tuottoon ja sijoitusten markkinahintojen heilahteluun, mikä voi jossain määrin johtaa pääomien menetykseen.
- Laina- ja sijoitussalkkujen tilannetta seurataan konserni- ja riskienhallinnan jaostossa säännöllisesti ja pyritään löytämään kaupungin edunmukaisia ratkaisuja.
- Sote- ja pelastustoimen kiinteistöihin liittyvistä omistusjärjestelyistä voi syntyä taloudellisia tappioita.

1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Raahen kaupungin voimassa olevien sisäisen valvonnan ohjeiden (KH 16.2.2004) mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Toimialojen johtajat vastaavat, että toimialan sisäinen valvonta on riittävästi järjestetty ja hoidettu. Toimialajohtajien on järjestettävä tuloksellisuuden (toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden) seuranta palveleva ja sisäisen tarkkailun kannalta tarkoituksenmukainen tiedonkulku ja raportointi. Tulosalueiden esimiesten vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen yksikössään. Sisäinen valvonta jakautuu **sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen.**

Sisäinen tarkkailu on johtamisen osa, ja se kuuluu jokaisen johtovastuussa olevan perustehtäviin. Sisäisen tarkkailun menetelmiä ovat raportointi ja tulosten seuranta, hyväksymisvaltuudet, henkilökunnan työajan suunnittelu ja tarkkailu, tehtävä- ja vastuujako, tehtäväkuvat ja työnkulkukaaviot sekä tulon- että menonmuodostuksen seuranta. Talouden seuranta on reaaliaikaista webraportoinnin avulla. Sisäisen tarkkailun toteutuminen on pyritty varmistamaan systemaattisen johtamisjärjestelmän avulla ja havaittuihin puutteisiin on pyritty reagoimaan viipymättä.

Toimielimet ovat antaneet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä:

Keskushallinnossa sisäinen valvonta on ensisijaisesti osa jokaisen viranhaltijan ja toimihenkilön henkilökohtaista toimintatapaa, jota korostetaan tiimin yhteisissä palavereissa ja nostetaan keskusteluun myös vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Jokainen kaupungin työntekijä on veloitettu tarkkailemaan, puuttamaan ja ilmoittamaan epäkohdista. Havaitut epäkohdat käsitellään, korjataan ja käytäntöjä muutetaan tarpeen mukaisessa laajuudessa. Sisäistä valvontaa on kehitetty ottamalla Whistleblowing -ilmoituskanava käyttöön vuonna 2023.

Tuloksellisuuden seuranta; hallintosäännön mukaisesti kukin esihenkilö on vastuullinen toimija oman kustannusvastuunsa ja toimivaltansa rajoissa. Jokainen toimija raportoi asioista omalle esihenkilölleen ja esihenkilö raportoi poikkeamat eteenpäin omalle esihenkilölleen. Controllerin työpanosta on hyödynnetty talouden seurannan ja raportoinnin osalta. Hyvän hallintotavan noudattaminen on ensisijaisesti jokaisen kaupungin työntekijän omalla vastuulla. Toissijaisesti esihenkilö valvoo ja seuraa toimintaa ja vastaa omalta osaltaan alaisensa toimintatavoista. Säännösten, määräysten ja päätösten seuranta kuuluu koko henkilöstön vastuulle ja tehtäväkuvansa mukaisesti säännösten, päätösten ja hyvän hallintotavan noudattamista valvovat yleisesti myös johtavat viranhaltijat koko kaupunkiorganisaation osalta ja huomauttavat epäkohdista toimijoille.

Omaisuuksien hankinta ja luovutukset sekä sen hoito toteutetaan hallintosäännön mukaisin valtuuksin sekä kaupungin hankintaohjeistuksen mukaisesti. Tilikauden aikana kilpailutuksiin kohdistunut valitus on käsitelty kaupunginhallituksessa. Kaupungilla on käytössä sähköinen ClouDia-sopimustenhallintajärjestelmä, joka ilmoittaa automaattisesti, jos sopimus on tullut elinkaarensa päähän. Sopimusehtojen noudattamisen seuranta on syytä edelleen parantaa. Sopimuksia laaditaan eri toimialoilla ja vastuut niiden osalta jakautuvat, mutta uusien hyväksyttävien asiakirjojen myötä vastuu seurannasta paranee. Korvausvastuita tai muita oikeudellisia seuraamuksia ei ole ollut. Kaikki kaupungin solmimat sopimukset ovat sopimustenhallintajärjestelmän piirissä.

Riskienhallinnasta vastaa konserni- ja riskienhallinnan jaosto. Operatiivisen tason riskien tunnistamiseen, varautumiseen ja eliminointiin tulee reagoida operatiivisella tasolla. Riskienhallinnassa on kehitettävää. Sopimushallinnan ja sopimuksenohjauksen asiakirjoihin on kuvattu riskikartoituksen tarpeellisuus, mutta asiakirjat on syytä hyväksyä kaupunginhallituksessa. Konserniohjeet päivitetään vuoden 2024 aikana.

Kehittämislautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin hallintosäännön sekä muiden ohjeiden mukaan ja se on osa johtamis- ja esihenkilötyötä. Henkilöstö on ohjeistettu sen mukaisesti. Laskujen hyväksymismenettely on kaupungin ohjeistuksen mukainen. Käyttösuunnitelmat laaditaan ja hyväksytään kehittämislautakunnassa valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Käyttösuunnitelmiin pohjautuvaa toimintaa tarkennetaan tarpeen mukaan.

Talousarvion toteutuminen raportoidaan kehittämislautakunnalle kuukauden ja kaupunginhallitukselle kahden kuukauden välein. Kehittämisen toimialan johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Jokainen tulosaluejohtaja ja esihenkilö seuraa oman alueensa talouden toteumaa sähköisesti. Henkilöstöhallinnon raportteja seurataan säännöllisesti.

Säännösten, määräysten, päätösten ja hyvän hallintotavan toteutuminen on järjestetty niin, että asioiden valmistelu on jaettu useammalle henkilölle ja tehtävät on vastuutettu. Kehittämisprojektien päätöksissä olevaa ohjeistusta seurataan (ao. hankevastaava). Maksatusten seuranta on olemassa ja vastuuhenkilö nimetty projekteittain. Projektien tuloksista raportoidaan kehittämislautakunnalle.

Toimitaan voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Riskien toteutumista seurataan, mutta riskikartoitus on tekemättä. Johtoryhmä vastaa kartoituksen tekemisestä ja se on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Omaisuuksien hankinnat, luovutukset ja sen hoitaminen tehdään toimialajohtajan ja delegointipäätösten tai toimielimen valtuutuksen mukaisesti. Kilpailutuksessa on käytössä sähköinen hankintaohjelma myös pienkilpailutuksessa. Kaavoituksen ison puitesopimuksen yhden osion hankinta keskeytettiin valituksen vuoksi. Osio kilpailutettiin uudelleen omana kokonaisuutenaan.

Sopimusten vanhentumista seurataan yhteistyössä hankintapalvelujen kanssa. Menetyksiä/korvauksia ei ole. Sopimukset ovat sähköisessä sopimusjärjestelmässä, joka ilmoittaa ennakkoon sopimusten päättymisistä.

Tulevaisuuslautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin hallintosäännön mukaisesti ja se on osa johtamis- ja esihenkilötyötä. Toimialan tulosalueilla tehdään lakisääteiset riskiarvioinnit ja niiden mukaan kehitetään toimintaa ja varaudutaan riskeihin. Toiminnan muuttuessa riskiarviointi päivitetään.

Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, linjaa asioita yhdessä sekä tiedottaa alaisuudessaan oleville tulosyksiköille. Jokainen tulosaluepäällikkö sekä esihenkilö seuraa oman alueensa tai yksikkönsä talouden toteumaa sähköisesti. Toimialajohtaja käsittelee päälliköiden kanssa säännöllisesti talousasioita. Lautakunta käsittelee talousarvioraportit joka kuukausi ja raportoi toteumasta kaupunginhallitukselle. Lisäksi sivistystoimialalla toimii työryhmä, joka keskittyy työsuhteasioihin. Tiedottaminen ylhäältä alas ja alhaalta ylös.

Toimialalla toimitaan Raahen kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Hyvän hallintotavan noudattamista seurataan ja käytänteitä käydään yhdessä läpi johtoryhmissä. Sivistystoimialan johtoryhmä ennakoii tulevaa sekä kehittää suunnitelmallisesti toimintatapoja. Noudatetaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia. Tulosaluepäälliköiden ja yksiköiden johtajien vastuulle kuuluu noudattaa hallintosääntöä ja toimia sen mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksia on tullut lautakunnan ja viranhaltijan päätöksistä. Yksi oikaisuvaatimus on hyväksytty ja lautakunta on käsitellyt asian uudelleen muuttaen päätöstä. Muut oikaisuvaatimukset on hylätty.

Säännöllisen yhteistyön tarve taloushallinnon ja tulosalueiden välillä on koettu erittäin tarpeelliseksi. Asiaan on puututtu vuoden 2024 alussa järjestämällä talouskoulutusta. Yhteisten prosessien sekä toimintatapojen kehittäminen investointien osalta koetaan tärkeäksi. Toimintavuoden aikana tapahtuneiden muutosten ja niiden talousvaikutusten ennakoimista pyritään parantamaan vahvistamalla talouden seurantaan myös yksikkötasolla. Esihenkilöt tarvitsevat tukea talouden suunnittelussa ja hallinnassa. Tähän pyritään vaikuttamaan koulutusten avulla. Budjetti ja käyttösunnitelma tulisi laatia realistiseksi. Budjettiylitykset johtuvat osaltaan liian pienestä budjetista, mutta myös yhteisen suunnittelun ja ennakkoinnin vähäisyydestä.

Riskejä on arvioitu, mutta riskienhallintaa olisi syytä seurata ja arvioida jopa yksikkötasolla esim. taloudenpito. Osana riskienhallintaa on tärkeää järjestää koulutusta, seurata asioiden etenemistä säännöllisesti sekä puuttua varhaisessa vaiheessa epäkohtiin. Yksikköjä ei saa jättää yksin.

Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa henkilökunnan ja lasten/nuorten tapaturmia jopa viikoittain (näistä kaikki eivät johda vakuutustapahtumaan, tietoa ei tule tapaturmailmoituksen jälkeen). Muilla tulosalueilla tapahtuu yksittäisiä vahinkoja.

Omaisuuksien hankinta ja luovutukset järjestetään Raahen kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Kilpailutuksissa käytetään sähköistä hankintaohjelmaa. Kaikilla tulosalueilla pidetään irtaimistoluetteloita. Kilpailutuksista tai omaisuuden luovutuksista ei ole tullut valituksia tai menetyksiä. Sopimusehtojen noudattamista ja näiden vanhentumisaikoja valvotaan käytössä olevan sähköisen sopimuksenhallintajärjestelmän avulla yhteistyössä hankintapalveluiden kanssa.

Kaupungin ohjeistusten olisi tärkeää olla ajan tasalla.

Rakennetun ympäristön lautakunnan toimialalla sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin ohjeiden mukaan ja työnjohto on ohjeistettu sen mukaisesti. Laskujen hyväksymismenettely on kolmiportainen etenkin tavaraostoksissa. Käyttösunnitelmat ja työohjelmat laaditaan ja hyväksytään rakennetun ympäristön lautakunnassa valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Työohjelmat tarkennetaan vuosittain touko- ja syyskuussa. Johtoryhmän kokouksia on pidetty vuonna 2023 kaksi kertaa kuukaudessa.

Talousarvion toteutuminen raportoidaan rakennetun ympäristön lautakunnalle kuukausittain. Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen raportoidaan kaupunginhallitukselle annettujen ohjeiden mukaisesti kahden kuukauden välein. Tulosaluejohtajat seuraavat webreportoinnin kautta omia tulosalueitaan ja raportoivat poikkeamista tekniselle johtajalle.

Säännösten, määräysten ja päätösten ja hyvän hallintotavan noudattaminen on järjestetty siten, että asioiden valmistelu on jaettu useammalle henkilölle ja tehtävät on vastuutettu. Lautakunnalla on otto-oikeus viranhaltijapäätöksiin. Sopimukset: Vakuuksien oikeellisuuden tarkistaminen sopimuksentekovaiheessa ja vero ym. todistusten tarkistaminen vuosittain sopimusaikana. Valtionapuhankkeet: päätöksissä olevaa ohjeistusta seurataan (ao. hankkeesta vastaava). Maksatusten seuranta on olemassa ja vastuuhenkilö nimetty projektittain.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen (782/2023) 25.5.2023 perusteella Raahen kaupunkia veloitettiin palauttamaan tarkastusmaksu 300 € ja korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 €. Asiaa käsiteltiin rakennetun ympäristön lautakunnassa 30.8.2023 § 135. Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa on käsittelyssä hallintovalitus toimenpideluvasta. Valitukseen on annettu vastine ja valittajan vastavastineeseen vastine. Päätöstä asiassa odotetaan kevään 2024 aikana.

Toimitaan voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Toimialalla tehdään delegointipäätöksiä lautakunnalta viranhaltijoille (esim. jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen). Näitä delegointipäätöksiä olisi syytä tehdä laajemminkin sekä toimielimiltä viranhaltijoille, että organisaatorakenteessa alaspäin.

Riskienhallinta: AVI toteuttaa vuosittain työsuojelutarkastuksia eri tulosalueilla ja samalla käydään läpi päivitetty riskiarviotaulukko. Koko hallintokuntaa kattava riskikartoitus on tehty viimeksi 11/2015. Seurantavastuu on tulosalueen esihenkilöillä. Uusien riskien (mm. korona) ilmaannuttua, suojatoimia on lisätty koko organisaatiossa. Noudatetaan sairaanhoitopiirin, AVI:n ja kaupungin ohjeistuksia. Etätyötä tekevät ovat veloitettuja huolehtimaan tietoturvasta ja aineistojen salassapidosta. Riskien arvioinnin pohjalla on koko kaupunkikonsernin laajuinen uhka- ja riskiarvio, jotka on päivitetty 12/2022.

Vakuutuskorvaukset: Vastuuvakuutuksesta on maksettu korvausta 1 800 €, ajoneuvovahingosta on maksettu korvausta 1 009,31 €. Matkustajavahinkoja ei ole ollut. Työtapaturmia on ollut muutama, joista on saatu vakuutuskorvausta 5 146,23 €.

Hankinnat tehdään teknisen johtajan tai toimielimen valtuutuksen/delegointipäätöksen mukaisesti. Omaisuuden myynti on järjestetty muiden muassa sähköisellä huutokaupalla. Kiinteää omaisuutta (maata, tontteja) luovutetaan ostajille / vuokraajille Maapoliittisen ohjelman 2020–2030 ja vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti. Kilpailutuksessa on käytössä sähköinen hankintaohjelma myös pienkilpailutuksessa.

Markkinaoikeuteen menneitä valituksia ei tullut vuoden 2023 aikana. Yhdestä kilpailutuksesta tehtiin oikaisuvaatimus, joka johti lautakunnan päätöksen muuttamiseen. Toinen kilpailutuksen oikaisuvaatimus hylättiin perusteettomana. Kaupunki on joutunut tekemään alaskirjauksia purettavista rakennuksista, joilla on ollut vielä tasearvoa. Vaikutukset koko kaupungin taloudelliseen asemaan ovat olleet pieniä.

Sopimusten vanhentumista seurataan yhteistyössä hankintatoimen kanssa. Menetyksiä/korvauksia ei ole. Sopimukset ovat sähköisessä sopimusjärjestelmässä, joka ilmoittaa ennakkoon sopimusten päättymisestä.

Luottamushenkilöiden suorittamaa seuranta varten on tuotettu säännöllisesti raportteja taloudesta ja toiminnasta sekä antamalla luottamushenkilöille informaatiota heidän pyytämistään asioista.

Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa; se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa, joka tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa. Se on tarkastustaroituksessa tehtyä valvontaa. Kaupungilla ei ole sisäisen toiminnan tarkastajaa.

Kaupunginhallituksen valitsema konserni- ja riskienhallinnan jaosto valvoo varainhoidon, lainasalkun ja korkosuojausten kehittymistä ja on tältä osin toteuttanut sisäisen valvonnan. Hankintojen suunnitelmallisuuteen ja taloudellisuuteen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankintastrategian tammikuussa 2017.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä.

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	14 645	16 369
Valmistus omaan käyttöön	507	453
Toimintakulut	-84 499	-189 411
Toimintakate	-69 347	-172 589
Verotulot	65 806	105 432
Valtionosuudet	24 842	70 087
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 384	1 187
Muut rahoitustuotot	5 164	4 400
Korkokulut	-3 783	-1 592
Muut rahoituskulut	-940	-4 167
Vuosikate	23 126	2 759
Poistot ja arvonalentumiset	-8 153	-8 305
Satunnaiset kulut	-4 889	
Tilikauden tulos	10 083	-5 546
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	10 083	-5 546

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,4	8,7
Vuosikate/Poistot, %	283,6	33,2
Vuosikate, euroa/asukas	972	115
Asukasmäärä	23 794	24 073

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, on tulorahoitus riittävä. Tällöin tunnusluvun arvo on 100 prosenttia. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pätevät vain, jos poistot vastaavat nettoinvestointien määrää. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan seuraavan tunnusluvun avulla:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/asukas, on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Asukasmäärä: Asukasmääränä ilmoitetaan väestölaskennan mukainen asukasmäärä tilikauden lopussa (31.12.).

Alla olevassa taulukossa esitetään tuloslaskelmasta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2021–2023 sekä Manner-Suomen kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2021–2022.

Tuloslaskelman tunnusluvut:	Raahе			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,4	8,7	9,3	19,0	20,0
Vuosikate/Poistot, %	283,6	33,2	147,0	141,0	158,0
Vuosikate, €/asukas	972	115	544	623	681
Toimintatuotot €/as.	616	680	671	1 422	1 468
Toimintakulut €/as.	3 551	7 868	7 225	7 672	7 354
Toimintakate, €/as.	-2 914	-7 169	-6 530	-6 211	-5 843
Tilikauden tulos, €/as.	424	-230	558	211	273
Verotulot, €/as.	2 766	4 380	4 166	4 835	4 604
Valtionosuudet, €/as.	1 044	2 911	2 769	1 939	1 824
Verorahoitus yhteensä, €/as.	3 810	7 291	6 935	6 774	6 428
Tuloveroprosentti	8,61	21,25	21,25	20,02	20,02

Tunnuslukujen tarkastelusta voidaan todeta, että tilikauden 10,1 milj. euron ylijäämän myötä tuloslaskelman tunnusluvut on kehittyneet positiiviseen suuntaan.

Toimintatuotot

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi yhteensä 14,6 milj. euroa, mikä on 1,8 milj. euroa 16,4 milj. euroa (11,0 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2022 toimintatuloihin sisältyy hyvinvointialueelle siirtyneitä eriä noin 2,1 milj. euroa.

Myyntituotot ovat toimintatuottojen suurin erä. Niitä toteutui 4,1 milj. euroa, mikä on 1,9 milj. euroa (31,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Keskushallinnon myyntitulot laskivat noin 189 t€:lla (tietohallinto) ja rakennetun ympäristönlautakunnan myyntitulot laskivat 1,8 milj. eurolla (soten ateriapalvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle). Kehittämislautakunnan myyntitulot lisääntyivät 118 t€:lla.

Maksutuottoja toteutui 1,5 milj. euroa, joka on 270 t€ (15,5 %) edellisvuotta vähemmän. Vähennys johtuu pääosin varhaiskasvatuksen maksujen vähentymisellä.

Kaupunki sai käyttötalouden tukia ja avustuksia yhteensä 3,4 milj. euroa, mikä on noin 150 t€:a vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin osa eli 2,0 milj. euroa avustuksista kohdentui tulevaisuuslautakunnan toimialalle. Kehittämislautakuntaan avustuksia kohdentui 674 t€:a ja kaupunginhallituksen toimialalle 501 t€:a (työterveyshuollon Kela-korvaus 288 t€ ja tietohallinto 174 t€).

Vuokratuottoja toteutui 4,7 milj. euroa, mikä on 278 t€ (6,3 %) enemmän kuin edellisvuonna.

Muita tuottoja kertyi 0,9 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa (51,5 %) edellisvuotta enemmän. Muihin tuottoihin sisältyy pysyvien vastaavien erien myyntivoittoja yhteensä noin 460 t€ (223 t€ vuonna 2022).

Toimintakulut

Ulkoisia toimintakuluja toteutui 84,5 milj. euroa, mikä on 104,9 milj. euroa eli noin 55,4 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2022 toimintamenoihin sisältyy hyvinvointialueelle siirtyneitä eriä noin 107,2 milj. euroa.

Henkilöstökuluja toteutui 53,4 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa (0,6 %) vähemmän kuin 2022. Vuoden 2022 henkilöstökuluihin sisältyy hyvinvointialueelle siirtyneitä eriä noin 2,0 milj. euroa. Keskushallinto -1,4 milj. euroa, josta sote-henkilöstön eläkemenoperusteisten maksujen siirtyminen hyvinvointialueelle -1,6 milj. euroa ja kehittämislautakunnan alta siirtynyt henkilöstö +254 t€. Tulevaisuuslautakunnan toimialalla +2,3 milj. euroa (opetus +1,2 milj. euroa ja varhaiskasvatus 0,9 milj. euroa), rakennetun ympäristön lautakunnan toimialalla -270 t€ milj. euroa (ateriapalvelut -890 t€, puhtauspalvelut +100 t€, liikuntapalvelut +257 t€, tilahallinta +140 t€ maankäyttö ja mittaus +98 t€) ja kehittämislautakunnan toimialalla -877 t€ (työllisyydenhoito -771 t€).

Palvelujen ostoihin käytettiin 15,7 milj. euroa, mikä on 103,2 milj. euroa (86,8 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2022 palvelujen ostoihin sisältyy Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymälle maksettu sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntaosuus, joka oli 100,5 milj. euroa ja pelastustoimen maksuosuus oli 3,6 milj. euroa. Nämä erät ovat siirtyneet hyvinvointialueelle.

Keskushallinnon osalta palvelujen ostot olivat 5,6 milj. euroa (108,8 milj. euroa vuonna 2022). Vuoden 2022 palvelujen ostoihin sisältyy edellä mainitut 100,5 ja 3,6 milj. euroa sekä Liikuntahalli Oy:lle maksettua maksuosuutta 118 t€. Kun nämä otetaan huomioon, on keskushallinnon palvelujen ostot 4,6 milj. euroa vuonna 2022 eli vuoden 2023 kustannusten kasvua on 1,0 euroa. Tästä ympäristöterveydenhuollon kustannukset +223 t€, työterveyshuolto +263 t€, palkanlaskenta- ja kirjanpitolpalvelut +366 t€ ja ammattikorkeakoulu-yhteistyö +122. Muiden toimialojen palvelujen ostot ovat yhteensä 10,0 milj. euroa ja ne ovat pysyneet edelliseen vuoden tasolla.

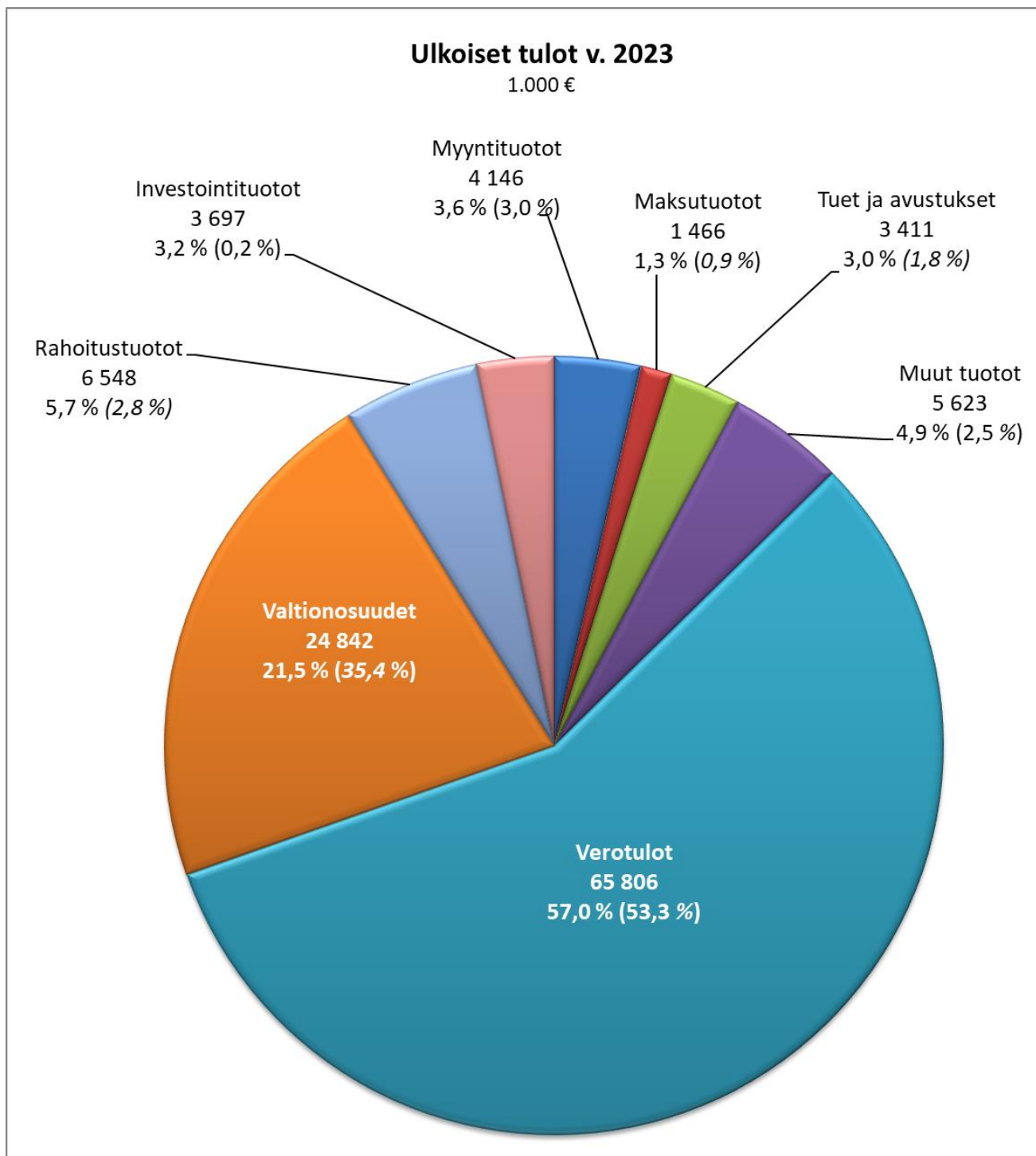
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin käytettiin 8,0 milj. euroa, mikä on 1,2 milj. euroa (12,9 %) edellisvuotta vähemmän, mikä selittyy pääosin rakennetun ympäristön lautakunnan ostojen vähentymisellä (kuntatekniikka +117 t€, tilahallinta -380 t€ ja ateriapalvelut -745 t€). Ateriapalvelujen ostojen vähentyminen liittyy lähinnä hyvinvointialueelle siirtyneisiin toimintoihin.

Avustuksia maksettiin 4,2 milj. euroa, mikä on 246 t€:a (6,2 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin yksittäinen avustuksiin kirjattu erä on kunnan maksuosuus Kelan maksamista työmarkkinatuista, joka oli 2,1 milj. euroa (1,7 milj. euroa vuonna 2022). Toinen yksittäinen avustuserä on lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet, joita maksettiin yhteensä noin 1,5 milj. euroa (noin 1,6 milj. euroa vuonna 2022).

Vuokramenoja toteutui 2,9 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa (15,2 %) edellisvuotta vähemmän. Kaupunginhallitus -205 t€ (tietohallinto), tulevaisuuslautakunta +66 t€, rakennetun ympäristön lautakunta -375 t€ (tilahallinta).

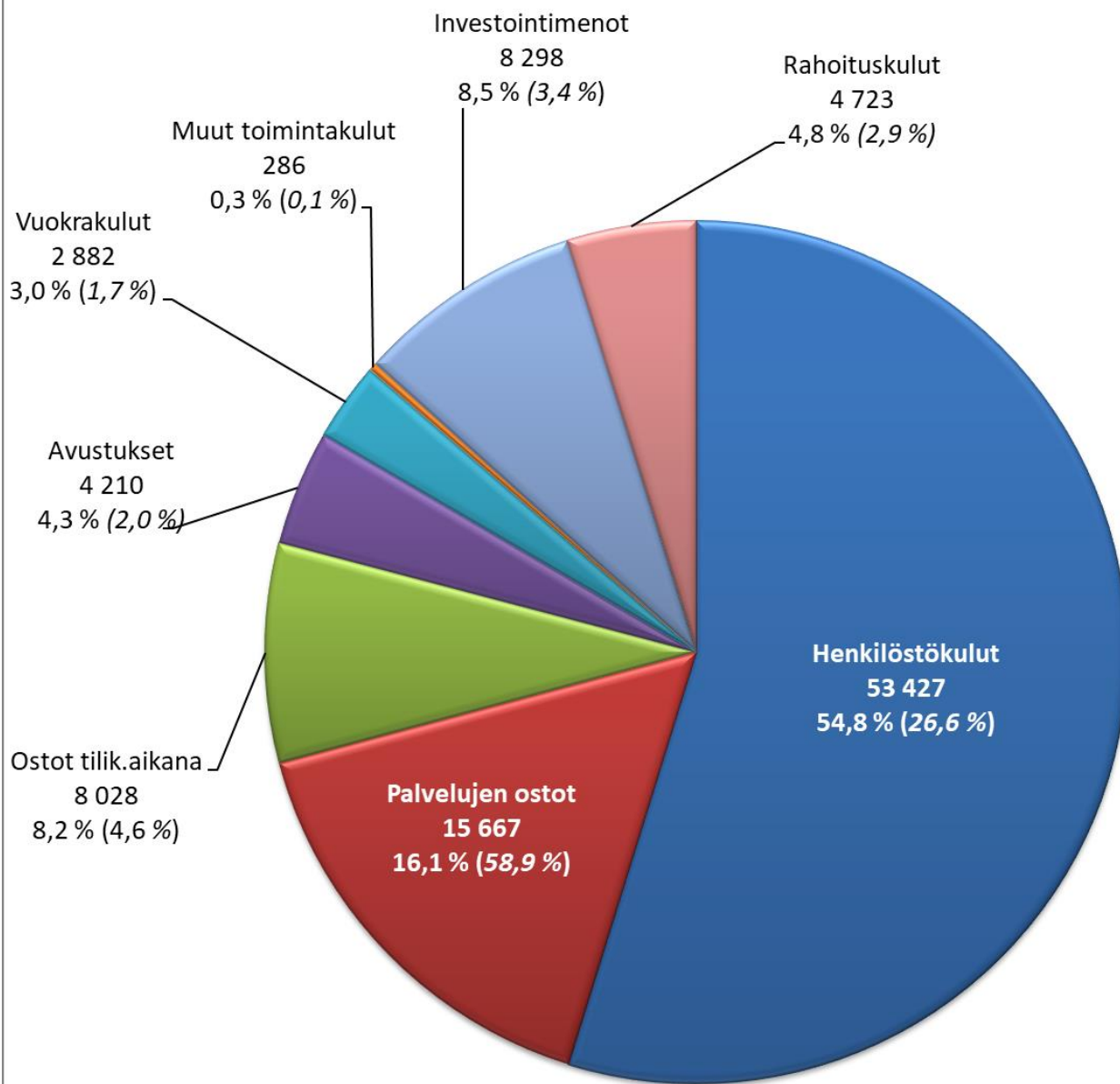
Muita toimintakuluja toteutui yhteensä 286 t€, mikä on 94 t€ (48,9 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäys johtuu kaupunginhallituksen toimialalle kirjatuilla luottotappioilla.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty ulkoiset tulot ja menot sekä ulkoiset menot toimielimittäin vuonna 2023 sekä suluissa vuoden 2022 vastaavat %-osuudet.

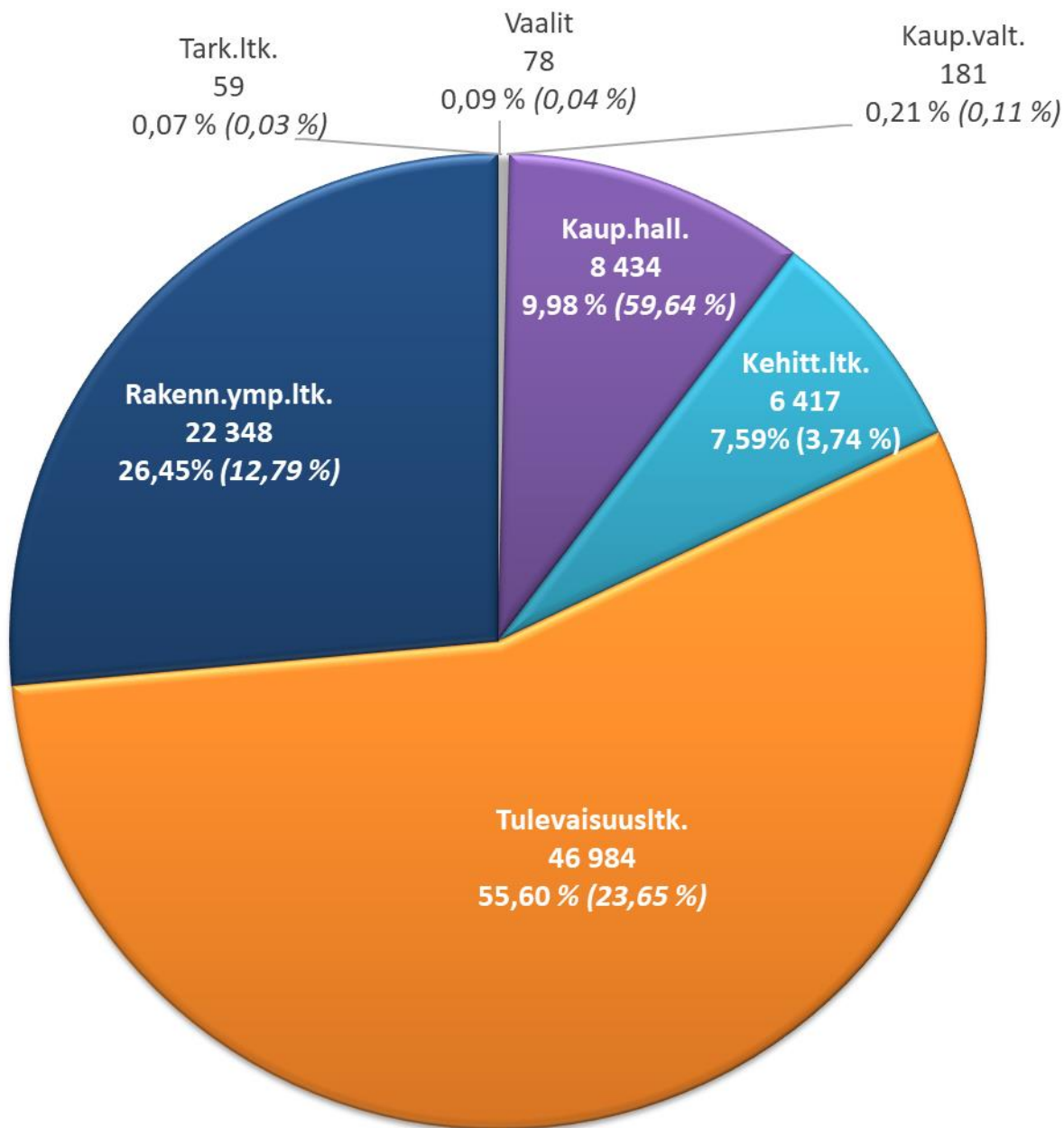

Ulkoiset menot v. 2023

1 000 €

Ulkoiset menot toimielimittäin v. 2023

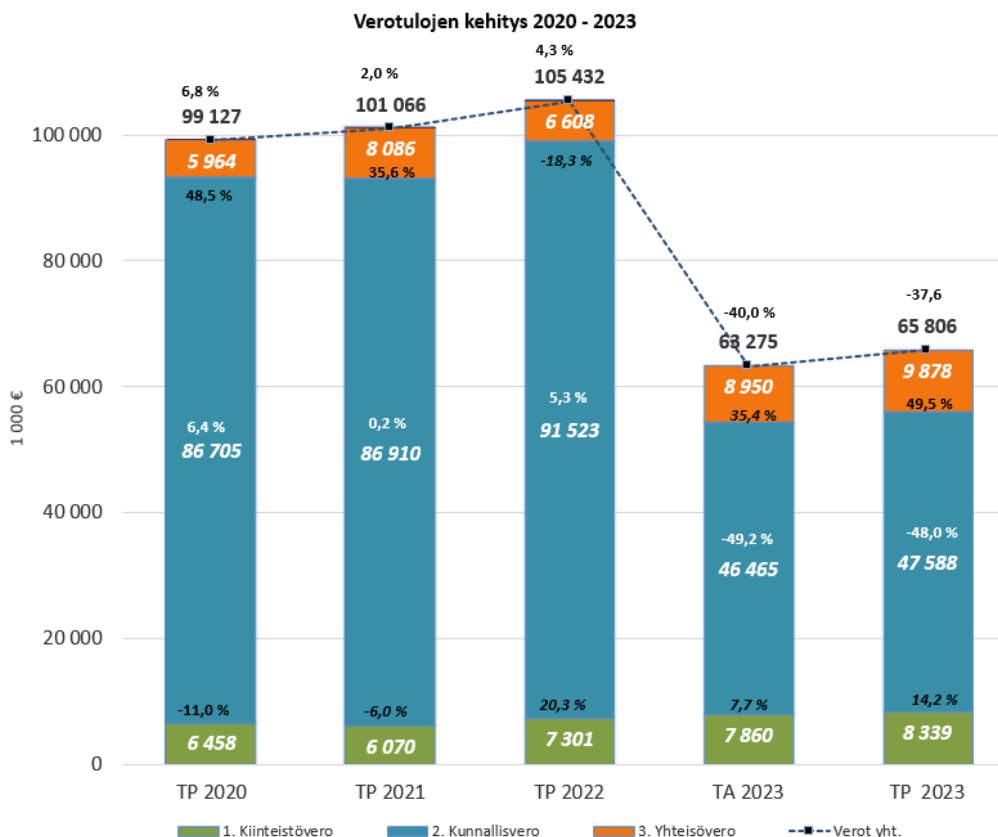

Verotulot

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämismäärä ja siten niiden kustannukset siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Kustannusten lisäksi kunnilta siirtyi vastaava määrä tuloja (verot ja valtionosuudet) hyvinvointialuiden rahoitukseen. Tämän vuoksi kuntien tuli määrätä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Raahen kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 21,25. Kun tästä vähennettiin 12,64 prosenttiyksikköä, jäi Raahen tuloveroprosentiksi 8,61. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehtiin siis tuloverotuksen kautta. Hyvinvointialueen rahoitusmalliin sisältyy myös yhteisövero, sillä yksi kolmasosa kunnan osuudesta yhteisöveron tuottoon ohjattiin hyvinvointialueen rahoitukseen. Kiinteistöverotuloihin hyvinvointialueelle ohjatulla rahoituksella ei ole vaikutusta.

Vuonna 2023 verotuloja kertyi yhteensä 65,8 milj. euroa, mikä on 39,6 milj. euroa eli 37,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Tuloveroja kertyi 47,6 milj. euroa, mikä on 43,9 milj. euroa eli 48,0 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2023 tuloverotilityksiin sisältyy vuodelta 2022 tilitettyjä veroja, jotka on verovuonna 2022 verovelvollisilta 21,25 veroprosentilla perittyjä veroja. Yhteisöverotilitykset kasvoivat noin 3,3 milj. eurolla eli 49,5 prosentilla edellisen vuoden tilityksiin verrattuna. Kiinteistöveroja kertyi 1,0 milj. euroa eli 14,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tämä johtuu siitä, että kaupunginvaltuusto korotti osana talouden tasapainottamisen toimenpideohjelmaa vuodelle 2023 vakinaisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia 0,05 prosenttiyksiköllä sekä yleistä ja muiden kuin vakiinrakennusten kiinteistöveroprosenttia 0,20 prosenttiyksiköllä.

Alla olevassa kuvassa on esitetty verotulojen kehitys vv. 2020–2023. (kuvan TP 2023 muutospäätökset on laskettu TP 2022 luvuista).

Valtionosuudet

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuun ja niiden kustannusten siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lukien vähentää merkittävästi kunnan verotulojen lisäksi myös valtionosuuksia.

Valtionosuuksia tilitettiin yhteensä 24,8 milj. euroa, mikä on 45,2 milj. euroa (64,6 %) edellisvuotta vähemmän. Perustalvelujen valtionosuus väheni 37,5 milj. eurolla (63,0 %). Lisäosiin sisältyy syrjäisyyden perusteella maksettua valtionosuutta 0,62 milj. euroa, työpaikkaomavaraisuuden perusteella maksettua valtionosuutta 0,35 milj. euroa ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuutta 0,34 milj. euroa. Valtionosuuksien vähennykset ja lisäykset summa on 3,0 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022. Summaan sisältyy mm. sote-uudistuksen muutosrajoitin 2,0 milj. euroa ja järjestelmämuutoksen tasaus 1,3 milj. euroa. Verotulotasaus pieneni edellisvuodesta 2,5 milj. eurolla (25,7 %). Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus kasvoi 0,2 milj. eurolla (24,2 %) ja veromenetysten korvaukset vähenivät 7,9 milj. eurolla (69,5 %). Valtionosuudet vähenivät 1 854 eurolla (64,4 %) asukasta kohden.

Alla olevassa taulukossa on erittely valtionosuuksiin sisällyvistä eristä sekä poikkeamat tulosarvioon verrattuna euroina ja prosentteina.

Valtionosuudet vv. 2022 - 2023						
	2022	2023	2023	Poikk. ta/päätös		
(1.000 €)	TP	TA	Päätös	€	%	
Kunnan perustalvelujen valtionosuus:						
+ Ikärakenne	103 627	40 462	40 462	0	0,0	
+ Sairastavuus	44 920					
+ Muut laskennalliset kustannukset	5 835	4 365	4 365	0	0,0	
= Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	154 381	44 827	44 827	0	0,0	
- Kunnan omarahoitusosuus:						
-3 747,29 €/asukas x 24 679 as. (vo-% 25,63)						
-4 291,05 €/asukas x 24 353 as. (vo-% 23,59)	-104 501					
-1 359,93 €/asukas x 24 260 as. (vo-% 22,09)		-32 992	-32 992	0	0,0	
= valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	49 880	11 835	11 835	0	0,0	
+ Lisäosat	1 340	1 316	1 316	0	0,0	
+/- Voiteen tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto	-1 220	1 696	1 779	83	4,9	
+/- Verotulotasaus	9 607	7 136	7 136	0	0,0	
+ Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						
1. Perustalvelujen valtionosuus yhteensä	59 606	21 983	22 066	83	0,4	
2. Opetus- ja kulttuuritoimen muut vo:t	-918	-757	-696	61	8,1	
= Kunnan valtionosuusrahoitus	58 688	21 226	21 370	144	0,7	
+ Veromenetysten korvaukset	11 399	3 500	3 472	-28	-0,8	
Valtionosuudet yhteensä	70 087	24 726	24 842	116	0,5	
Valtionosuudet euroa/asukas	2 878	1 019	1 024	5	0,5	

Rahoitustulot ja – menot

Rahoitustuloja kertyi 6,5 milj. euroa, mikä on 1,0 milj. euroa enemmän edellisenä vuonna. Rahoitustuloihin sisältyviä korkotuloja kertyi 1,4 milj. euroa (1,2 milj. euroa vuonna 2022). Summa muodostuu lähes kokonaan antolainojen korkotuloista. Muita rahoitustuloja kertyi 5,2 milj. euroa (4,4 milj. euroa vuonna 2022). Tästä oli sijoitusarvopapereiden myyntivoittoa 1,8 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2022), osinkotuloja ja osuuspääoman korkoja 1,2 milj. euroa (1,1 milj. euroa vuonna 2022), koronvaihtosopimusten korkoja 0,5 milj. euroa (1,4 milj. euroa vuonna 2022) ja muita rahoitustuloja yhteensä 1,7 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2022). Muihin rahoitustuloihin sisältyy 1,5 milj. euroa vuoden 2022 tilinpäätöksessä tehtyjen sijoitusten alaskirjausten palautuksia.

Rahoitusmenoja toteutui 4,7 milj. euroa, mikä 1,0 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Ottolainojen korkojen osuus rahoitusmenoista on 3,8 milj. euroa (1,6 milj. euroa vuonna 2022). Vuonna 2023 kaupungin maksama keskikorko velkakirjalainojen osalta oli 2,19 prosenttia (0,22 % vuonna 2022) ja kuntatodistusten osalta 3,34 prosenttia (0,06 % vuonna 2022). Muihin rahoitusmenoihin sisältyy koronvaihtosopimusten korkoja 0,5 milj. euroa (1,4 milj. euroa vuonna 2022) ja sijoitusten myyntitappioita 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2022) sekä sijoitusten alaskirjauksia 0,2 milj. euroa (2,3 milj. euroa vuonna 2022). Alaskirjaus on kirjanpidollinen erä, kun sijoitukset joudutaan arvostamaan tilinpäätökseen sijoitusten hankintahintaan tai sitä todennäköiseen alempaan luovutushintaan (markkinahinta tilinpäätöshetkellä). Sijoitusten (varainhoidon) osalta sijoitusten nettotuotto oli 3,2 milj. euroa, johon sisältyy alaskirjausten palautuksia yhteensä 1,5 milj. euroa. (-0,8 milj. euroa vuonna 2022).

Vuosikate

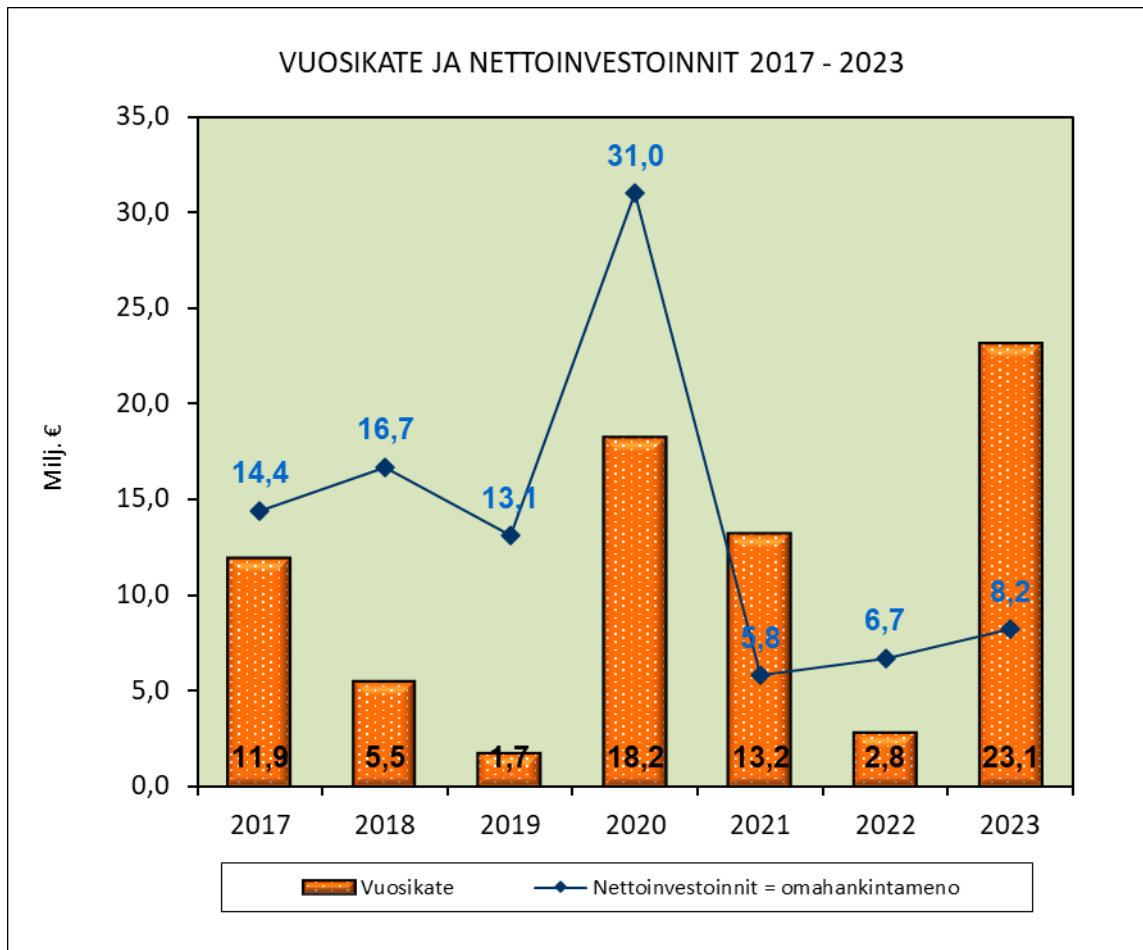
Vuoden 2023 vuosikatteen muodostui 23,1 milj. euroa, joka on 20,3 milj. euroa parempi kuin edellisen vuoden 2,8 milj. euroa vuosikate.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Kun Raahen kaupungin vuoden 2023 vuosikate on 23,1 milj. euroa ja poistot yhteensä 8,2 milj. euroa, on tilikauden tulorahoitus ylijäämäinen.

Satunnaiset kulut

Satunnaisiin kuluihin on kirjattu Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän purkuun liittyvä purkutappio.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu vuosikatteen riittävyyttä nettoinvestointeihin vuosina 2017–2023. Nettoinvestoinnilla tarkoitetaan investointien omahankintahintaa (= investointimenot – investointeihin saadut rahoitusosuudet). Kaaviosta voidaan todeta, että tarkastelujaksolla vuosina 2021 ja 2023 vuosikate on riittänyt kattamaan nettoinvestoinnit ja muina vuosina investointeja on jouduttu kattamaan joko omaisuutta myymällä tai lainarahoituksella.

2.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	23 126	2 759
Satunnaiset erät, netto	-4 889	
Tulorahoituksen korjauserät	4 434	-223
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 298	-6 795
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	112
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 636	269
Toiminnan ja investointien rahavirta	18 070	-3 878
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 210	-106
Antolainasaamisten vähennys	887	1 174
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 069	-4 839
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500	2 000
Oman pääoman muutos	296	-656
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 462	7 067
Rahoituksen rahavirta	-17 059	4 641
Rahavarojen muutos	1 011	763
Rahavarat 31.12.	51 705	50 694
Rahavarat 1.1.	50 694	49 931

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	25 520	-3 645
Investointien tulorahoitus, %	280,7	41,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	0,2
Kassan riittävyys, pv	181	90
Asukasmäärä	23 794	24 073

Rahoituslaskelman tunnusluvut ja laskentakaavat:

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välituloksen Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kasvavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pittemällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

=100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus – tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoitukselle eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoidaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoituslaskelmasta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2021–2023 sekä Manner-Suomen kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2021–2022.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:	Raahen kaupunki			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 €	25 520	-3 645	-1 526		
, €/asukas	1 073	-151	-63		
Investointien tulorahoitus, %	280,7	41,3	227,7	84,0	99,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	0,2	0,6	1,4	1,6
Kassan riittävyys, pv	181	90	82	52	51
Asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		

Tunnuslukujen tarkastelusta voidaan todeta seuraavaa:

- Raahen kaupungin toiminnan ja investointien viiden vuoden rahavirran kertymä osoittaa, että omarahoitusvaatimus täyttyy. Tunnusluku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.
- Laskennallinen lainanhoitokate on kehittynyt parempaan suuntaan ja on tyydyttävällä tasolla. Tavoiteltava arvo on 2, jolloin kunnan kyky hoitaa lainojaan on hyvä.
- Vuonna 2022 Raahen kaupungin rahavarat olivat 51,7 milj. euroa eli 2 173 euroa/asukas (2 106 euroa/asukas vuonna 2021) ja ne riittivät keskimäärin 181 päiväksi. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit 47,0 milj. euroa ja rahat ja pankkisaamiset 4,7 milj. euroa.

3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

<u>VASTAAVAA</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>	<u>VASTATTAVAA</u>	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	204 676	216 251	OMA PÄÄOMA	84 337	77 591
Aineettomat hyödykkeet	414	947	Peruspääoma	59 125	62 758
Aineettomat oikeudet	108	110	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	15 129	20 379
Muut pitkävaikutteiset menot	306	836	Tilikauden yli-/alijäämä	10 083	-5 546
Aineelliset hyödykkeet	134 485	135 546	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET	3 500	3 500
Maa- ja vesialueet	21 669	21 120	Vapaaehtoiset varaukset	3500	3500
Rakennukset	84 606	82 548	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	684	671
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 662	23 526	Lahjoitusrahastojen pääomat	302	302
Koneet ja kalusto	2 102	2 451	Muut toimeksiantojen pääomat	382	369
Muut aineelliset hyödykkeet	257	257	VIERAS PÄÄOMA	175 386	193 763
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	3 189	5 645	Pitkäaikainen	83 165	90 228
Sijoitukset	69 777	79 758	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	79 960	86 617
Osakkeet ja osuudet	31 038	41 399	Saadut ennakot	1 427	895
Muut lainasaamiset	37 781	37 458	Muut velat	1	1
Muut saamiset	958	901	Siirtovelat	1 777	2 715
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	455	454	Lyhytaikainen	92 220	103 535
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	76 846	78 757
Lahj.rahastojen erityiskatteet	303	302	Ostovelat	5 953	8 061
Muut toimeksiantojen varat	152	152	Muut velat	457	3 435
VAIHTUVAT VASTAAVAT	58 775	58 820	Siirtovelat	8 965	13 282
Vaihto-omaisuus	288	234	VASTATTAVAA	<u>263 906</u>	<u>275 525</u>
Aineet ja tarvikkeet	259	201	TASEEN TUNNUSLUVUT	31.12.2023	31.12.2022
Muu vaihto-omaisuus	29	33	Omavaraisuusaste, %	33,5	29,5
Saamiset	6 782	7 893	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	165,2	100,5
Pitkäaikaiset saamiset	1 058	2 028	Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	25 212	14 833
Muut saamiset	1 034	1 101	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 060	616
Siirtosaamiset	25	927	Lainakanta 31.12., 1.000 €	156 805	165 375
Lyhytaikaiset saamiset	5 724	5 864	Lainakanta 31.12. , €/asukas	6 590	6 870
Myyntisaamiset	2 051	2 486	Lainat ja vastuut, 31.12.	162 111	171 831
Muut saamiset	1 323	1 250	Lainat ja vastuut, €/asukas	6 813	7 138
Siirtosaamiset	2 350	2 128	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	37 781	37 458
Rahoitusarvopaperit	47 038	44 418	Asukasmäärä	23 794	24 073
Osakkeet ja osuudet	2 543	2 628			
Sijoitukset rahamarkk.instru-	715	1 541			
mentt.					
Joukkovelkakirjalainasaamiset	18 449	17 409			
Muut arvopaperit	25 331	22 841			
Rahat ja pankkisaamiset	4 667	6 276			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>263 906</u>	<u>275 525</u>			

Taseen tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan kunnan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

= $\text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Seuraavassa taulukossa esitetään taseesta laskettuja Raahen kaupungin tunnuslukuja vuosilta 2021–2023 sekä Manner-Suomen kuntien keskimääräisiä lukuja vuosilta 2021–2022.

Taseen tunnusluvut:	Raahen kaupunki			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	33,5	29,5	31,6	59,2	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	165,2	100,5	102,2	56,5	57,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	25 212	14 833	21 035		
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 060	616	867	2 696	2 519
Lainakanta 31.12., 1000 €	156 805	165 375	168 214		
Lainakanta 31.12., €/asukas	6 590	6 870	6 934	3 377	3 465
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	162 111	171 831	172 569		
Lainat ja vastuut, €/asukas	6 813	7 034	7 113	4 356	4 441
Lainasaamiset, 1000 €	37 781	37 458	38 526		
Lainasaamiset, €/asukas	1 588	1 556	1 588	1 135	1 055
Asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		

Tasetarkastelusta voidaan todeta seuraavaa:

- Omavaraisuusaste on kehittynyt hieman parempaan suuntaan, mutta on vielä alhaisella tasolla. Alle 50 prosentin omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.
- Suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut käyttötulojen vähentymisen seurauksena.
- Lainat ja vastuut -tunnusluvussa huomioidaan lainojen lisäksi liitetiedoissa ilmoitetut vuokratvastuut.
- Tilikaudelta 2023 muodostunut 10,1 milj. euron ylijäämä vahvistaa taloudellista liikkumavaraa.
- Kaupungin lainamäärä laski 8,6 milj. eurolla. Vuoden 2022 asukaskohtainen lainamäärä on yli kaksinkertainen kuntien keskimääräiseen lukuun verrattuna.

Vuosi 2023 on ollut Raahen kaupungille taloudellisesti hyvä. Taseen ylijäämä vahvistui ja lainamäärä laski, joten kehitys on oikean suuntainen. Suunnitelmakauden talouskehitys ei näytä valoisalta, joten erityisen tärkeää on jatkaa pitkäjänteistä ja suunnitelmallista talouden tasapainottamistyötä ja ottaa käyttöön uusia tasapainottamiselementtejä. Raahen kaupunki on vielä kaukana kuntien keskimääräisistä luvuista sekä lainamäärän että ylijäämän osalta.

Sijoitukset 31.12.2023

	Hankinta- hinta	Markkina- arvo	Arvon- muutos	Tuotto-% v:n alusta	Real. tuotto €
EVLI					
Osakerahastot	4 306 525	4 486 613	180 087		
Pitkät korkosijoitukset	4 734 298	4 782 028	47 730		
Lyhyet korkosijoitukset	195 332	201 917	6 585	9,28 %	826 802
Vaihtoehtoiset sij.	2 239 332	2 285 673	46 341		
Käteisvarat	125	125			
Evli yhteensä	11 475 613	11 756 356	280 742		826 802
Osakkeet	3 136 655	4 114 550	977 895	-0,95 %	76 013
Käteisvarat	89 759	89 759			
Osakkeet yhteensä	3 226 414	4 204 309	977 895		76 013
Danske Bank					
Osakerahastot	3 659 306	3 813 692	154 386		
Pitkät korkosijoitukset	4 970 513	4 881 861	-88 652	9,77 %	787 921
Lyhyet korkosijoitukset	0	0	0		
Vaihtoehtoiset sij.	2 814 743	2 889 226	74 483		
Käteisvarat	9 408	9 408			
Danske yhteensä	11 453 970	11 594 186	140 216		787 921
Nordea Bank					
Osakerahastot	3 717 935	4 254 530	536 595		
Pitkät korkosijoitukset	4 595 749	4 624 542	28 794	6,93 %	752 618
Lyhyet korkosijoitukset	519 999	537 427	17 428		
Vaihtoehtoiset sij.	2 280 511	2 425 671	145 160		
Käteisvarat	34 738	34 738			
Nordea yhteensä	11 148 931	11 876 908	727 977		752 618
Aktia					
Osakerahastot	3 734 612	4 140 908	406 296		
Pitkät korkosijoitukset	4 700 328	4 489 617	-210 712	6,91 %	716 011
Lyhyet korkosijoitukset	261 243	269 651	8 409		
Vaihtoehtoiset sij.	2 230 500	2 486 512	256 012		
Käteisvarat	18 082	18 082			
Aktia yhteensä	10 944 765	11 404 770	460 005		716 011
YHTEENSÄ	48 249 694	50 836 529	2 586 835		3 159 365

Salkun tuotto-% vuoden alusta=varainhoitajan ilmoittama prosentti, johon sisältyy sekä realisoitunut että realisoitumaton tuott
Salkun realisoitunut tuotto € =kirjanpitoon kirjattu realisoitunut nettotuotto

Vuosi 2023 oli sijoitusten osalta kohtuullisen hyvä verrattuna edelliseen vuoteen, sillä vuonna 2022 jouduttiin tekemään 2,3 milj. euron alaskirjaukset. Alaskirjaukset ovat kirjanpidollinen erä, kun sijoitukset arvostetaan tilinpäätökseen tilinpäätöshetken hankintahintaan tai todennäköiseen, sitä alempaan luovutushintaan eli käytännössä tilinpäätöspäivän markkinahintaa. Alaskirjaukset eivät ole realisoituneita tappioita ja rahanmenetyksiä. Kun sijoitusten arvot nousevat, voidaan alaskirjaukset palauttaa viimeistään seuraavan tilinpäätöksen yhteydessä. Sijoitusten positiivisen kehityksen ansiosta vuoden 2023 tilinpäätökseen kirjattiin alaskirjausten palautuksia yhteensä 1,5 milj. euroa.

4 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2023

(ulkoiset)

TULOT	(1.000 €)	MENOT	(1.000 €)
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	14 645	Toimintakulut	84 499
Verotulot	65 806	- Valmistus omaan käyttöön	-507
Valtionosuudet	24 842	Korkokulut	3 783
Korkotuotot	1 384	Muut rahoituskulut	940
Muut rahoitustuotot	5 164	Satunnaiset kulut	4 889
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät:	
Tulorahoituksen korjauserät:		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-4 894
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-460	luovutustappiot	
luovutusvoitot			
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	Investointimenot	8 298
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	3 636		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	887	Antolainasaamisten lisäykset	1 210
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 069
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 500
Oman pääoman lisäykset	296	Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	<u>116 261</u>	Kokonaismenot yhteensä	<u>106 788</u>

Täsmäytys:

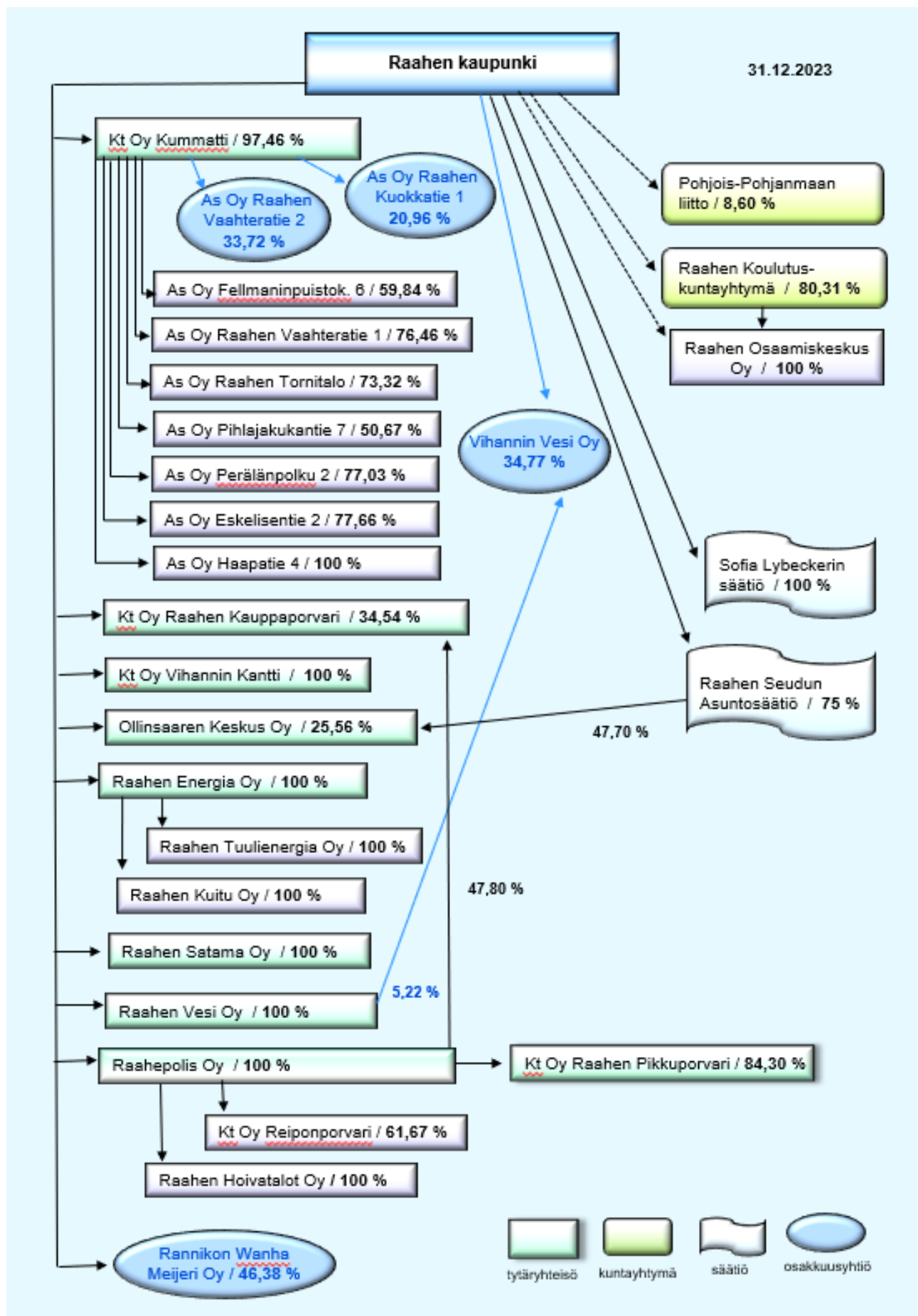
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 116 261 - 106 788 = 9473

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 011 - 8462 = 9473

5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä v. 2023

5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on kuntakonsernin toiminnan ylin valvoja ja päättää konserniohjauksen periaatteista sekä hyväksyy talousarviossa ja taloussuunnitelmassa konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupunginvaltuuston antamilla konserniohjeilla luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti sekä konserniyhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjeiden tarkoituksena on tukea omistajaohjausta ja kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.

Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto

Vuonna 2023 voimassa olleen hallintosäännön 19 §:n mukaisesti konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konserni- ja riskienhallinnan jaosto, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja sekä tarvittaessa kaupunginhallituksen määräämä muu viranhaltija.

Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
3. antaa valtuustolle vuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta.
5. käsittelee tilintarkastajan laatiman arvioinnin tulokset ja johtopäätökset konserni- ja riskienhallinnan jaoston kanssa ja informoi johtopäätöksistä kaupunginvaltuustolle.

Konserni- ja riskienhallinnan jaosto:

1. valvoo konserniohjeen noudattamista.
2. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle.
3. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeessa määritellyissä asioissa.
4. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen.
5. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.
6. keskittyy sijoitukseen ja lainasalkkuun liittyvien riskien hallintaan.
7. hoitaa kaupunginhallituksen antamat muut tehtävät.

Kaupunginjohtaja:

1. kaupunginjohtaja toimii Raahen kaupunkikonsernin johtajana ja hänen tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja vastata kaupunkikonsernin ohjauksesta ja valvonnasta sekä kaupunkikonsernin omistajapolitiikan toteutuksesta ja siihen liittyvästä päätöksenteosta.
2. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Olennaisia konserniyhteisöjen tapahtumia tilivuoden 2023 aikana:

Kiinteistö Oy Kummatti: Asuntojen keskimääräinen käyttöaste oli 90 %. Raahen seutukunnan väestönkasvu on edelleen jatkunut negatiivisena, ja tämä on vaikuttanut viime vuosina olennaisesti vuokra-asuntojen kysynnän vähenemiseen.

Yhtiö toteuttaa kiinteistöjen korjauksia ja kehittämistä, niille laadittujen kuntoarvioiden ja PTS:n perusteella kassavirrallaan. Tulevaisuudessa yhtiön yksi tärkeimmistä toimenpiteistä on estää energiakustannusten nousu vaihtoehtoisilla energiamuodoilla ja muilla energiansäästötoimenpiteillä. Yhtiö on mukana asumisneuvojatoiminnassa.

Kiinteistö Oy Vihannin Kantti: Vuonna 2023 on jatkanut asuntojen remontoimista, jotka on toteutettu osittain omana työnä ja osittain ulkopuolisella palveluntuottajalla. Yhtiö on mukana asumisneuvojatoiminnassa. Vuokrausaste on ollut 72 % (ml. kaikki asunnot).

Raahen Seudun Asuntosäätiö; Säätiö on noudattanut koko vuoden erittäin tiukkaa säästöohjelmaa. Kaikki tarpeettomat menot on karsittu pois, eläkkeelle jääneiden tilalle ei oteta uusia työntekijöitä eikä lyhyihin poissaoloihin palkata sijaisia.

Tiukassa taloudellisessa tilanteessa ei ole pystytty jatkamaan peruskorjauksia, mutta omalla työvoimalla on pystytty pitämään asunnot hyvässä kunnossa.

Tilikauden aikana on otettu käyttöön Visma Entry työajanseurantaohjelma.

Raahen Energia Oy: Vuonna 2023 kiinteistöjen lämmitystarve Raahessa oli 3,4 % suurempi kuin edellisenä vuonna ja 1,7 % suurempi kuin pitkän ajan keskiarvo. Keskimääräistä kylmempi vuosi näkyi erityisesti kaukolämmön myyntimäärän kasvuna. Kaukolämpöenergiaa myytiin 178,3 GWh, jossa kasvua 1,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Sähkön verkkopalveluissa sähkön siirtomäärän merkittävään pienenemiseen vaikutti erityisesti korkeat sähkön myyntihinnat, joka saivat sähkönkäyttäjät merkittävässä määrin säästämään sähköä. Koko vuoden tasolla sähkön siirtomäärä oli 100,9 GWh, jossa vähennystä 6,0 % edelliseen vuoteen.

Kaukolämmön myyntihintaa ei tarkistettu vuodelle 2023. Sähkön verkkopalveluiden hinnoittelua ei tarkistettu vuodelle 2023.

Raahen Energia Oy:n tilikauden investoinnit olivat 2 232 139 €, jossa vähennystä 63,1 % edelliseen vuoteen.

Kummatin uusi 110/20/10 kV sähköasema otettiin käyttöön helmikuussa 2023. Uusi sähköasema on liitetty suoraan 110 kV kantaverkkoon, jolla parannetaan sähkön toimitusvarmuutta sekä varmistetaan sähkön riittävyys useiksi kymmeniksi vuosiksi eteenpäin.

Raahen Energia Oy jatkaa sähköverkkoliiketoiminnassa investointejaan sähkönjakelun keskijänniteverkon laajentamiseen. Kaukolämpöliiketoiminnassa jatketaan varautumista

SSAB:n Raahen terästehtaan prosessimuutokseen ja sen vaatimaan oman kaukolämmön-tuotantokapasiteetin lisäämiseen.

Raahen Satama Oy: Yhtiön toimitusjohtaja Pauli Sarpolan irtisanouduttua, yhtiö on valin-nut uudeksi toimitusjohtajaksi Seppo Vehkaojan, joka on aloittanut tehtävässään vuoden 2024 alussa.

Yhtiö on ottanut käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän ja uudistanut muita käy-tössä olevia tietojärjestelmiä. Yhtiö on toimintavuonna panostanut sataman markkinointiin sekä edistänyt kehittämissuunnitelmaa. Yhtiö on valmistellut tulevia hankkeita ja jättänyt toistamiseen CEF-hakemuksen syvälaituri 3:n rakentamiseen.

Vuonna 2023 Raahen satama pysyi edelleen Suomen yleissatamista kolmanneksi suurim-pana ulkomaan tavaraliikenteen volyymeilla mitattuna heti HaminaKotkan ja Helsingin jäl-keen.

Raahen Vesi Oy: Yhtiö on tehnyt lukuisia uudisrakentamis, saneeraus ja kunnossapitotöitä; vesihuoltoverkostoa saneerattiin Pikkuholmissa Hallinkadun ja Eräkadun alueilla sekä sa-malla lisärakennettiin hulevesiviemärintiä. Vesijohtoverkostoa on saneerattu suuntaporaam-malla Reiponkadun, Koulukadun, Brahenkadun sekä Pajakadun ja Huoltokadun alueilla. Ol-linkalliontiellä on tehty vesihuoltoverkoston johtosiirtoja alikulkukäytävän kohdalla. Var-vissa on siirretty paineviemäriä ja runkovesijohtoa tonteilta yleisille alueille. Laitoksiin koh-distuvista investoinnista merkittävimpiä olivat vedenottamolle rakennettu uusi vedenkäsit-telylaitos alkalointineen. Jätevedenpuhdistamolle laitosautomaation uusiminen, ilmastuk-sen runkoputkien ja hapen mittauksen uusiminen. Kaupunginlahdenrannan asemakaava-alueelle rakennettiin vesihuoltoverkostoa. Lyhytkestoisempaa saneerausta, uudisrakenta-mista ja kunnossapitokorjauksia toteutettiin useissa eri kohteissa. Vesi- ja viemäriiliittymiä, tonttijohtojen rakentamista sekä saneerausta tehtiin kysynnän mukaan.

Raahepolis Oy: Softpolis -kiinteistön tilojen vuokrausaste on ollut edelleen erittäin hyvä. Yhtiö perusti Raahen Hoivatalot Oy:n, joka osti Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymältä koko sairaalakiinteistön. Kiinteistö on ollut vuokralla hyvinvointialueella ja vuokrasopimuk-set siirtyivät vanhoina sopimuksina Hoivatalot Oy:lle. Myös hyvinvointikuntayhtymän kiin-teistöhuoltohenkilöstö siirtyi Raahen Hoivatalot Oy:n palvelukseen ns. vanhoina työnteki-jöinä. Raahepolis Oy omistaa koko Raahen Hoivatalot Oy:n osakekannan.

Tavoitteiden toteutuminen

Koko konsernille asetetut tavoitteet					
Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Konsernin toimintatuotot toimintamenoista %:a	47	44	50	48	-3
Konsernin vuosikate pois-toista %:a	142	94	105	198	93
Konsernin omavaraisuus-aste %:a	23	23	28	28	0
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %	115	116	110	185	75
Konsernin korolliset lai-nat/asukas, €	11 880	12 287	10 284	10 421	137

Konsernin tavoitteista kaksi tunnuslukua toteutui. Konsernin pitkäaikainen haaste on ollut suuri lainakanta, joka laski 1 866 eurolla asukasta kohden edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhtiö- ja säätiökohtaiset tavoitteet ja niiden toteutuminen on esitetty erikseen toimintakertomuksen lopussa.

5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleisen talouskehityksen hiipuminen ja jopa taantuminen sekä tulehtuneesta työmarkkina-tilanteesta johtuvat lakot vaikuttavat osittain konserniyhtiöiden toimintaan ja talouteen. Alueen teollisuushankkeet eivät ole kaikilta osilta edenneet toivotulla tavalla, eikä niiden tuoma ja odotettu kysyntä teollisuuden toimitiloille ja asunnoille sekä logistiikkapalveluille ole toteutunut.

Yleinen kustannustason nousu ja inflaation hillitsemiseksi keskuspankkien toteuttama korkopolitiikka on nostanut lainanhoitokustannuksia, mikä näkyy koko konsernitaloudessa korkokulujen merkittävänä nousuna.

Konserniin kuuluvat asuntojen ja toimitilojen vuokraustoimintaa harjoittavat toimijat ovat taloudellisesti haasteellisessa asemassa, koska toiminta- ja rahoitusmenot ovat nousseet merkittävästi. Kunnan asukasmäärän lasku vähentää asuntojen kysyntää.

Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti Raahen Liikuntahalli Oy:n toiminnot, henkilöstö, omaisuus ja vastuut siirtyivät kaupungille 1.5.2023 lukien ja yhtiön on rekisteröity lakanneeksi.

Raahen kaupunkikonsernista ovat poistuneet Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri sekä Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kaupungin omistusosuus sekä irtain omaisuus ja lomapalkkavelka kirjattiin vuoden 2023 avaustaseen muutoksena. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän purku kirjattiin ns. liiketapahtumana tilinpäätöksen yhteydessä.

Konsernin lainakanta pieneni 47,8 milj. eurolla edellisestä vuodesta. Konsernilla on lainaa vuoden 2023 lopussa 248,0 milj. euroa (295,8 milj. euroa vuonna 2022). Tästä kaupungin osuus on 156,8 milj. euroa (165,4 milj. euroa vuonna 2022) ja muiden konserniin kuuluvien osuus 91,2 milj. euroa (130,4 milj. euroa vuonna 2022). Lainamäärä pieneni 35,5 milj. eurolla Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin konsernista poistumisen myötä, 5,5 milj. eurolla Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän konsernista poistumisen myötä sekä 8,6 milj. eurolla kaupungin lainamäärän laskulla. Myös muut konserniin kuuluvat toimijat ovat lyhentäneet lainojaan, mutta myös nostaneet uusia lainoja (mm. Raahen Hoivatalot Oy).

5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestämien ja vastuunjako on määritelty hallintosäännössä, kuten edellä konsernin toiminnanohjausta käsittelevässä luvussa on kerrottu. Kaupunginvaltuuston antamat konserniohjeet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet on toimitettu konserniin kuuluvien toimijoiden noudatettavaksi.

Raahen kaupunginvaltuusto on talousarvion hyväksymisen yhteydessä asettanut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet keskeisille konserniyhteisöille. Konserniyhteisöt informoivat

omistajaa vuosikellon mukaisesti asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta edelliseltä vuodelta sekä toimittavat kuluvan vuoden puolivuotisraportin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta 31.8. mennessä konsernijohdolle, joka raportoi niistä edelleen kaupunginhallitukselle ja konserni- ja riskienhallinnan jaostolle.

Konserni- ja riskienhallinnan jaosto kutsuu tytäryhteisöjen ja säätiöiden edustajat 1–2 kertaa vuodessa jaostoon esittelemään ja keskustelemaan yhteisöjen ja säätiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä niihin vaikuttavista tekijöistä ja mahdollisista riskeistä, sekä muista toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Näin jaosto saa monipuolista ja ajantasaista informaatiota yhtiöiden ja säätiöiden tilanteesta suorassa keskustelussa yhtiöiden ja säätiön johdon kanssa.

Tarkastuslautakunnalla on kaupungin omistajavallan nojalla oikeus tutustua konserniyhteisöihin ja saada tietoa niiden toiminnasta ja tilinpäätöksistä voidakseen arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginjohtaja toimii konsernin johtajana vastaten kaupunkikonsernin ohjauksesta ja valvonnasta sekä kaupunkikonsernin omistajapolitiikan toteutuksesta.

Toimintaa ja valvontaa kehitetään ja uusia toimintamalleja luodaan, jotta konserniyhtiöiden keskinäisen synergian, ja yhtiöiden sekä kaupungin välinen tiedonkulku voidaan varmistaa niin, että se toimii kitkattomasti sekä ajantasaisesti ja ennakoivasti.

Tytäryhteisöissä on varsin kattavasti tehty riskiarviointeja ja epävarmuustekijöitä tunnistettu. Valvonnassa kiinnitetään jatkossakin huomiota riskikartoitusten ajantasaisuuteen ja dokumentoituun toimintatapaan sekä merkittävimpien riskien ajantasaiseen raportointiin sekä raportoinnin ohjeistukseen.

5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoinen	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	55 871	128 408
Toimintakulut	-117 505	-289 484
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	57	-162
Toimintakate	-61 577	-161 238
Verotulot	64 986	104 500
Valtionosuudet	34 531	79 637
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	151	36
Muut rahoitustuotot	4 319	3 594
Korkokulut	-7 082	-3 505
Muut rahoituskulut	-1 019	-4 260
Vuosikate	34 308	18 764
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 338	-20 040
Omistuksen eliminointierot	0	8
Arvonalentumiset	-21	-20
Satunnaiset erät	-4 889	113
Tilikauden tulos	12 060	-1 174
Tilinpäätössiirrot	16	21
Tilikauden verot	-450	-663
Laskennalliset verot	235	-300
Vähemmistöosuudet	98	-13
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	11 958	-2 130

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,5	44,4
Vuosikate/Poistot %	197,6	93,5
Vuosikate euroa/asukas	1 442	779
Asukasmäärä	23 794	24 073

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	34 308	18 764
Satunnaiset tuotot	-4 889	113
Tilikauden verot	-450	-663
Tulorahoituksen korjauserät	3 891	-66
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-22 479	-36 362
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	1 126
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 600	1 694
Toiminnan ja investointien rahavirta	19 041	-15 395
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-40	-161
Antolainasaamisten vähennykset	180	66
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 859	18 611
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 311	-13 326
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 859	1 826
Oman pääoman muutokset	167	-583
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13	-150
Vaihto-omaisuuden muutos	86	-10
Saamisten muutos	5 120	1 043
Korottomien velkojen muutos	-12 578	5 393
Rahoituksen rahavirta	-19 363	12 710
Rahavarojen muutos	-322	-2 685
Rahavarat 31.12.	71 183	74 492
Rahavarat 1.1.	71 505	77 177
	-322	-2 685

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 244	-37 960
Investointien tulorahoitus %	153,0	53,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,8
Kassan riittävyys, pv	156	78

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

<u>VASTAAVAA</u>	31.12.2023	31.12.2022	<u>VASTATTAVAA</u>	31.12.2023	31.12.2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	319 328	372 830	OMA PÄÄOMA	105 354	99 632
Aineettomat hyödykkeet	2 595	4 784	Peruspääoma	59 125	62 758
Aineettomat oikeudet	1 229	1 808	Arvonkorotusrahasto	3 391	4 235
Muut pitkävaikut. menot	1 318	2 289	Muut omat rahastot	933	2 877
Ennakkomaksut	48	687	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 946	31 892
			Tilikauden yli-/alijäämä	11 958	-2 130
Aineelliset hyödykkeet	310 633	360 745	VÄHEMMISTÖOSUUDET	7 349	6 823
Maa- ja vesialueet	25 699	26 361			
Rakennukset	190 604	205 898	PAKOLLISET VARAUKSET	0	1 545
Kiinteät rakenteet ja laitteet	81 018	79 057	Muut pakolliset varaukset	0	1 545
Koneet ja kalusto	7 857	9 702	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 727	2 159
Muut aineelliset hyödykk.	634	401			
Ennakkomaksut ja kesken-			VIERAS PÄÄOMA	289 564	364 531
eräiset hankinnat	4 820	39 324	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	165 496	205 368
Sijoitukset	6 100	7 301	Pitkäaik. koroton vieras pääoma	17 532	18 643
Osakkuusyhtiöosuudet	4 670	1 964	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	82 464	90 397
Muut osakkeet ja osuudet	332	3 987	Lyhytaik. koroton vieras pääoma	24 072	50 122
Muut lainasaamiset	61	183	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	404 994	474 690
Muut saamiset	1 037	1 167			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 481	1 926	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	83 185	99 934	Omavaraisuusaste, %	27,9	22,5
Vaihto-omaisuus	1 472	2 394	Suhteellinen velkaantuneisuus %	185,3	116,3
Saamiset	10 530	23 048	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	41 904	29 762
Pitkäaikaiset saamiset	260	1 156	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 761	1 236
Lyhytaikaiset saamiset	10 270	21 892	Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	247 961	295 766
Rahoitusarvopaperit	50 252	45 874	Konsernin lainat, €/asukas	10 421	12 287
Rahat ja pankkisaamiset	20 931	28 618	Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	253 351	298 625
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	10 648	12 405
VASTAAVAA YHTEENSÄ	404 994	474 690	Konsernin lainasaamiset 31.12., 1.000 €	61	183
			Kunnan asukasmäärä	23 794	24 073

Konsernin tunnusluvut**Tuloslaskelman tunnusluvut:**

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan **Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista** = $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvon alentumiset})$. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä, mikäli konsernin poistot vastaavat keskimääräistä konsernin vuotuista investointitasoa.

Konserni	Raahе			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Tuloslaskelman tunnusluvut:					
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,5	44,4	46,5	50	50
Vuosikate/Poistot, %	197,6	93,5	142,4	129	140
Vuosikate, €/asukas	1 442	780	1 192	1 150	1 224
Toimintakate, €/asukas	-2 588	-6 698	-6 048	-5 751	-5 410
Tilikauden tulos, €/as.	507	-49	355	295	370
Kunnan asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		

Rahoituslaskelman tunnusluvut:**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €**

Rahoituslaskelman välituloksen Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, omaisuutta myymällä tai lainanotolla.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pittemällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintahinnasta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä 100 osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$. Tunnusluku kuvaa käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun

tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella. Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konserni Rahoituslaskelman tunnusluvut:	Raahen			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 €	-11 244	-37 960	-21 788		
Investointien tulorahoitus, %	153,0	53,3	113,3	67	81
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,8	0,8	1,2	1,3
Kassan riittävyys, pv	156	78	88	50	49
Kunnan asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		

Konsernitaseen tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteen tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi konsernin velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä/alijäämä = Edellisen tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevinä vuosina.

Konsernin lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainasaamiset 31.12. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konserni Taseen tunnusluvut:	Raahe			Manner-Suomi	
	2023	2022	2021	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	27,9	22,5	23,4	42,0	42,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	185,3	116,3	115,1	82	82,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	41 904	29 762	32 590		
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 761	1 236	1343	3 210	2 984
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	247 961	295 766	288 203		
Konsernin lainat, €/asukas	10 421	12 287	11 880	7 871	7 681
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	253 351	298 625	294 489		
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	10 648	12 405	12 139	9 367	9 065
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	61	183	135		
Kunnan asukasmäärä	23 794	24 073	24 260		

Konsernin tunnuslukujen tarkastelusta voidaan todeta, että omavaraisuusaste on hieman kohentunut, suhteellinen velkaantuneisuus on heikentynyt, mikä johtuu tulojen merkittävästä vähentymisestä. Vaikka konsernin lainamäärä on pienentynyt 47,8 milj. eurolla, on velkaraste on edelleen merkittävä.

6 KESKEISET LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä täydennetään liitetiedoilla, joissa annetaan tietoa sellaisista kunnan talouden ja konsernin tilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Kaupungin ja konsernin tilinpäätöstä ja taloudellista asemaa täydentävät liitetiedot esitetään toimintakertomuksen lopussa. Koko konsernia koskevaa taloudellista asemaa kuvaa liitetieto ”Omistukset muissa yhteisöissä”.

7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksenkäsitteystä. Jos kunnan taseessa on alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 10.083.320,00 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Kirjataan tilikauden ylijäämä 10.083.320,00 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille kuluvan vuoden kirjanpidossa.

8 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous yhteensä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	12 221		12 221	12 579	359
Maksutuotot	1 240		1 240	1 475	235
Tuet ja avustukset	1 413		1 413	3 411	1 998
Muut toimintatuotot	8 569	850	9 419	9 814	396
Toimintatuotot yht.	23 442	850	24 292	27 280	2 988
Valmistus omaan käyttöön					
	431		431	507	76
Henkilöstökulut	-50 224	-2 740	-52 964	-53 427	-463
Palvelujen ostot	-23 590	-362	-23 953	-24 097	-144
Ostot tilikauden aikana	-8 073		-8 073	-8 046	28
Avustukset	-4 546	234	-4 311	-4 210	102
Vuokrat	-7 919		-7 919	-7 068	851
Muut toimintakulut	-595	-243	-838	-287	551
Toimintakulut yht.	-94 947	-3 110	-98 058	-97 133	924
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-71 074	-2 260	-73 335	-69 347	3 988
Poistot					
	-8 935		-8 935	-8 153	781
Ulkoiset					
Myyntituotot	4 189		4 189	4 146	-43
Maksutuotot	1 235		1 235	1 466	231
Tuet ja avustukset	1 413		1 413	3 411	1 998
Vuokratuotot	3 879	850	4 729	4 733	4
Muut toimintatuotot	561		561	890	330
Toimintatuotot yht.	11 277	850	12 127	14 645	2 519
Valmistus omaan käyttöön					
	431		431	507	76
Henkilöstökulut	-50 224	-2 740	-52 964	-53 427	-463
Palvelujen ostot	-15 549	-362	-15 911	-15 667	244
Ostot	-8 073		-8 073	-8 028	46
Avustukset	-4 546	234	-4 311	-4 210	102
Vuokrat	-3 795		-3 795	-2 882	913
Muut toimintakulut	-595	-243	-838	-286	551
Toimintakulut yht.	-82 782	-3 110	-85 892	-84 499	1 393
Toimintakate	-71 074	-2 260	-73 335	-69 347	3 988
Sisäiset					
Myyntituotot	8 032		8 032	8 434	402
Maksutuotot	5		5	9	4
Vuokratuotot	4 124		4 124	4 189	65
Muut toimintatuotot	5		5	3	-2
Toimintatuotot yht.	12 165		12 165	12 634	469
Palvelujen ostot	-8 042		-8 042	-8 430	-389
Ostot tilikauden aikana				-18	-18
Vuokrat	-4 124		-4 124	-4 185	-62
Muut toimintakulut					
Toimintakulut yht.	-12 165		-12 165	-12 634	-469
Toimintakate					
Vyörytykset					
Keskushallinto	2 693		2 693	2 318	-375
Sivistyspalvelut	887		887	955	68
Tekninen toimi	607		607	561	-45
Vyörytystulot yht.	4 186		4 186	3 834	-352

Keskushallinto	-2 693		-2 693	-2 318	375
Sivistyspalvelut	-887		-887	-955	-68
Tekninen toimi	-607		-607	-561	45
Vyörytysmenot yht.	-4 186		-4 186	-3 834	352
Kokonaiskustannukset	-80 009	-2 260	-82 269	-77 501	4 769

10 Keskusvaalilautakunta

12 Tarkastuslautakunta

14 Kaupunginvaltuusto

10 Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: hallintosihteeri Leena Räsänen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	26		26	44	18
Toimintatuotot yht.	26		26	44	18
Henkilöstökulut	-79		-79	-57	22
Palvelujen ostot	-20		-20	-18	1
Ostot tilikauden aikana	-2		-2	-7	-5
Vuokrat	-3		-3	-4	-1
Toimintakulut yht.	-103		-103	-86	18
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-77		-77	-42	36
Ulkoiset					
Myyntituotot	26		26	44	18
Toimintatuotot yht.	26		26	44	18
Henkilöstökulut	-79		-79	-57	22
Palvelujen ostot	-14		-14	-10	4
Ostot	-2		-2	-7	-5
Vuokrat	-3		-3	-4	-1
Toimintakulut yht.	-98		-98	-78	20
Toimintakate	-72		-72	-33	38
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-6		-6	-8	-3
Toimintakulut yht.	-6		-6	-8	-3
Toimintakate	-6		-6	-8	-3
Kokonaiskustannukset	-77		-77	-42	36

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Vuosina 2023–2025 järjestettävät vaalit:

2023**EDUSKUNTAVAALIT**

- ennakkoäänestys 22. – 28.3.2023
- vaalipäivä sunnuntai 2.4.2023

2024**PRESIDENTINVAALIT**

- ennakkoäänestys 17. – 23.1.2024
- vaalipäivä sunnuntai 28.1.2024

EUROPARLAMENTTIVAALIT

- vaalijanjakso 6. – 9.6.2024
- vaalipäivä sunnuntai 9.6.2024

2025

KUNTAVAALIT

- ennakkoäänestys 2. – 8.4.2025
- vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025

ALUEVAALIT

- ennakkoäänestys 2. – 8.4.2025
- vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025

Vaalien järjestelyissä pyritään huolehtimaan siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä, ja mahdollistetaan siltä osin hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttaminen.

Vaalijärjestelyissä huolehditaan myös siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ottaen huomioon mahdollinen epidemiatilanne ja sen vaativat erityisjärjestelyt.

Sähköisen vaaliluettelon käyttöä varsinaisena vaalipäivänä laajennetaan mahdollisuuksien mukaan entisestään ja kehitetään tarvittaessa toimia, joilla taataan äänioikeutetuille mahdollisimman sujuva ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestämistilaisuus.

Vuoden 2023 eduskuntavaalien toteutus sekä ennakkoäänestyksen että vaalipäivän osalta onnistui odotusten mukaisesti. Äänestysaktiivisuus toki hieman laski vuoden 2019 eduskuntavaaleihin verrattuna, ollen 67,9 %.

Ennakkoäänestys toteutettiin aiemmista vaaleista poiketen hieman eri tavalla. Ennakkoäänestyksessä oli kolme koko ennakkoäänestyksen ajan avoinna olevaa äänestyspaikkaa, ja sen lisäksi Alpuassa, Vihannissa ja Pattijoella lyhyen aukiolon ennakkoäänestyspaikat. Vihannissa ennakkoäänestyspaikkana ollutta Vihannin yhtenäiskoulua ja Pattijoella Pattasten koulua ei koettu ennakkoäänestyspaikkana toimivaksi ja saavutettavaksi.

Vaalipäivän äänestyspaikat olivat samat kuin aiemmissa vaaleissa, ja ne koettiin toimiviksi ja saavutettaviksi.

Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina käytettiin oman henkilöstön lisäksi opiskelijoita ym. ulkopuolista työvoimaa. Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoille, vaalilautakunnille ja -toimikunnille jaettiin oikeusministeriön laatimat vaaliohjeet ja heidät koulutettiin tehtävänsä oikeusministeriön laatiman ohjeistuksen mukaisesti.

Sähköisen vaaliluettelon käyttöä laajennettiin niin, että sitä käytettiin neljällä äänestysalueella, ja kyseisten äänestysalueiden vaalilautakunnille annettiin tarvittava koulutus sen käyttöön. Sähköisen vaaliluettelon käyttäminen sujui ongelmitta ja se koettiin vaalilautakunnissa hyväksi.

12 Tarkastuslautakunta

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Päivi Määttä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Henkilöstökulut	-26		-26	-18	8
Palvelujen ostot	-54		-54	-45	8
Ostot tilikauden aikana	-1		-1		1
Vuokrat	-2		-2	-1	
Toimintakulut yht.	-82		-82	-65	17
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-82		-82	-65	17
Ulkoiset					
Henkilöstökulut	-26		-26	-18	8
Palvelujen ostot	-48		-48	-39	9
Ostot	-1		-1		1
Vuokrat	-2		-2	-1	0
Toimintakulut yht.	-76		-76	-59	18
Toimintakate	-76		-76	-59	18
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-6		-6	-6	-1
Toimintakulut yht.	-6		-6	-6	-1
Toimintakate	-6		-6	-6	-1
Kokonaiskustannukset	-82		-82	-65	17

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti.
2. Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen.
3. Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen.
4. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tarkastus- ja arviointitehtävien hoitaminen säännösten mukaisesti	Tarkastuksen resurssien turvaaminen	Lakisääteiset tarkastuspäivät	57	37,5
Arvioinnin vaikuttavuuden lisääminen	Palaute raportteihin ja arviointikertomukseen nopeasti ja asianmukaisesti	Määräaika	3 kk raportoinnista	Arviointikertomus jätetty kaupunginvaltuustolle 23.5.2023, kv käsiteltyt 19.6.2023.
Sidonnaisuuksien ilmoittamisen järjestäminen	Rekisteritietojen ajantasaisuuden valvonta	Muutosten vieminen valtuustoon	Vähintään 4 krt / vuosi	4 krt
Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana mahdolliset havainnot valtuustolle	Mahdollisten havaintojen asianmukainen ja ajantasainen raportointi	Raportointi valtuustoon	Tarvittaessa	Ei raportoitavaa

14 Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.					
Henkilöstökulut	-140		-140	-108	32
Palvelujen ostot	-81		-81	-90	-9
Ostot tilikauden aikana	-6		-6	-15	-8
Vuokrat	-12		-12	-15	-3
Muut toimintakulut	0		0	-2	-2
Toimintakulut yht.	-240		-240	-230	9
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-240		-240	-230	9
Ulkoiset					
Toimintatuotot yht.					
Henkilöstökulut	-140		-140	-108	32
Palvelujen ostot	-42		-42	-46	-4
Ostot	-6		-6	-13	-7
Vuokrat	-12		-12	-11	1
Muut toimintakulut	0		0	-2	-2
Toimintakulut yht.	-200		-200	-181	20
Toimintakate	-200		-200	-181	20
Sisäiset					
Palvelujen ostot	-39		-39	-44	-5
Ostot	0		0	-2	-2
Vuokrat	0		0	-4	-4
Toimintakulut yht.	-39		-39	-50	-10
Toimintakate	-39		-39	-50	-10
Kokonaiskustannukset	-240		-240	-230	9

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta ja hyväksyy kaupungin talousarvion vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelman vuosille 2024–2025 sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisulla.
2. Raahen on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raahen tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoitua asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttivaranto	Toteutui osittain, isot teollisuustontit selvityksen kohteena.
Yritysten Raahen	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti	Kuntabarometri	Valtakunnallinen keskitaso	Ei toteutunut
Lasten ja nuorten Raahen	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	Ei toteutunut, kyselyä ei ole järjestetty.

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	Toteutunut osittain.
Hyvinvoinnin Raahе	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	Toteutunut osittain. Raahе-opiston osalta toteutettu tyytyväisyyskysely.
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	Toteutui
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä Lainamäärä vähenee	Toteutunut Toteutunut	Ylijäämä toteutui arvioitua suurempana. Lainamäärä vähentyi.
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	Järjestetty eri toimialoilla ja eri toimijoiden kanssa useita tapaamisia, myös ministeritapaamiset
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	Toteutunut Mm. kaavavalmistelu, ilmastostrategiatyön käynnistyminen, kehittämissuunnitelmat, sijoittumissuunnitelmat

16 Kaupunginhallitus

16 Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	2 718		2 718	2 588	-130
Maksutuotot	1		1		-1
Tuet ja avustukset	274		274	501	227
Muut toimintatuotot	8		8	24	16
Toimintatuotot yht.	3 001		3 001	3 113	113
Henkilöstökulut	-2 256		-2 256	-2 347	-91
Palvelujen ostot	-5 862	0	-5 862	-5 897	-35
Ostot tilikauden aikana	-62		-62	-63	0
Avustukset	-170	0	-170	-196	-26
Vuokrat	-510		-510	-247	263
Muut toimintakulut	-36		-36	-116	-80
Toimintakulut yht.	-8 897	0	-8 897	-8 866	31
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-5 896	0	-5 896	-5 753	144
Poistot	-834		-834	-737	97
Ulkoiset					
Myyntituotot	372		372	78	-294
Maksutuotot	1		1		-1
Tuet ja avustukset	274		274	501	227
Muut toimintatuotot	8		8	24	16
Toimintatuotot yht.	655		655	603	-52
Henkilöstökulut	-2 256		-2 256	-2 347	-91
Palvelujen ostot	-5 536	0	-5 536	-5 569	-33
Ostot	-62		-62	-55	7
Avustukset	-170	0	-170	-196	-26
Vuokrat	-418		-418	-150	268
Muut toimintakulut	-36		-36	-116	-80
Toimintakulut yht.	-8 479	0	-8 479	-8 434	45
Toimintakate	-7 824	0	-7 824	-7 831	-6
Sisäiset					
Myyntituotot	2 346		2 346	2 510	164
Toimintatuotot yht.	2 346		2 346	2 510	164
Palvelujen ostot	-326		-326	-328	-1
Ostot tilikauden aikana				-7	-7
Vuokrat	-91		-91	-97	-6
Toimintakulut yht.	-418		-418	-432	-14
Toimintakate	1 928		1 928	2 078	150
Vyörytykset					
Keskushallinto	2 693		2 693	2 318	-375
Vyörytystulot yht.	2 693		2 693	2 318	-375
Keskushallinto	-252		-252	-208	45
Vyörytysmenot yht.	-252		-252	-208	45
Kokonaiskustannukset	-4 290	0	-4 290	-4 380	-90

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä arvioidaan niiden vaikutusta kuntalaisiin ja elinkeinoelämään sekä kaupungin talouteen. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raahen on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raahen tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoitua asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta Asukasmäärä	Riittävä tonttivaranto Positiivinen kehitys	Toteutunut osittain Isot teollisuustontit selvityksen kohteena. Asukasmäärässä ei toteutunut positiivista kehitystä.
Yritysten Raahen	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa olevien että uusien yritysten osalta	Kuntabarometri Yritysten määrä	Valtakunnallinen keskitaso Positiivinen kehitys	Ei toteutunut Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahen	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	Ei toteutunut, kyselyä ei ole järjestetty.
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	Ei toteutunut
Osaajien Raahen	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	Toteutunut osittain
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahen	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	Toteutunut osittain, Raahen opiston osalta järjestetty asiakastyytyväisyyskysely.
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	Toteutunut
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä Lainamäärä vähenee	Toteutunut Toteutunut	Ylijäämä toteutui suurempana kuin ennakoitu talousarviossa. Lainamäärä vähenee.
	Talouden tasapainottamisohjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	Toteutunut pääosin.
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	Järjestetty eri toimialoilla ja eri toimijoiden kanssa useita tapaamisia, myös

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
	kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti			ministeritapaamiset.
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	Toteutunut Mm. kaavavalmistelu, ilmastostrategiatyön käynnistyminen, kehittämisshankkeet, sijoittumiscaset

160 Johtaminen ja omistajaohjaus

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				59	59
Toimintakulut yht.	-3 218		-3 218	-3 484	-266
Toimintakate	-3 218		-3 218	-3 425	-207

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Johtamisen ja omistajaohjauksen tulosalueeseen sisältyvät muun yleishallinnon, kaupunginjohtajan, viestinnän ja kuntaosuuksien tulosityksiköt.

Muun yleishallinnon tulosityksikköön sisältyy kaupunginhallituksen sekä alaistensa toimikuntien ja jaostojen, varamäärärahojen ja avustusten ja jäsenmaksujen toiminnot.

Kaupunginjohtajan tulosityksikköön sisältyy kaupunginjohtajan, yliopisto- ja ammattikorkeakoulun, varautumisen ja keskustan kameravalvonnan sekä seutukaupunkiyhteistyön ja omistajapolitiikan toiminnot.

Viestinnän tulosityksikköön sisältyy viestintä, jonka tehtävänä on kehittää ja toteuttaa kaupungin viestintää kaupunkistrategian mukaisesti.

Kuntaosuuksiin sisältyy Raahen Liikuntahalli Oy:n (v. 2023), ympäristöterveydenhuollon ja maaseutuhallinnon maksuosuudet.

Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Elinvoimaisen Raahen edellytyksenä on palveluhalukkuus sekä yrittäjä- ja yritysystävällisyys. Nämä saavutetaan joustavilla ja tulevaisuuteen suuntaavilla palveluilla sekä oikea-aikaisilla ja monipuolisilla kaavoitusratkaisuilla.
2. Raahen on kokoluokassaan Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki.
3. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Edistämme kaikessa toiminnassamme lasten ja nuorten hyvinvointia myös osallistamalla heitä oman toimintaympäristönsä kehittämiseen.
4. Mahdollistamme laadukkaat ja monipuoliset koulutuspolut kuntalaisille, kaupungin henkilöstölle ja yritysten tarpeisiin.
5. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia sekä tekemällä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
6. Raahen kaupungin talous on kestävästi tasapainoinen.
7. Raahen tunnetaan ihmisen kokoisena kaupunkina, jossa kaikki toimijat yhdessä kehittävät koko Raahen aluetta kylineen.
8. Raahen kaupunki on aktiivisesti mukana vihreän siirtymän toteutumisessa

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahе	Maanhankinnassa ja kaavoituksessa ennakoidaan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet	Monipuolinen tonttitarjonta Asukasmäärä	Riittävä tonttivaranto Positiivinen kehitys	Toteutunut osittain. Isot teollisuustontit selviytyksen kohteena. Asukasmäärässä ei tapahtunut myönteistä kehitystä.
	Aktiivinen mukanaolo erilaisissa verkostoissa	Seutukaupunkiverkostoyhteistyö Maakunnallinen ja kansallinen edunvalvonta	Toteutunut Toteutunut	Toteutui
Yritysten Raahе	Mahdollistamme ja tuemme yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti sekä olemassa olevien että uusien yritysten osalta	Kuntabarometri Yritysten määrä	Valtakunnallinen keskitaso Positiivinen kehitys	Ei toteutunut Toteutunut
	Tuemme Raahen satamaa ja muita konserniyhtiöitä liiketoiminnan kehittämässä ja vihreän siirtymän hyödyntämisessä	Hankkeiden edistäminen oikea-aikaisesti	Toteutunut	Toteutui osittain
Lasten ja nuorten Raahе	Moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen.	Tyytyväisyyskysely lapsi- ja nuorisopalveluista	Toteutunut	Ei toteutunut. Tyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu.
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen	Kouluterveyskysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	Ei toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Monipuoliset koulutuspolut	Toisen- ja korkeasteen opiskelijoiden määrä Raahessa	Opiskelupaikat täynnä	Toteutunut osittain
	Korkeakouluyhteistyön edistäminen	Koulutuspaikkojen monipuolistaminen	Toteutunut	Toteutunut entiseen malliin
	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely	Tulokset kehittyneet positiivisesti	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahе	Monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutunut	Toteutunut osittain. Asiakastyytyväisyyskysely järjestetty Raahеopistolla.
	Toimivat hyvinvointipalvelut	Nykyisen palveluverkon säilyminen	Toteutunut	Toteutunut
Tasapainoinen talous	Tulojen ja menojen tasapaino	Tilikauden ylijäämä	Toteutunut	Ylijäämä toteutui suurempana kuin talousarviossa ennakoitiin
		Lainamäärä vähenee	Toteutunut	Lainamäärä väheni
		Investoinnit enintään poistojen suuruiset	Toteutunut	Toteutui
	Talouden tasapainottamisohjelma	Toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut	Toteutui osittain
	Kaupunkikonsernin talouden tasapainottaminen	Konsernin lainamäärä vähenee	Toteutunut	Toteutui

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteisöllinen toiminta	Aktiivinen vuorovaikutus kaupunkilaisten ja muiden toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti	Osallistumistilaisuudet	Toteutunut	Järjestetty eri toimialoilla ja eri toimijoiden kanssa useita tapaamisia, myös ministeritapaamiset
	Toimintamallien kehittäminen	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	Toteutui jossain määrin, mm. elinvoimatoimikunta perustettu
Vihreä siirtymä	Ympäristöystävällisyyden ja kiertotalouden hyödyntäminen	Kaupungin mahdollistamat toimenpiteet, kpl/vuosi	Toteutunut	Toteutunut Mm. kaavavalmistelu, ilmastostrategiatyön käynnistyminen, kehittämisshankkeet
	Reagoimme vihreän siirtymän mahdollisuuksiin proaktiivisesti	Uudet toimintamallit käytössä	Toteutunut	Toteutunut Mm. ilmastostrategiatyön käynnistyminen, sijoittumiscaset

164 Hallintopalvelut

Vastuhenkilö: hallintojohtaja Matti Bergman

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	338		338	355	16
Toimintakulut yht.	-2 717		-2 717	-2 490	228
Toimintakate	-2 379		-2 379	-2 135	244

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallintopalvelujen tulosalueeseen sisältyvät tulosyksiköt yleishallinto, osallisuus ja kansalaistoiminta, henkilöstöpalvelut, kotiapu Kissankello sekä neuvostot ja nuorisovaltuusto.

Yleishallinnon tulosyksikköön kuuluu kanslia, puhelinvaihde, monistamo, postitus ja hankinnat. Asiakaspalveluissa keskeistä on sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen ja laajentaminen kaikkiin mahdollisiin toimintoihin.

Hankintapalvelut kilpailuttaa tavaroiden ja palvelujen vuosisopimuksia Raahen kaupungin toimialojen käyttöön. Hankintapalvelut ohjaa, neuvoa ja valvoo toimialojen hankintojen lainmukaisuutta sekä kehittää hankintojen suunnitelmallisuutta. Hankintapalvelut osallistuu sopimustenhallinnan toteuttamiseen.

Kansalaistoiminta ja osallisuustulosyksikkö sisältää lähidemokratiatoimikunnan, osallistuvan budjetoinnin ja maaseudun kehittämisen. Lähidemokratiatoimikunnan tehtävänä on luoda kaupungin ja kaupunkilaisten välisiä osallistumis-, vaikuttamis-, vuoropuhelu- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia palvelevia rakenteita ja toimintamalleja. Lähidemokratia avustaa kaupungissa toimivia yhdistyksiä, edistää kansalaistoimintaa sekä päättää maatalouden kehittämisrahan jakamisesta että huolehtii osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta.

Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on kaupungin eri toimialojen sekä henkilöstön ja esihenkilöiden tukeminen ja ohjaaminen henkilöstön palvelusuhdeasioissa, osaamisessa sekä työhyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalvelujen toiminnan painopistealueena ovat oikeudenmukainen ja tasa-puolinen henkilöstö- ja palkkapolitiikka sekä henkilöstön rekrytointien toteuttaminen työehtosopimusten, lakien, säännösten ja kaupungin omien ohjeistusten mukaisesti. Henkilöstöjärjestöjen ja työterveyshuollon kanssa tehtävä yhteistyö on olennainen osa henkilöstöpalvelujen toimintaa. Yhteistyöhön kuuluu myös yhteistoimintalain mukaisen yhteistoimintaelimen (yhteistyötoimikunta) toiminta, jonka asioiden valmistelu ja toteutus hoidetaan henkilöstöpalveluissa. Henkilöstön ja työnantajan välistä yhteistoimintaa toteutetaan lisäksi henkilöstöasiain neuvotteluryhmän ja henkilöstön edustajien välisissä paikallisneuvotteluissa.

Henkilöstöpalvelujen tulosyksikköön kuuluvat seuraavat toiminnan osa-alueet: henkilöstöhallinto, henkilöstöpalvelut, eläkkeet, henkilöstöjaosto, työsuojelu, työterveyshuolto, henkilöstöetuudet ja keskitetty koulutus.

Vihannissa sijaitseva kotiapu Kissankello toimii hallintopalveluiden alaisena toimintana. Kotiapu Kissankello tarjoaa kodin palveluita erilaisiin elämäntilanteisiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Neuvostot ja nuorisovaltuusto -tulosyksikköön sisältyy vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Hallintopalveluiden kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kaupunkistrategian mukaisen toiminnan jalkauttaminen hallinnossa. Tässä ovat keskiössä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen, sähköisen arkistoinnin haltuunotto, sähköisten asiointikanavien kehittäminen, osaamisen vahvistaminen, palveluprosessien kehittäminen, osallisuuden vahvistaminen, sopimushallinnan kehittäminen ja hankintojen kehittäminen. Entistä toimivampien menettelytapojen luominen kaupunkilaisten mielipiteiden ja näkemysten huomioon ottamisessa ja osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen osallisuuden instrumenttina. Esihenkilöiden työn tukeminen. Organisaation toimintatapojen kehittämällä haetaan asiakaslähtöisiä, uusia toimintatapoja kokeilevia ja taloudellisia ratkaisuja hallinnon toimintaan.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaava henkilöstö	Koulutusmahdollisuudet riittävät ja tarpeen mukaiset	Koulutukseen osallistuminen	Jokainen käy koulutuksessa vuoden aikana	Toteutunut
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö jaksaa työssään	Päivitetetyt tehtäväkuvaukset	Tehty	Toteutunut
	Laajennettu työterveys	Käyttöönotto ja tiedotus	Järjestetty	Toteutunut
	Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa ja päivitetään tehtäväkuvat.	Käydyt keskustelut	Keskustelu/vuosi	Toteutunut
	Työhyvinvointi	Mahdollisuus viikkoliikuntaan ja järjestetty työhyvinvointipäivä	Järjestetty	Toteutunut
Taloudellinen hallinto	Yksikön toimintaa kehitetään tarpeellisilla ohjelmistoilla, koulutuksilla ja sisäistä viestintää kehittämällä	Talouden toteutuma	Talousarviossa pysyminen	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteistyön kehittäminen	Hankintapalvelujen viestintä ja yhteistyö yrittäjien kanssa	Yhteiset tilaisuudet yrittäjien kanssa	Toteutunut	Toteutunut
Sähköinen arkisto	Sähköisen arkiston käyttöönotto ja hyödyntäminen	Käytössä koulutusten ja perehdytysten jälkeen	Tehty	Kesken
Sopimushallinnan kehittäminen	Sopimusjärjestelmän käytön tehostaminen	Koulutus ja opastus toimialoille	Tehty	Osittain toteutunut
Yhteisöllinen toiminta	Luodaan vaikuttamisen Raahen malli	Toteutunut/ ei toteutunut	Toteutunut	Toteutunut
Lasten ja nuorten Raahen	Lähidemokratia toimikunta edistää lasten ja nuorten mielipiteiden ja näkemysten esille tuleamista nuorisolain 24§ huomioiden	Nuorten osuus osallistuvissa toimenpiteissä kunnan osallistuvan budjetoinnin ideoinnissa.	50 %	Osittain toteutunut
Osaajien Raahen	Toimikunta hyödyntää paikallista osaamista toiminnassaan	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahen	Kaupunkilaisten hyvinvointia edistävien yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen	Toimivat järjestöt ja yhdistykset	60 kpl	Toteutunut
Yhteisöllinen toiminta	Osallistuvan budjetoinnin juurruttaminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Luodaan vaikuttamisen Raahen malli	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	Kesken
	Verkostoitunut toimintatapa	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	Toteutunut
	LD pitää kokouksensa tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut	Toteutunut

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstön hyvinvointi ja tukeminen ovat tärkeitä toimivassa hallinnossa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksien ja toimintoja kehitetään uusien järjestelmien käyttöönottoamisilla, joilla on vaikutus koko kaupunkikonsernin toimintaan.

Henkilöstön sairauslomapäiviä pyritään vähentämään yhteistyössä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa ennaltaehkäisevien toimintamallien avulla. Työterveyden laajentaminen ja henkilöstön terveyttä edistävien toimenpiteiden avulla pyritään saamaan hyvinvoiva työyhteisö. Henkilöstöresursseja tulee säilyttää hallinnon, henkilöstön ja hankintapalveluiden osalta ennallaan ja kehittää tulevaisuudessa vastaamaan työn tarpeiden mukaisesti.

Kuntalain 22§ mukaisesti kaupunkilaisille järjestetään osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lähi-demokratiatoimikunnalla on yksi viranhaltija. Toimikunta tukee raahelaisia yhdistyksiä ja järjestöjä resurssiensa puitteissa.

168 Talous ja rahoitus

Vastuhenkilö: talousjohtaja Päivi Määttä

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	635		635	850	214
Toimintakulut yht.	-910		-910	-1 085	-175
Toimintakate	-275		-275	-236	39

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulosalueeseen sisältyy talous- ja rahoituspalvelut sekä palkanlaskennan- ja kirjanpidon ostopalvelut.

Talous- ja rahoituspalvelujen ensisijaisena tehtävänä on kaupungin taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen kokonaisvalmistelu sekä kaupungin toiminnan rahoituksen riittävydestä huolehtiminen ja taloudellisen informaation tuottaminen sekä toimialaan liittyvien asioiden valmistelu.

Talous ja rahoitustulosalueen kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena periaatteena asiakaslähtöisyys.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tuotetaan ajantasaista ja laadullista talousinformaatiota oman organisaation ja asiakkaiden tarpeisiin päätöksenteon tueksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Ajantasainen ja laadukas talousinformaatio	Talouesarvioprosessin kehittämisen	Uusi toimintamalli käytössä	Toteutunut	
	Talouesarvion toteutumisen seurannan kehittäminen	Uusi toimintamalli käytössä	Toteutunut	

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Taloushallinnon prosesseja kehitetään yhteistyössä palkanlaskenta ja kirjanpito- ja ostopalvelujen tuottajan kanssa. Prosessien kehittäminen edellyttää uusien järjestelmien käyttöönottoa, jota varten on investointiohjelmaan esitetty määräraha.

180 Tietohallinto

Vastuhenkilö: tietohallintopäällikkö Kari Väyrynen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	2 027		2 027	1 850	-177
Toimintakulut yht.	-2 051		-2 051	-1 807	244
Toimintakate	-24		-24	43	67

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tietohallinto kehittää, ylläpitää ja varmistaa organisaation tietojenkäsittelyä ja tietovarantoja, tietojärjestelmien yhteen toimivuutta, tietotekniikan ja tietotekniikkapalvelujen hankintaa ja tarjontaa sekä tietotoimintojen turvallisuutta ja taloudellisuutta.

Raahen kaupungin tietohallinnon tulosalue vastaa kaupungin tietohallintopalveluista. Tietohallintopalvelut sisältävät kaupungin tietojärjestelmien, sähköisten ja digitaalisten palveluiden suunnittelun, kehittämisen ja ylläpitämisen yhteistyössä toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tietohallinnon resurssit kohdistetaan toimialoille sykleittäin talousarviossa huomioiden suunnitteluvuodet.

Tietohallinto muodostuu kahdesta tulosyksiköstä, tietohallinnosta ja ICT-palveluista. Tietohallintopäällikkö johtaa kaupungin tietohallintoa ja tietoturvallisuutta. Tieto- ja viestintätekniiikan perus- ja tietoliikennepalvelut (ict-palvelut) hankitaan Joki ICT Oy:ltä. Tietohallinto vastaa ja seuraa ict-palveluiden laatua ja palvelutasoa. Kaikissa ict-laite- ja -tarvikehankinnoissa sekä palveluiden hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeita ja puitesopimuksia, joihin kaupunki on liittynyt.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Toimintaympäristön tietoturvallisuuden kehittäminen
2. Tietojärjestelmien ja tietoaineistojen tietoturvallisuuden, tietosuojan ja laadun varmistaminen
3. Kuntalaisille, asiakkaille ja toimialoille tarkoitettujen sähköisten palveluiden selvittäminen, kehittäminen ja toimeenpano digitiekkartan ja kaupunkistrategian mukaisesti
4. Tietojärjestelmien yhteen toimivuuden parantaminen
5. Tiedon laadun, saatavuuden ja yhteen toimivuuden selvittäminen ja suunnittelemine

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tietoturvallinen työympäristö	Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen	Tietoturvan hallintakeskuksen (SOC) Digityy-hankkeen järjestämään testiin osallistuminen	Osallistuttu	Kyllä
	Tiedonhallintatyöryhmän johtaminen	Työryhmän kokoukset	4–6 kokousta	Kyllä
	Tietoturvan parantaminen tietoturvaan liittyvillä hankinnoilla	Ratkaisut ja käytänteet	1–2 ratkaisua	Kyllä
Digitalisaation edistäminen	Kaupungin digitalisaation tarpeet	Ylläpidetään digitalisaation tilanne ja tarpeet yhteistyössä toimialojen kanssa	Kaupungin digi-tiekartta päivitetty	Kyllä
		Kuvataan kaupungin digistrategiamalli	Digistrategiamallin luonnos valmis	Ei
	Digitalisaatioon liittyvät hankkeet	Otetaan käyttöön tuotoksia niistä hankkeista, joihin tietohallinto osallistuu	Otettu käyttöön	Kyllä

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Valtakunnallinen ja alueellinen verkostoyhteistyö	Osallistutaan verkostoyhteistyöhön	Osallistuttu ePS3-foorumin ja Joki-laaksojen tietohallinnon ohjausryhmän (Joki ICT) sekä Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -yhteistyöhön	Kyllä
Yhteen toimivat tietojärjestelmät, tietovarannot ja yhteydet	Ulkoistettu ict-palvelutuotanto	Palvelutason ja -laadun seuraaminen ja raportointi	Laatupalaverit toimittajan kanssa 4 krt/v ja asiakastyytyväisyyskysely	Kyllä
	Laaditaan tietohallintamallin kuvaukset tietohallinnon vastualueella vaiheistustusti	Tietohallinnon tietoaineistojen kuvaukset	50 % laadittu	Kyllä

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Laadukas ICT-toimintaympäristö edellyttää sitä koordinoivan ja ohjaavan tietohallinnon sekä riittävästi resursseja. Tietohallinnossa työskentelee neljä vakituista henkilöä. Vuodelle 2023 toimintakulut ovat noin 2.000.000 euroa ja investoinnit 195.000 euroa.

Ulkoistettu ICT-palvelutuotanto edellyttää säännöllistä palvelutason ja -laadun valvontaa ja ohjausta.

Tietohallinnon vakituinen henkilöstömäärä mahdollistaa tietohallinnon johtamisen ja ohjaamisen strategisella ja kaupunkitasolla. Sen sijaan operatiivisella tasolla toimialojen digitiekartalla esitetyjä tarpeita täytyy priorisoida. Tarvittaessa tarpeiden toteuttamiseen on saatava lisää henkilöstöresursseja esim. projektiluonteisesti.

Lakien ja suositusten velvoittamat kehittämistoimet vaativat muutoksia jatkossakin toimintaprosesseihin ja järjestelmiin. Lisäksi hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen aiheuttaa sopimus-, teknologia- ja järjestelmämuutoksia sekä muutoksia myös tietovarantoihin.

20 Kehittämislautakunta

20 Kehittämislautakunta

Vastuuhenkilö: kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	284		284	382	98
Tuet ja avustukset	640		640	675	35
Muut toimintatuotot	78		78	95	17
Toimintatuotot yht.	1 002		1 002	1 152	150
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-2 539	0	-2 539	-2 356	182
Palvelujen ostot	-1 915	240	-1 675	-1 706	-31
Ostot tilikauden aikana	-65		-65	-66	-1
Avustukset	-2 077	-250	-2 327	-2 228	99
Vuokrat	-276		-276	-202	74
Muut toimintakulut	-98		-88	-3	85
Toimintakulut yht.	-6 970	0	-6 970	-6 561	409
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-5 968	0	-5 968	-5 409	559
Poistot	-1		-1	-1	0
Ulkoiset					
Myyntituotot	284		284	382	98
Maksutuotot	0		0	0	0
Tuet ja avustukset	640		640	675	35
Vuokratuotot	0		0	0	0
Muut toimintatuotot	78		78	95	17
Toimintatuotot yht.	1 002		1 002	1 152	150
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-2 539	0	-2 539	-2 356	182
Palvelujen ostot	-1 804	240	-1 564	-1 583	-19
Ostot	-65		-65	-66	-1
Avustukset	-2 077	-250	-2 327	-2 228	99
Vuokrat	-256		-256	-180	76
Muut toimintakulut	-98		-88	-3	85
Toimintakulut yht.	-6 840	0	-6 840	-6 417	423
Toimintakate	-5 838	0	-5 838	-5 265	573
Sisäiset					
Myyntituotot	0		0	0	0
Muut toimintatuotot	0		0	0	0
Toimintatuotot yht.	0		0	0	0
Palvelujen ostot	-111		-111	-123	-12
Ostot tilikauden aikana	0		0	0	0
Vuokrat	-20		-20	-21	-1
Muut toimintakulut	0		0	0	0
Toimintakulut yht.	-131		-131	-144	-14
Toimintakate	-131		-131	-144	-14
Vyörytykset					
Keskushallinto	-200		-200	-158	43
Vyörytysmenot yht.	-200		-200	-158	43
Kokonaiskustannukset	-6 169	0	-6 169	-5 567	602

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämislautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Kehittämislautakunta päättää:

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelusta ja nähtäväksi panosta
2. Elinkeinojen kehittämisasioista ja elinkeinostrategian laatimisesta sekä toimitilaratkaisuista
3. Kaupunkimarkkinoinnista, kaupunkitapahtumista ja niihin liittyvästä viestinnästä
4. Matkailun kehittämisestä
5. Työllisyydenhoidosta
6. Seutukunnan kehitykseen ja edunvalvontaan liittyvistä asioista
7. Joukkoliikenteen kehittämisestä

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kehittämislautakunta vastaa laadukkaiden toiminnan puitteiden järjestämisestä niin yrityksille kuin asukkaille. Tavoitteena on edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien yritysten toimintaedellytyksiä sekä auttaa uusien ja muualla toimivien yritysten toiminnan aloittamista Raahessa. Raahen ja Raahen seutukunta erottuu kehittyvällä elinkeinorakenteellaan sekä yrittäjyystavallisella asenteellaan. Kehittämislautakunta keskittyy erityisesti olemassa olevan yritysten vahvistamiseen ja toimintaedellytysten parantamiseen sekä suurhankkeiden mahdollisuuksien ja positiivisten vaikutusten maksimointiin.

Työpaikkakehityksen voidaan ennustaa olevan positiivinen erityisesti suunnittelukauden loppupuolella, kun Ukrainan sodan aiheuttamasta taantumasta on selvitty. Raahen seutukunnassa on myös suunnitteilla merkittäviä, erityisesti vihreään siirtymään liittyviä projekteja ja suurhankkeita. Tämä asettaa kaa-voitukselle, teollisuuden toimintaedellytysten luomiselle sekä osaavan työvoiman riittävyydelle ja työllisyydenhoidolle positiivisia haasteita. Moderni työmatkaliikenne tukee teollisuuden toimintaedellytyksiä.

Kehittämislautakunnan alaiset tulosalueet ottavat käyttöön digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Lautakunnan alaiset tulosalueet toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja henkilöstöä rohkaistaan kokeilemaan ja kehittämään organisaation toimintaa. Kaupungin markkinointi on positiivista kaupunkikuvaa luovaa. Raahen kaupungin imagoiteijöitä edistetään aktiivisesti (hankkeet, tapahtumat, kansalaisten osallistaminen). Erityisenä toiminnan painopistealueena tarkastellaan Raahen kaupallisen keskuksen kehittämistä sekä elinvoimainvestointien valmistelua. Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi tukevat imagoiteijöiden rakentumista.

Kaikessa lautakunnan alaisessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen seutu	Luodaan toimintaedellytyksiä, jotka omalta osaltaan mahdollistavat Raahen yritysten ja työpaikkojen lukumäärän	Raahen menestysvetovoimaa- ja pitovoimaa mitaavissa tarkaste- luissa.	Menestys on vuoden 2022 tasoa tai parempi.	Toteutunut osittain Väkiluvun kasvu - Perustetut yritykset +

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
	sekä väkiluvun kasvun.			Yritysten määrä + Työttömyysaste -
Yritysten Raahen	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö.	Elinvoimastrategian uudistaminen	Elinvoimastrategia on uudistettu.	Toteutunut osittain Elinvoimastrategian laadinta on käynnissä. Valmis 3/2024.
Lasten ja nuorten Raahen	Lapsi- ja perheystävällisyys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa	Lapset ja nuoret sekä perheet on huomioitu erityisesti kehittämislautakuntaa koskevissa keskeisissä tai lasten elämänpiiriin erityisesti vaikuttavissa hankkeissa ja toimenpiteissä.	100 %	Toteutunut Esim. kaavoitus, kaupunki tapahtumat, yrittäjyyskasvatus, joukkoliikenteen osalta tuettu koulukuljetusten suunnittelu.
Osaajien Raahen	Korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen etabloituminen Raahen seudulle.	Toimiva AMK koulutus. Koulutuspaikkojen laadullinen tasonousee ja niihin on runsaasti hakijoita	On tuettu Koulutuskuntayhtymä Brahea koulutuksen kehittämisessä (hankkeet, toimenpiteet).	Toteutunut Korkeakoulutyöryhmä, uudet AMK-koulutukset ja niiden markkinointi, edunajaminen, yhteiset hankkeet.
Hyvinvoinnin Raahen	Valmistautuminen TE2024-siirtoon. Työllisyysalue määritetty ja alueelliset yhteistyö neuvottelut toteutettu.	Työllisyysaluetta koskeva alustava kuntien välinen sopimus tehty	Kyllä/Ei	Toteutunut osittain Sopimus valmisteltiin, mutta osakunnista ei hyväksynyt sitä. Uusi sopimus hyväksyttiin 2/2024.
	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenne on sujuvaa ja palvelutaso on riittävä.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu 5–10 %	Toteutunut Vihanti-Raahelinjojen käyttäjämäärät kasvussa

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
				ja palvelutasoa li-sätty vuodelle 2024. Keskustan linjat toteutetaan uudistetulla ta-valla.
	Matkailun toimin-taympäristön ja yhteismarkkinoin-nin kehittäminen (Visit Raahе)	Seudullisen mat-kailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan on valmis	Toteutunut osit-tain Matkailun Master Plan val-misteilla, valmis 9/2024.

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kehittämislautakunta toimii Raahen kaupungin strategian sekä Raahen seudun elinvoimastrategian mu-kaisesti. Toiminnan resurssit sekä toimintaedellytykset esitellään tulosaluekohtaisissa tarkasteluissa.

205 Hallinto

Vastuhenkilö: kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				1	1
Toimintakulut yht.	-927		-927	-899	29
Toimintakate	-927		-927	-897	30

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kehittämisen toimialan hallinto johtaa, hallinnoi sekä tuottaa koko toimialaa tukevia palveluita sekä vastaa kehittämislautakunnan sujuvasta toiminnasta ja työskentelystä. Hallinto vastaa myös omalta osaltaan hanke-, ohjelma- ja tukirahoituksen päätöksenteon valmistelusta. Tulosalueen alaisuuteen kuuluu joukkoliikenteen järjestäminen ja kehittäminen.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Lautakunnan sujuvan päätöksenteon varmistaminen
2. Kehittämisen toimialan sisäisen yhteistyön kehittäminen
3. Toimialan tarvitsemien hallinnollisten palveluiden tuottaminen
4. Joukkoliikennepalveluiden järjestäminen ja kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Tasapainoinen talous	Tehokas ja ajantasainen talouden seuranta	Käyttötalouden toteutumara-portti	11 krt/v	Toteutunut osittain
Osaajien Raahе	Toimialan yhteistoiminnan kehittäminen ja selkeä viestintä	Johtoryhmän kokoukset / osallistumisprosentti	11 krt/v, 85 %	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahе	Joukkoliikenteen suunnittelu, kehittäminen ja järjestäminen	Joukkoliikenne on sujuvaa, kustannustehokasta sekä palvelutaso on riittävä.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu 5–10 %	Toteutunut Toteutunut Vihti-Raahе linjojen käyttäjämäärät kasvussa.
		Kaupunkimaisen joukkoliikenteen verkottaminen	Reitistö on keskustan osalta suunniteltu uudelleen	Toteutunut

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Toimialan hallinto- ja yhteistoimintarakenteita kehitetään edelleen. Hallinnon tarvitseman henkilöresurssin oikea mitoitus sekä sisäisten yhteistoimintarakenteiden vakiinnuttaminen ovat keskeisessä roolissa.

200 Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys

Vastuhenkilö: kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	368		368	328	-39
Toimintakulut yht.	-3 699	-185	-3 884	-3 593	291
Toimintakate	-3 332	-185	-3 517	-3 265	252

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii Raahen kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuudesta, Raahen kaupungin kehittämishankkeista, kaupunkimarkkinoinnista ja näkyvyydestä sekä Tapahtumatalo Raahen ulkopuolisesta tapahtumatuotannosta sekä edistää ja mahdollistaa Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Kaikkien Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikön toimenpiteiden yhteinen tavoite on lisätä Raahen kaupungin veto- ja pitovoimaa. Toiminnassa korostetaan kehittämisenäkökulmaa, aktiivisuutta, verkostoyhteistyötä ja mahdollistajan roolia. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Toimintaympäristö on Ukrainan sodan jälkeen poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan jälkeen globaali, kansallinen ja alueellinen taloudellinen epävarmuus on lisääntynyt ja rakentamiskustannusten nousu on heikentänyt yritysten investointihalukkuutta. Toisaalta sodan aiheuttama energiahintojen dramaattinen nousu ja nopea pyrkimys päästä eroon venäläisestä energiasta on edesauttanut puhtaan energiantuotannon hankkeiden aloittamista ja kehitystä.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille – Raahen kaupungin näkyvyyden, tunnettuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen.

Raahen kaupungin alueella toimivien teollisten yritysten toimintaedellytysten edistäminen ja mahdollistaminen, teollisuuden hiilineutraalin tai vähähiilisen tuotannon yritysten sijoittuminen Raahen, sekä teollisuus- ja yritystonttien markkinointi.

Työllisyydenhoidon kokonaisuuden toimintamallien ja verkostojen kehittäminen ja vahvistaminen; kuntakoikeilun ekosysteemien rakentaminen, raahelaisten nuorten työllistyminen kesätyöpaikan, kesätyösetelin tai kesäyrittäjäsetelin turvin.

Aktiivinen osallistuminen kehittämistyöhön sekä kehittämistarpeisiin soveltuvien rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen talousarvioon määriteltyjen raamien pohjalta.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahе	Yritysvaikutusten arvioinnit kehittämislautakunnan päätösesityksissä.	Toteuma %	90 %	Toteutunut
	Raahen kaupungin ja/tai lähikuntien alueelle sijoittuvan vähähiihden tai hiilineutraalin teollisuusalueen hyödyntäminen (markkinointi, sijoittumis-caset).	Käynnistynyt	Kyllä/Ei	Toteutunut
Osaajien Raahе	Osaaja- ja koulutusmarkkinoinnin kehittäminen verkostoyhteistyön avulla, erityisenä painopistealueena AMK-markkinointi.	AMK-markkinointikampanjan toteuttaminen.	1 uusi toteutettu markkinointikampanja.	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahе	Proaktiivinen markkinointi Raahen tunnettuuden ja vetovoimaisuuden edistämiseksi.	Aktiivinen näkyvyys ja läsnäolo sosiaalisessa mediassa.	Raahen kaupungilla aktiiviset tilit vähintään kolmessa some-palvelussa.	Toteutunut
		Asukasmarkkinointikampanjan toteuttaminen.	1 uusi toteutettu markkinointikampanja.	Toteutunut
	Positiivista imagoa edistävä, raahelaista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä vahvistava tapahtumatuotanto.	Tapahtumavuosikellon mukaisten yleisötapahtumien järjestäminen ja koordinaointi.	4 isoa vuosittaista yleisötapahtumaa, joiden kävijäarvio on yhteensä 25 000.	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Valmistautuminen TE2024-siirtoon. Työllisyysalue määritetty ja alueelliset yhteistyö neuvottelut toteutettu.	Työllisyysaluetta koskeva alustava kuntien välinen sopimus tehty.	Kyllä/Ei	Toteutunut osittain
	Seudullinen sitoutuminen kuntakokeilun toteutukseen	Toteutunut	Kyllä/Ei	Toteutunut
	Uudistuvan pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toteutuminen työllisyydenhoidossa	Toteutunut	Kyllä/Ei	Toteutunut
	Seudullisen työkykytiimin perustaminen yhteistyössä Kelan kanssa	Perustettu	Kyllä/Ei	Ei toteutunut Odotettu Pohteen ratkaisuja.

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys -yksikkö huolehtii työllisyydenhoitoon, Raahen kaupungin kehittämistoimenpiteisiin, markkinointiin, tapahtumatuotantoon ja elinvoimaan liittyvistä asioista.

Markkinoinnin suorittamalla toimenpiteillä viestitään Raahen kaupungin vetovoimatekijöistä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä tehdään pitkäjänteistä työtä Raahen tunnettuuden kehittämiseksi käytettävissä olevien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Kampanjoissa painottuvat asukas- ja elinvoimamarkkinointi.

Kaupunkikehittäminen ja näkyvyys organisoii yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa vuosittain useita merkittäviä yleisötapahtumia. Näistä isoimpia kokonaisuuksia ovat Pooki Flakkaa – Raahen Meripäivät sekä Raahen Pimiät.

Raahen kaupungin kehittämishankkeet sijoittuvat Kaupunkikehittämiseen ja näkyvyyteen, ja niillä mahdollistetaan 2 htv henkilöpanos hanketoimintaan per vuosi.

Työllisyyden kuntakokeilun kehittämistä jatketaan valtion määrittämien linjausten sekä omien paikallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Kehittämistyön keskiössä ovat nuorille ja maahanmuuttaja taustaisille suunnattujen palveluiden, työkyvynarviointiprosessin ja elinvoimaa tukevien palveluiden kehittäminen. Asiakasvirran organisointi toteutetaan Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin mukaisesti ja asiakkaiden yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on asiakaslähtöisten, työllistymistä edistävien palveluiden tarjonta ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy. Työllisyydenhoidossa tehdään aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa ja valmistaudutaan TE-palvelut 2024-uudistukseen.

Kuntakokeilussa työtä toteuttaa 15 henkilöä (15 htv), joista 4 henkilöä Raahen kaupungin palveluksessa. Lisäksi jäljelle jää muita työllisyydenhoidon henkilöitä alustavan arvion mukaan neljä.

Kaupunkikehittämiseen ja näkyvyyteen sijoittuu myös elinkeinot, jossa yhden henkilön organisaatio toimii aktiivisesti strategisten päämäärien ja tavoitteiden mukaisesti. Taloudellisesti erittäin niukat resurssit mahdollistavat pienimuotoisen markkinoinnin.

220 Kaavoitus

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.				32	32
Toimintakulut yht.	-824	165	-659	-580	80
Toimintakate	-824	165	-659	-548	112

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaavoitusyksikkö vastaa Raahen kaupungin yleis- ja asemakaavojen laadinnasta maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Kaupungin kaavatyötä ohjaavat maakuntakaava sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Lisäksi kaavoitus antaa lausuntoja muun muassa rakennusvalvonnalle, sekä valtion virastoille lupa-asioissa sekä kaavallisiin ja maankäyttöön liittyvissä kysymyksissä.

Kaavoitusyksikön toiminta-alue on koko Raahen alue. Kaavaprosessin eri vaiheessa yhteistyötä tehdään yksittäisten kuntalaisten lisäksi maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla, sekä yksityisen että julkisen sektorin eri toimijoiden kanssa.

Kaavoituksen toimintatavat ovat läpinäkyviä ja yhdenvertaisia kaikkia asukkaita kohtaan.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaki, Raahen kaupungin strategia, Talousarvio, Kaavoitusohjelma, strateginen maankäytön suunnitelma.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahen Lasten ja nuorten Raahen Osaajien Raahen Hyvinvoinnin Raahen	Maankäyttö- ja rakennuslain § 51 mukaisten asemakaavojen laadinta, yleiskaavojen uudistaminen kaavoitusohjelmassa esitetyllä tavalla.	Kaavoitusohjelman toteutumisen	70 %	Toteutunut osittain, 50 % Henkilöresurssivajaus. Vihreän siirtymän mukanaan tuoma toimintaympäristön muutos ja uusien teknologioiden vaatimien toimintatapojen halluunotto.
	Kaupunkiorganisaation ulkopuo-	Oikea-aikaisuus: Lausunto annetaan määräajassa	Kyllä/Ei	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
	lelta tuleviin lau-suntopyyntöihin vastaaminen			
	Kaupunkiorgani-saation sisäisiin lausuntopyyntöihin vastaaminen	Oikea-aikaisuus: Lausunto annea-taan määräajassa	Kyllä/Ei	Toteutunut
Yritysten Raah	Kaavoitus tuottaa riittävän tontti-tarjonnan yritys-toiminnan, teolli-suuden ja palve-luiden tarpee-seen.	Riittävä tonttitar-jonta	Teollisuuden tonttityypeissä kysyntää vas-taava tonttitar-jonta viiden vuo-den tarpeisiin	Toteutunut Tonttitarjonta on riittävä. Valtavien teollisuustonttien kysyntään sata-man läheisyy-destä ei voida vastata pelkäs-tään kaavoituk-sen työkaluin.
	Yritysten maan-käytöllisiin tarpei-siin tarjotaan mahdollisimman joustava ja nopea ratkaisu	Oikea-aikaisuus: Lausunto annea-taan määrä-ajassa.	Kyllä/Ei	Toteutunut
		Jätettyjen kaavoitusaloitteiden valmistelu viipy-mättä	Kyllä/Ei	Toteutunut
Osaajien Raah	Kaavoitus tuottaa riittävän tontti-tarjonnan asumi-sen ja virkistäyty-misen tarpee-seen.	Riittävä tonttitar-jonta, joka mah-dollistaa erilaiset asumisvaihtoeh-dot sekä moni-puolisen virkis-täytymisen	Asumisen tontti-tyypeissä kysyn-tää vastaava tonttitarjonta vii-den vuoden tar-peisiin	Toteutunut
			Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen	Toteutunut osit-tain Ouluntien vesilai-toksen alueen kaavoitusta ei ole

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
				mahdollista aloit-taa lähitulevai-suudessa resurs-sipulasta johtuen.
	Kaavoitusproses-sien läpinäkyvyys ja vuorovaikuttei-suus	Jokaisen kaava-prosessin yhtey-dessä järjeste-tään mahdolli-suus keskustella kaavasta joko yleisötilaisuutena tai kaavoittajan ilta-aikaisena vas-taanottona.	Kyllä/Ei	Toteutunut
		Merkittävässä kaava- ja suunnit-teluhankkeissa järjestetään osal-listamisprosessi	Kyllä/Ei	Toteutunut
Hyvinvoinnin Raahе	Kaavoitus tuottaa riittävän tontti-tarjonnan virkist-äytymisen ja pal-veluntarjonnan tarpeeseen.	Kaikille helposti saavutettavien virkistysalueiden mahdollistami-nen, hyvinvointi-palveluiden riittä-vän tonttitarjon-nan tuottaminen	Virkistysalueiden tonttitarjonta ajantasainen	Toteutunut osit-tain Ouluntien vesilai-toksen alueen asemakaavan val-mistelua ei ole mahdollista aloit-taa lähitulevai-suudessa.
			Hyvinvointipalve-luiden tonttitar-jonta ajantasai-nen	Toteutunut
	Uusien osallista-mistapojen en-nakkoluuloton kokeileminen ja hyödyntäminen.	Laadukkaiden osallistamiskä-ytöntöjen järjestä-minen kaavoitus-prosessien yhtey-dessä.	Kyllä/Ei	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahen	Lapset ja nuoret huomioidaan soveltuvien osien kaavaprosesseissa	Lapset ja nuoret on huomioitu kaupunkia koskevissa keskeisissä tai lasten elämäntilanteeseen erityisesti vaikuttavissa kaavahankkeissa.	Kyllä/Ei	Toteutunut

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen edellyttää suunnitelmallista maankäyttöä ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Kaavoitus on kaupungin tehokkain työkalu alueen maankäytön tarkoituksenmukaisessa suunnittelussa. Kaavoitus on lakisääteistä ja jatkuvaa toimintaa.

Kaavoitus on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädelty prosessi, jossa on huomioitava riittävästi ylempi kaavataso sekä osallisten muistutukset ja lausunnot. Kaupungin pitkän tähtäimen strategisissa linjauksissa on huomioitava niiden vaikutus maankäyttöön ja alueiden kaavoitukseen, jotta kehittäminen on sujuvaa ja kaavoitus oikea-aikaista.

Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, joka lakisääteisenä toimintana on jatkuvaa. Yleiskaavojen laadinta ja niiden tarkistaminen vastaamaan maankäytön tulevia tavoitteita on myös jatkuvaa toimintaa. Kaavoituksen tulee tapahtua suunnitellusti, jotta kaupungin tonttitarjonta säilyy monipuolisena.

Kaavoituksen tavoite on tuottaa riittävä ja laadukas tonttitarjonta. Kaavoitusyksikkö pyrkii toimimaan joustavasti ja nopeasti priorisoiden kaavoitushankkeita kiireellisyyssjärjestyksessä.

280 Raahen seudun kehitys

Vastuhenkilöt: kehittämiskeskuksen johtaja Pasi Pitkänen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	635		635	790	156
Toimintakulut yht.	-1 519	20	-1 499	-1 489	10
Toimintakate	-885	20	-865	-699	165

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Toiminnan tarkoituksena on toimia ylikunnallisena Pyhäjoen ja Siikajoen kuntien sekä Raahen kaupungin yhteisenä elinkeino- ja yrityspalveluiden tuottamisorganisaationa. Tavoitteena on alueen elinvoiman edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elinvoimaa edistetään kulloinkin voimassa olevan elinvoimastrategian ja vuosittaisten toimintasuunnitelmien sekä kuntien strategioiden määrittämin tavoittein. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma. Tehtävät jakaantuvat kolmeen tulosityksikköön: Raahen seudun yrityspalvelut, Projektitoiminta sekä Visit Raahen (matkailu).

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Seudullisen elinvoimastrategian mukaiset tavoitteet ja niiden edistäminen
2. Suurhankkeiden vaikuttavuus ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta
3. Alueen yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen sekä seudullinen edunajaminen ja verkostotyö aluetta vahvistavana toimena
4. Alueen näkyvyyden, vetovoiman sekä matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittämisen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahen	Toimivat ja oikea-aikaiset yritysten perustamiseen ja kehittämiseen liittyvät palvelut.	Riittävä resurssi	On/Ei	Toteutunut
		Asiakastyytyväisyys	90 %	Toteutunut
		Yritysten netto-perustanta	Positiivinen	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
	Suurhankkeiden ja vihreä siirtymän vaikuttavuuden ja hyötyjen maksimointi alueen näkökulmasta.	Edistetään yritysten suurhankkeiden hyödyntämistä.	Käynnissä vähintään yksi toimenpide/hanke.	Toteutunut
	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, edunajaminen ja verkostotyö.	Elinvoimastrategian uudistaminen	Elinvoimastrategia on uudistettu.	Toteutunut osittain Prosessi käynnissä.
		Edistetään yrityslähtöistä TKI-toimintaa seutukunnassa.	Eri rahoituslähteitä ja verkostoja on hyödynnetty kehittämisrahoituksen saamiseksi seudun yrityksille.	Toteutunut
		Verkostoyhteistyön ja hanketöinnän tiivistäminen kumppaneiden kanssa.	Vähintään kuusi yhteistä hanketta on käynnissä yhdessä kumppaniorganisaatioiden kanssa.	Toteutunut
		Edunajaminen: Lausunnot annetaan määräajassa.	Kyllä/Ei	Toteutunut
		Raahen seudun kehityksen ja palveluiden tunnettuuden lisääminen.	Raahen seudun kehityksen uusi asiakashankinta ja tilaisuuksien osallistujamäärä ovat kasvussa.	Toteutunut osittain Uudenlaista markkinointia toteutettu.
Lasten ja nuorten Raahen	Yrittäjyyskasvatustyön edistäminen	Yhteistyötoiminteet ja -hankkeet eri toimijoiden kanssa	3 kpl	Toteutunut

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Tavoitetta tukeva hanke / henkilöresurssi käytössä	Käynnissä / haettu	Toteutunut Kaksi hanketta. Yhteishanke Nuorten Ystävien kanssa. Työllisyydenhoidolla hanke käynnissä.
		HR-verkoston toiminnan kehittäminen ja jatkaminen	Toiminta on vakiinnutettu.	Ei toteutunut
Hyvinvoinnin Raahе	Matkailun toimintaympäristön ja yhteismarkkinoinnin kehittäminen (Visit Raahе)	Vakiinnuttaminen, resurssi/hanke	Toimintamalli on vakiinnutettu kokonaisuudessaan.	Toteutunut
			Käynnissä on kaksi hanketta.	Toteutunut
		Seudullisen matkailun Master Planin laatiminen	Matkailun Master Plan on valmis.	Toteutunut osittain Prosessi käynnissä.
	Yrittäjien hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Tavoitetta tukeva hanke/resurssi	Käynnissä / haettu	Ei toteutunut

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Raahen seudun kehityksen tärkeimpänä toimintaa linjaavana asiana on seudullinen elinvoimastrategia ja sen edellyttämät teemat, painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet. Toiminnassa huomioidaan myös kuntastrategiat. Projektitoiminnan osuus toiminnasta säilytetään vähintään aikaisempien vuosien tasolla. Työllisyyteen, osaavan työvoiman saatavuuteen ja koulutukseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan. Vihreä siirtymä -teemaa tuodaan esille seutukunnan brändäyksen tukena. Kiinteää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa jatketaan.

30 Tulevaisuuslautakunta

30 Tulevaisuuslautakunta

Vastuuhenkilö: opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen 14.7. saakka, vt. opetus- ja kasvatusjohtaja Irmeli Stark 15.7.–30.11., opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen 1.12. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokse	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	495		495	442	-53
Maksutuotot	844		844	982	138
Tuet ja avustukset	463		463	2 022	1 559
Muut toimintatuotot	174		174	275	101
Toimintatuotot yht.	1 977		1 977	3 721	1 745
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-34 848	-2 740	-37 587	-37 955	-367
Palvelujen ostot	-9 457	-602	-10 059	-10 574	-515
Ostot tilikauden aikana	-1 417		-1 417	-1 183	234
Avustukset	-2 123		-1 639	-1 613	26
Vuokrat	-5 378		-5 378	-5 156	222
Muut toimintakulut	-380		-633	-60	573
Toimintakulut yht.	-53 604	-3 110	-56 714	-56 541	173
Toimintakate = valtuustoon nähden sitov:	-51 627	-3 110	-54 738	-52 820	1 918
Poistot	-2 768		-2 768	-2 312	456
Ulkoiset					
Myyntituotot	495		495	417	-78
Maksutuotot	844		844	974	130
Tuet ja avustukset	463		463	2 022	1 559
Vuokratuotot	53		53	25	-28
Muut toimintatuotot	121		121	222	101
Toimintatuotot yht.	1 977		1 977	3 661	1 684
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-34 848	-2 740	-37 587	-37 955	-367
Palvelujen ostot	-3 284	-602	-3 886	-4 232	-346
Ostot	-1 417		-1 417	-1 182	235
Avustukset	-2 123		-1 639	-1 613	26
Vuokrat	-2 183		-2 183	-1 943	240
Muut toimintakulut	-380		-633	-60	573
Toimintakulut yht.	-44 235	-3 110	-47 346	-46 984	362
Toimintakate	-42 259	-3 110	-45 369	-43 323	2 046
Sisäiset					
Myyntituotot				24	24
Maksutuotot				8	8
Vuokratuotot				27	27
Muut toimintatuotot				1	1
Toimintatuotot yht.				61	61
Palvelujen ostot	-6 173		-6 173	-6 342	-169
Ostot tilikauden aikana	0		0	-1	-1
Vuokrat	-3 195		-3 195	-3 214	-18
Muut toimintakulut					
Toimintakulut yht.	-9 369		-9 369	-9 557	-189
Toimintakate	-9 369		-9 369	-9 497	-128
Vyörytykset					
Sivistyspalvelut	887		887	955	68
Vyörytystulot yht.	887		887	955	68
Keskushallinto	-1 532		-1 532	-1 358	175
Sivistyspalvelut	-887		-887	-955	-68
Vyörytysmenot yht.	-2 420		-2 420	-2 313	107
Kokonaiskustannukset	-55 927	-3 110	-59 038	-56 490	2 548

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tulevaisuuslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä nuoriso- ja kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja järjestäminen Raahen kaupungissa.

Tulevaisuuslautakunnan alaiset tulosalueet ovat: opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aikapalvelut.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointisuunnitelma. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Lautakunnan tavoitteet ovat:

Lasten ja nuorten Raahen: Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Osaajien Raahen: Elinikäinen oppiminen ja tulevaisuususkon

Hyvinvoinnin Raahen: Raahelaisten hyvinvoinnin lisääminen

Yrittäjien Raahen: Yrittäjyyden ja yhteistyön edistäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahen	Raahelaisten hyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Poissaolojen vähentyminen	Saavutettu osittain
		Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen	Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa	Ei saavutettu
		Kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen	Kulttuurin ja vapaa-ajan sisältöjen saavutettavuuden edistäminen	Saavutettu
Lasten ja nuorten Raahen	Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen	Enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa itseä koskeviin asioihin	Toteutuu / ei toteutuu	Toteutui osittain

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
		Harrastusmahdollisuuksien laajentaminen ja saavutettavuus	Harrastusmahdollisuuksien lisääntyminen	Toteutui
Osaajien Raahen	Elinikäinen oppiminen	Oman henkilöstön koulutustukemisen tukeminen	Koulutustukemisen lisääntyminen	Toteutui
		Koulutuksen jatkumien kehittäminen Raahessa	Toisen asteen strategian laatiminen	Toteutui
Yrittäjien Raahen	Yhteistyön edistäminen kaikilla tulosalueilla	Otetaan käyttöön uusia yhteistyön menetelmiä	Toteutuu / ei toteudu	Toteutui osittain

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tulevaisuuslautakunnan toiminta käsitetään kokonaisuutena, jossa on sekä keskitettyjä, alueellisia että lähipalveluita. Lautakuntatason sekä tulosalueiden tavoitteiden ja mittarien pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma vuodelle 2023.

Lautakunnan alaisten tulosalueiden kehittäminen ja yhteiskehittäminen on tärkeää, jotta asukkaat ja asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun yhä sujuvammin. Tulevaisuuslautakunta haluaa olla mukana edistämässä kuntalaisten mahdollisuuksia olla vaikuttamassa palveluihin.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on huomioitu tämänhetkinen palvelutarve sekä lapsimäärä, joka lähivuosina lähtee voimakkaaseen laskuun. Tarpeet on arvioitu realistisesti, jotta perustoiminnot voidaan järjestää kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Tilanteen edellyttämät lisätarpeet opetuksen, valmistavan opetuksen sekä erityisen ja vaativan tuen järjestämisessä vaativat panostusta, mutta ovat suuressa osin lakisääteisiä. Arjen toimintaympäristöjen toimivat rakenteet ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin kivijalka.

320 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö Irmeli Stark 31.10. saakka, Minna Vuolukka 1.11. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	686		686	1 158	473
Toimintakulut yht.	-15 122	-1 420	-16 542	-16 603	-61
Toimintakate	-14 437	-1 420	-15 857	-15 445	412

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue tarjoaa varhaiskasvatuslain mukaisesti laadukasta kasvatusta, opetusta ja hoitoa, siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuslain 4§ mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuspalveluiden tulosalueeseen kuuluu kunnallinen varhaiskasvatus (päiväkodit, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus), päiväkotien esiopetus, yksityinen varhaiskasvatus (yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä) sekä kotihoidontuki. Varhaiskasvatus, esiopetus, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidontuki ovat lakisääteisiä palveluita, joita määrittelee varhaiskasvatuslaki ja asetus sekä perusopetuslaki. Varhaiskasvatuslaki määrittelee henkilöstön määrän suhteessa lasten ikään ja määrään sekä lasten tarvitseman yleisen, tehostun ja erityisen tuen (1.8.2022 §15a). Lasten ja henkilöstön suhdesuhtelevuudesta poikkeaminen ei ole sallittua henkilöstöstä johtuvista syistä.

Raahessa varhaiskasvatuspalveluiden yksiköissä toiminnan päämääränä on olla osaltaan vaikuttamassa siihen, että raahelaiset lapset saavat elää iloisen, huolettoman, hyvinvoivan ja turvallisen lapsuuden. Raahen kaupungin yhtenä strategisena linjauksena on lasten ja nuorten Raahen.

Kunnallinen varhaiskasvatus: kahdeksan päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitokoti, 10 omissa kodissaan ja yksi lasten kotona työskentelevä perhepäivähoitaja. Yksityinen varhaiskasvatus: viisi päiväkotia, 7 perhepäivähoitajaa (4.10.2022)

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko ja –tarjonta on rakennettu alueellisesti laajuudeltaan monipuolisena huomioiden alueelliset ja lasten ja perheiden tarpeet sekä yksityisen varhaiskasvatuksen lukuun ottamatta Satulehdon päiväkodin peruskorjaus- ja laajennustarvetta. Perhepäivähoitajien määrä vähenee. Avointa varhaiskasvatusta tarjotaan tarpeen ja resurssien mukaan, laajempi selvitys vuosien 2024–2025 aikana. Syntyvyystilasto ja lisääntyvä työperäinen tai muista syistä johtuva maahanmuutto huomioidaan suunnittelussa.

Varhaiskasvatuslain toteutuminen sekä yhteiskunnan tuomiin muutoksiin reagoiminen oikea-aikaisesti lapsen edun ensisijaisuus sekä perheiden tarpeet huomioiden.

Sisällöllisesti laadukas ja monipuolinen varhaiskasvatus. Opetushallituksen kehittämishankkeisiin osallistuminen sekä hankerahoitusten hakeminen ajankohtaisiin kehittämiskohteisiin. Henkilöstön koulutusraenne muutetaan uuden lain mukaiseksi hallitusti. Henkilöstön osaamisen syventäminen lasten tunne-

ja vuorovaikutus- sekä sosiaalisten taitojen opettamiseen. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittäminen. Turvallisten ja monipuolisten oppimisympäristöjen kehittäminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yritysten Raahen	Asiakaspalvelunäkökulma	Asiakas saa tarvitsemansa palvelun Yksityiset päiväkodit ja perhepäiväkodit	Varhaiskasvatuspaikka järjestyy 2 vk tai 4 kk rajoissa	Saavutettu
Osaajien Raahen	Sisällöllisesti laadukas varhaiskasvatus	Kehittäminen, hankkeet ja rekrytoinnit	Henkilöstösuunnitelma 2030 tarkentuu Henkilöstökoulutukset 1–2 Hankkeet 1–2	Saavutettu
Lasten ja nuorten Raahen	Turvalliset ja monipuoliset oppimisympäristöt	Lapsen tuen polku	Uhka-, vaara- ja tapaturmailmoitukset 0 Epäkohtailmoitukset 0	Tavoite epärealistinen. Ei saavutettu.
Hyvinvoinnin Raahen	Työhyvinvoinnin tukeminen ja työssä jaksaminen	Henkilökunnan tuen polku Varhaisen puutumisen malli	Toimintaohjeet käyttöön	Osittain saavutettu Saavutettu

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Varhaiskasvatus on ollut jatkuvassa muutoksessa vuodesta 2015 lähtien. Varhaiskasvatustaloutta on muutettu lähes vuosittain. Muutosten vaikutus varhaiskasvatus toimintaan tulee vaikuttamaan henkilöstön, ja lasten suhdeluvun seurantaan ja tuen tarpeiden lasten oikeuteen saada tarvitsemaansa tukea. Muutokset vaikuttavat henkilöstömäärän tarpeiden tarkasteluun päiväkotiryhmissä, jotta pystymme täyttämään lain vaatimuksia. Resurssihenkilöstöä on pysyvästi palkkaamaan hankerahoituksen turvin.

Raahen kaupungin paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin 1.8.2022 Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 mukaisesti.

Laadukkaan sisällöllisen toiminnan painopistealueeksi nostamme oppimisympäristöjen kehittämisen (sosiaalisen, fyysisen ja psyykkisen ympäristö). Koulutamme henkilöstöä yhä syvällisemmin varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen toimintaan, arviointiin, lapsen tarvitsemaan tukeen sekä perheiden osallisuuden kehittämiseen. Haasteet varhaiskasvatuksen arjessa kasvavat ja lapset tarvitsevat hyvin monenlaista tukea kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Etsimme ratkaisuja henkilöstön jaksamiseen, haastavien ja väkivaltaisten tilanteiden ennaltaehkäisyyn, niissä toimimiseen ja jälkihoitoon.

Päiväkotiverkostomme on ajantasainen ja toimiva lukuun ottamatta Satulehdon peruskorjauksen ja laajennuksen tarvetta. Jokaisella alueella tulee olla eri toimintamuotoja. Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkon tulee olla monipuolinen, perheitä palveleva ja kattava.

330 Opetuspalvelut

Vastuuhenkilö: opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen 14.7. saakka, vt. opetus- ja kasvatusjohtaja Irmeli Stark 15.7.–30.11., opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen 1.12. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	797		797	1 738	941
Toimintakulut yht.	-32 620	-1 641	-34 262	-33 846	416
Toimintakate	-31 824	-1 641	-33 465	-32 108	1 357

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Opetuspalvelujen tulosalue vastaa koulujen esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä Raahen kaupungissa.

Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa oppilaalle elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä estää syrjäytymistä.

Raahen lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työelämä tietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Opetuspalvelujen tavoitteena on tukea lasten, nuorten ja perheiden kokonaishyvinvointia osana moniammatillista arjen toimintaympäristöä. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelunäkökulma.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Toimintaa ohjaavat Raahen kaupunkistrategia sekä hyvinvointikertomus sekä opetustoimen oma lasten, nuorten ja aikuisten strategia sekä opetussuunnitelmat.

Raahen kaupungin strategisina päämäärinä ovat hyvinvoinnin Raahen, osaajien Raahen, lasten ja nuorten Raahen sekä yritysten Raahen. Strategian läpileikkaavat teemat ovat talouden tasapaino, yhteisöllinen toiminta sekä vihreä siirtymä.

Tavoitteet opetuksessa:

Hyvinvoinnin Raahen: Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen, erityisopetuksen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen perusopetuksessa ja lukiossa, henkilöstön hyvinvointi

Osaajien Raahen: Opetustoimen strategian toteuttaminen, esihenkilöiden koulutus ja hyvinvointiosaamisen lisääminen, henkilöstön koulutautumisen tukeminen, koulupolun yhtenäistäminen

Lasten ja nuorten Raahen: Harrastusmahdollisuuksien lisääminen koko kaupungin alueella, itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen

Yritysten Raahen: Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa, yrittäjyyttä edistävään toimintaan sitoutuminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Kouluterveyskysely	Tulosten parantaminen	Saavutettu osittain
		Koulupudokkaiden määrä	Määrän vähentäminen	Saavutettu osittain
		Hyvinvointiohjaaja/kouluvalmentaja -toiminnan laajentaminen	Toimintaa kaikilla koululla	Saavutettu
	Erityisopetuksen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen perusopetuksessa ja luki-ossa	Oikea-aikainen ja riittävä kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa	Oikein mitoitettu tuki ensisijaisesti lähikoululla	Saavutettu osittain
		Asiakaskontaktien määrä luki-ossa	Määrän kasvaminen	Saavutettu
	Henkilöstön hyvinvointi	Parantamissuunnitelmien toteuttaminen	Toteutettu kaikissa yksiköissä	Saavutettu
		Henkilöstön poissaolojen määrä	Poissaolopäivien väheneminen	Saavutettu osittain
Osaajien Raahе	Opetustoimen strategian toteuttaminen	Elävä OPS -työn jatkaminen		Saavutettu
	Esihenkilöiden koulutus ja hyvinvointiosaamisen lisääminen	Esihenkilöiden koulutuspäivät kahdesti vuodessa	Toteutuneet koulutuspäivät kahdesti vuodessa	Saavutettu

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Henkilöstön koulutautumisen tukeminen	Koulutuksiin osallistumisen määrä	Määrä kasvaa	Saavutettu
	Koulupolun yhtenäistäminen	Yhteistyön lisääminen toisella asteella	Toisen asteen strategian laatiminen	Saavutettu
Lasten ja nuorten Raahen	Harrastusmahdollisuuksien lisääminen koko kaupungin alueella	Harrastuksiin osallistuvien määrä	Määrän kasvaminen	Saavutettu osittain
	Itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen	Uusien menetelmien käyttöönotto	Toteutuu / ei toteudu	Ei toteutunut
		Oppilaskuntien yhteistyön jatkaminen ja lasten parlamentti	Toteutuu / ei toteudu	Ei toteutunut
Yritysten Raahen	Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa	Uusien yhteistyötapojen löytäminen	Toteutuu / ei toteudu	Toteutui
	Yrittäjyyttä edistävään toimintaan sitoutuminen	Yrityskylä-yhteistyön toteutuminen	Toteutuu / ei toteudu	Toteutui
		Talous ja nuoret – palvelupolun toteutuminen elävän OPS:n kautta kaikilla kouluasteilla ja lukiossa	Toteutuu / ei toteudu	Toteutui osittain

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Perusopetuksessa halutaan kehittää kouluja arjen moniammatillisina kasvuympäristöinä yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa. Kouluhyvinvointia edistävä toiminta esimerkiksi hyvinvointiohjaajien avulla tukee lasten, nuorten ja perheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja parantaa edellytyksiä turvalliseen kasvuun ja kehitykseen. Hyvinvointiohjaajien avulla pystytään panostamaan erityisesti kouluterveyskyselyssä nousseisiin haasteisiin.

Koulupäivän turvallisuus on pystyttävä takaamaan entistä nopeampana ja tehokkaampana moniammatillisena väkivaltaiseen käyttäytymiseen puuttumisena. Tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut viime vuosina. Tuen tarpeet ovat moninaisia, pedagogisen tuen tarve nousee, mutta myös käyttäytymisen ja arjen taitojen tuen tarve sekä neuropsykiatriset haasteet näkyvät yhä lisääntyvässä määrin osana koulupäivää. Oikea-aikaisen ja -muotoisen tuen antaminen pitää pystyä varmistamaan riittävin resurssein. Lasten lisääntynyt väkivaltainen käyttäytyminen on myös työsuojelullinen haaste. Riittävät resurssit koulun arjessa vaikuttavat myös henkilöstön hyvinvointiin.

Pedagogisen kehittämisen ydin on uuden opetussuunnitelman mukainen kehittäminen. Opetustoimen strategia ja ELÄVÄ OPS ovat edelleen vahvana toiminnallisena viitekehyksenä. Vuonna 2023 elävään opetussuunnitelmaan lisätään yrittäjyyden sisältöjä. Myös opettajien osaamisen kehittymistä halutaan tukea.

Lukiokoulutuksen osalta lukiouudistukseen perehtyminen ja toteuttamisvaihtoehtojen pohtiminen ja uuden OPS:n mukaisen toiminnan jalkauttaminen koulun tasolla etenee. Erityisen tuen kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen ovat erityisinä painopisteinä.

350 Kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö: kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	111		111	247	136
Toimintakulut yht.	-2 596	-17	-2 613	-2 651	-39
Toimintakate	-2 485	-17	-2 502	-2 404	97

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Raahen kulttuuripalveluiden tulosalueeseen sisältyy 3 tulosityksikköä

- kulttuuripalvelut (Tapahtumatalo Raahe & kulttuuritoiminta), museopalvelut, kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävät perustuvat kirjastolakiin (1492/2016).

- Raahen kaupunginkirjaston tehtävä on turvata tasapuolisesti kuntalaisten mahdollisuus tiedon-
saantiin, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja elämyk-
siin. Palvelut järjestetään sopimus pohjaisesti osana OUTI-kirjastokimppaa.

Kulttuuritoiminnan tehtävät perustuvat lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

- Raahen kulttuuripalveluiden tehtävä on tuottaa kulttuuri- ja kokouspalveluita sekä tukea kaupungin-
kulttuuritoimijoita.

Museon tehtävät perustuvat museolakiin (314/2019)

- Raahen museon tehtävä on kulttuuri- ja luonnonperinnön tallentaminen, säilyttäminen, tutkiminen,
suojelu ja tunnetuksi tekeminen, aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistä-
minen, yleisötyö, elämysten tarjoaminen sekä kulttuuriperintö ja -ympäristöopetuksen ja -kasvatuksen
edistäminen.

Tulosalueen yksiköt hallinnoivat useita kulttuurikohteita Raahessa

- Kirjastopalvelut: Raahen kirjasto, Pattijoen, Haapajoki-Piehingin ja Vihannin lähikirjastot sekä ostopal-
veluna Haapaveden kirjastoauto (Vihanti) ja Kalajoen kirjastoauto (Raahen eteläinen).
- Kulttuuripalvelut: Tapahtumatalo Raahe
- Museopalvelut: Pakkahuoneen museo, Kruununmakasiini, Soveliuksen talo, Wanha apteekki, Saloisten
kotiseutumuseo, Ojalan kotiseutumuseo, Olkijoen rauhanpirtti

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen
Laadukkaat, monipuoliset kulttuuripalvelut
Lasten ja nuorten taide-, tiede- ja kulttuurikasvatus
Kulttuurinen kestävä kehitys ja paikallisidentiteetin vaaliminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе	Kuntalaisten hyvinvointi: kiinnostavat, laadukkaat ja sivistävät palvelut	Kävijät- ja käyttäjämäärät	Vähintään 300 000 asiakkuutta.	Toteutui
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikysely	Vähintään 3,5/5	Toteutui
Osaajien Raahе	Henkilöstön kouluttautuminen	Koulutukseen osallistuminen	2/hlö/vuosi	Toteutui
	Digitalisaation edistäminen	eKirjaston kehittäminen	Tot. / ei tot.	Toteutui
		Kokoelmahallintajärjestelmän käyttö ja kehitys/synkronointi FINNAAN	Tot. / ei tot.	Toteutui
Lasten ja nuorten Raahе	Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatus	Osallistuminen tilaisuuksiin ja tapahtumiin	15 000 lasta ja nuorta	Ei toteutunut / 12 197 osallistujaa
Yritysten Raahе	Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa	Uusien yhteistyökumppanuuksien löytäminen	Tot. / ei tot.	Toteutui
Elinvoimainen Raahе	Kulttuurinen kestävä kehitys ja paikallisidentiteetin vaaliminen	Toiminnan järjestäminen vuorovaikutuksessa toimijoiden kanssa	100 yhteistyökumppania	Toteutui
		Kulttuuritoimijoiden avustaminen	Avustettavien yhdistysten määrä väh. 20 kpl / 57.000 €	Toteutui

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Käytännön toiminnan ekologisuuden kehittäminen	Ekologisuus huomioidaan toiminnassa	Tot. / ei tot.	Toteutui

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tapahtumatalo Raahen vastikkeet nousivat vuodelle 2022 yhteensä 7.005 € (alv 0 %). Vuodelle 2023 on ennakoitavissa vielä suurempaa nousua. Hinnaston nostaminen korjausta vaativassa, vain osittain toimivassa talossa ei ole mahdollista. Esitämme vuoden 2023 talousarvioon 15.000 euron määrärahakorotusta vastikkeisiin.

Tapahtumatalo Raahen suunniteltu korjaus kohottaa tilojen kulunutta, rispaantunutta yleisilmettä. Eri-tyisen tärkeää on saada ripeästi Raahesalin työturvallisuus kuntoon.

Raahen museo ylläpitää arjen / käytännön toimintaansa alle 10.000 eurolla vuodessa. Kyseisellä rahalla ostetaan paperit, matkat, majoitukset, koulutukset, markkinointi ynnä muu toiminnallinen tekeminen. Esitämme vuoden 2023 talousarvioon 10.000 euron määrärahan lisäystä arjen toiminnan parantamiseen.

Kaupunginkirjastossa otetaan käyttöön kuntalaisille suunnattu työpajatoiminta, osallistuvan budjetoinnin kautta saatu lainattava välineistö sekä seurataan ja kehitetään omatoimikirjastoa ja eKirjasto-aineistoa.

360 Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: opetus- ja kasvatusjohtaja Lucina Hänninen 14.7. saakka, vt. opetus- ja kasvatusjohtaja Irmeli Stark 15.7.–30.11., opetus- ja kasvatusjohtaja Marianne Liimatainen 1.12. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	383		383	578	195
Toimintakulut yht.	-3 265	-32	-3 298	-3 441	-143
Toimintakate	-2 882	-32	-2 914	-2 863	52

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus-tulosityksikköön sisältyvät Raahen musiikkiopisto sekä Raahe-opisto. Toimintaa ohjaavat lait taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja vapaasta sivistystyöstä 632/1998. Raahe-opisto tarjoaa lapsille ja nuorille tavoitteellista, opetussuunnitelman mukaan etenevää taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteessa (Kuvataidekoulu Purje) ja käsityötaiteessa (käsityökoulu Solmu). Raahe-opiston tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteita noudattaen vapaan sivistystyön mukaisia monipuolisia opetus- ja harrastusmahdollisuuksia Raahessa, Pyhäjoella sekä verkossa. Opiston koulutuksen tulee vastata paikallisiin sivistystarpeisiin. Raahen musiikkiopiston perustehtävä on taiteen perusopetukseen perustuvan musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestäminen lapsille ja nuorille sekä soveltuvin osin aikuisille tavoitteenaan kasvattaa opiskelijoista osallistuvia kulttuuritoimijoita sekä musiikin elinikäisiä harrastajia sekä antaa valmiudet musiikin ammattiopintoihin. Nuorisotyön tarkoitus on tarjota nuorille ajantasaista tietoa, helpposti lähestyttäviä palveluita ja toimia mahdollistajana osallisuudelle sekä yhteisöllisyyden rakentajana. Raahelainen nuorisotyö koostuu osallisuustoiminnasta, nuorisotiedotuksesta, kulttuurisesta-, liikunnallisesta-, digitaalisesta-, monikulttuurisesta- ja musiikkinuorisotyöstä sekä nuorisotilatoiminnasta, järjestöjen tukemisesta, ehkäisevästä ja erityisnuorisotyöstä, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Toimintaa toteutetaan erilaisissa ympäristöissä monialaisena yhteistyönä: kouluilla, verkossa, liikuntapaikoissa, kaduilla sekä nuorisotiloilla.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Tavoitteita ohjaa Raahen kaupungin strategia, jonka sisällölliset teemat ovat yritysten Raahe, lasten ja nuorten Raahe, osaava Raahe ja hyvinvoinnin Raahe. Sisällöllisistä teemoista rakentuu elinvoimainen Raahe. Läpileikkaavat teemat ovat tasapainoinen talous, yhteisöllisyys sekä vihreä siirtymä.

Tulosalueen strategisia tavoitteita ovat:
 Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen
 Pedagoginen laatu toiminnassa
 Osallisuuden edistäminen
 Laadukkaat ja monipuoliset matalan kynnyksen palvelut

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus:			
	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Valtionosuustunnit	27.000 tuntia	Toteutui
	Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikysely	Vähintään 3,5 / 5	Toteutui
Osaajien Raahе	Vahva pedagoginen osaaminen - laadukas opetus- ja kurssitarjonta	Opiskelijoiden määrä	3.000 opiskelijaa	Toteutui
Lasten ja nuorten Raahе	Laadukas taiteen perusopetus ja muu opetustoiminta	Lasten ja nuorten määrä toiminnassa	700 lasta ja nuorta	Toteutui
	Omin jaloin – toiminta: Matalan kynnyksen vahvuusperusteisten yksilöohjauksien käynnistäminen	Toteutuneet yksilöohjaukset	15 asiakkuutta / vuosi	Ei toteutunut
	Koulunuorisotyön menetelmien kohdentaminen ukrainalaisten nuorten kouluintegraatioon	Koulu yhteistyö	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut osittain.
Yritysten Raahе	Työhyvinvointi-, kulttuuri- ja opetusyhteistyö yritysten kanssa	Uusien yhteistyökumppanuuksien löytäminen	Tot. / ei tot.	Toteutui

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahе	Vuorovaikutuksellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa	Yhteistyökumppaneiden määrä	100 yhteistyökumppania	Toteutui

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tilakysymykset haastavat erityisesti musiikkiopistotoiminnassa: toiminta on hajallaan eri puolilla kaupunkia tuoden haasteita jokapäiväisen opetuksen järjestämiseen. Raahе-opiston toive on tulevina vuosina löytää kiinteistö, jonne voisi keskittää lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen eli Kuvataidekoulu Purjeen ja Käsityökoulu Solmun.

50 Rakennetun ympäristön lautakunta

50 Rakennetun ympäristön lautakunta

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Jarkko Vimpari

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Myyntituotot	8 698		8 698	9 123	425
Maksutuotot	395		395	493	98
Tuet ja avustukset	36		36	213	177
Muut toimintatuotot	8 308	850	9 158	9 420	261
Toimintatuotot yht.	17 437	850	18 287	19 249	962
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-10 336		-10 336	-10 587	-250
Palvelujen ostot	-6 201		-6 201	-5 765	436
Ostot tilikauden aikana	-6 519		-6 519	-6 712	-192
Avustukset	-176		-176	-173	3
Vuokrat	-1 738		-1 738	-1 442	296
Muut toimintakulut	-80		-80	-105	-25
Toimintakulut yht.	-25 051		-25 051	-24 784	267
Toimintakate = valtuustoon nähden sitova	-7 183	850	-6 333	-5 029	1 304
Poistot	-5 333		-5 333	-5 104	228
Ulkoiset					
Myyntituotot	3 012		3 012	3 224	212
Maksutuotot	390		390	492	102
Tuet ja avustukset	36		36	213	177
Vuokratuotot	3 826	850	4 676	4 707	31
Muut toimintatuotot	353		353	549	196
Toimintatuotot yht.	7 617	850	8 467	9 185	718
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-10 336		-10 336	-10 587	-250
Palvelujen ostot	-4 821		-4 821	-4 187	634
Ostot	-6 519		-6 519	-6 704	-185
Avustukset	-176		-176	-173	3
Vuokrat	-921		-921	-592	329
Muut toimintakulut	-80		-80	-105	-25
Toimintakulut yht.	-22 853		-22 853	-22 348	505
Toimintakate	-14 805	850	-13 955	-12 656	1 299
Sisäiset					
Myyntituotot	5 686		5 686	5 899	213
Maksutuotot	5		5	1	-4
Vuokratuotot	4 124		4 124	4 162	38
Muut toimintatuotot	5		5	2	-3
Toimintatuotot yht.	9 820		9 820	10 063	244
Palvelujen ostot	-1 381		-1 381	-1 578	-198
Ostot tilikauden aikana	0		0	-8	-8
Vuokrat	-817		-817	-850	-33
Muut toimintakulut	0		0	0	0
Toimintakulut yht.	-2 198		-2 198	-2 436	-238
Toimintakate	7 622		7 622	7 627	5
Vyörytykset					
Tekninen toimi	607		607	561	-45
Vyörytystulot yht.	607		607	561	-45
Keskushallinto	-708		-708	-595	113
Tekninen toimi	-607		-607	-561	45
Vyörytysmenot yht.	-1 314		-1 314	-1 156	158
Kokonaiskustannukset	-13 224	850	-12 374	-10 728	1 646

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennetun ympäristön lautakunnan alainen toimiala koostuu seitsemästä tulosalueesta, joiden tehtävänä on:

- Vastata lautakunnan hallinnon järjestämisestä, maksuliikenteestä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta (*510 Hallinto*)
- Vastata liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta sekä jätehuollon toimintojen järjestämisestä (*520 Kuntatekniikka*)
- Luoda edellytykset kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, jakamalla avustuksia sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (*530 Liikuntapalvelut*)
- Huolehtia Raahen kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömassan tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä, sekä vastata kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta (*540 Tilahallinta*)
- Tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita kaupungin omistuksessa oleviin kiinteistöihin sisältäen mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja pelastuslaitoksen käytössä olevat tilat (*550 Ateria- ja puhtauspalvelut*)
- Vastata kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoenella (*560 Maankäyttö ja -mittaus*)
- Tuottaa maankäyttö- ja -rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmuksot, vastata rakennetun ympäristön hoitoon liittyvästä valvonnasta sekä välittää tietoja digi- ja väestötietovirastolle. Tuottaa ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa- ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat. Osallistua kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa. Huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta (*580 Rakennus- ja ympäristövalvonta*)

Toimintaa ohjaavana asiantuntijalautakuntana toimii rakennetun ympäristön lautakunta. Toimialalle kuuluu useiden erityislakien valvonta ja velvollisuus toimia mm. näitä lakeja valvovana viranomaisena (lupa- ja valvontajaosto). Kaupungin ylimpänä sisäisenä ohjaavana dokumenttina on kaupungin strategia. Sen lisäksi ohjaavia dokumentteja ovat mm. hallintosääntö sekä lukuisat toimintaohjeet ja työehtosopimukset.

Toiminta-alue on hyvin laaja ja toimialan vaikutus kaupungin asukkaisiin on merkittävä. Toimialalla tehdään päivittäin ratkaisuita, jotka vaikuttavat asukkaiden elinympäristöön, hyvinvointiin, turvallisuuteen, viihtyvyyteen, elinkeinon harjoittamiseen, asumiseen tai harrastusmahdollisuuksiin.

Toimialalla on yli 400 tehtävää, joista merkittävä osa on lakisääteisiä tehtäviä. Lisäksi on joukko tehtäviä, joiden toteuttamisessa kunnalla on monopoliasema. Näiden lisäksi on suuri joukko vapaaehtoisia tehtäviä, jotka kuitenkin tuovat asukkaille merkittävää hyötyä ja hyvinvointia.

Toimialalla työskennellään hyvin monenlaisissa ympäristöissä ja työntekijät altistuvat työssään monenlaisille fyysisille tai psyykkisille riski- ja kuormitustekijöille. Keskeisimpiä työskentelypaikkoja ovat tekninen keskus, kaupungin varikko, kaikki liikuntapaikat ja kaupungin omistamat kiinteistöt. Iso osa töistä tehdään myös ulkona tai epäsäännöllisinä työskentelyaikoina.

Raahen kaupunki on paras omille, kaunis vieraille, hyvä kaikille. Tämän vision toteuttamisessa toimialalla on keskeisen tärkeä rooli.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Turvaamme asukkaille viihtyisän ja ennen kaikkea turvallisen asuinympäristön tasapuolisesti koko Raahen alueella. Edesautamme positiivisen väestökehityksen syntymistä.
2. Järjestämme toiminnot taloudellisesti kestäväällä tavalla, pysymme kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion antamassa kehyksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä.
3. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista.
4. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi, avoimemmaksi, tehokkaammaksi ja ketterämmäksi.
5. Parannamme kansalaisten osallisuutta ja kehittämme osallistumismahdollisuuksia.
6. Edistämme yrittäjyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä Raahessa.
7. Uskallamme rohkeasti yrittää erilaisia toimintatapoja, annamme itsellemme mahdollisuuden erehtyä, oppia ja luoda uutta.

Toiminta tukee uuden kaupunkistrategian toteutumista.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen	Strategian toteuttaminen	Elinvoimaisuutta tukevien toimenpiteiden lukumäärä strategian pohjalta laadittavissa toimenpideohjelmassa	> 30	Irrelevantti. Ei mittaa lautakunnan toimintaa.
	Kriisikestävyyden kasvattaminen	Toimialan varautumissuunnitelman laatiminen	Suunnitelma on hyväksytty	Kesken
Yritysten Raahen	Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Yritysvaikutusten arviointi tehty kaikista oleellisista päätöksistä	90 %	>90 %
Lasten ja nuorten Raahen	Turvalliset ja ajanmukaiset leikki- ja harrastuspaikat	Leikki- ja harrastuspaikkojen korjaaminen ja rakentaminen suunnitelmien mukaisesti	Tätä koskevat kuntatekniikan työohjelma, tilahallinnan työohjelma ja liikuntapalveluiden investointiohjelma toteutuvat 100%	KT 90 % TH 85 % LI 93,75 %

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
	Ruokakasvatus	Turvallinen, monipuolinen ja ravitseva kouluruokailu	Ateria- ja puh-tauspalvelun arvio	Moniammatillinen ruokakasvatustyöryhmä perustettu.
Osaajien Raaha	Panostamme henkilökunnan osaamisen kehittämiseen	Koulutuspäivien lkm. / hlö / v	≥ 2	TH 1 pv/hlö KT 1,2 pv/hlö RY 6,5 pv/hlö HA 3,6 pv/hlö LI yli 2 pv/hlö MK n 2 pv/hlö AP n 1 pv/hlö
	Henkilökunnan tasapuolinen kohtelu	Toimenkuvat ja työn vaativuuden arvioinnit ovat ajan tasalla	100 %	TH 90 % KT 88 % RY 80 % HA 100 % APU 95 % LI 95 %
	Toimintatapojen kehittäminen	Kaupungin yhteisten mittareiden mukaisesti. Johtoryhmän arvio asteikolla 1–5	≥ 3	3,5
Hyvinvoinnin Raaha	Myönteisen työilmapiirin kehittäminen	Henkilöstökyselyn indeksien parantuminen vs. 2022 kysely	HTI: ≥ 3.9 Työtilanne ≥ 3.7 Tavoitteet ja visio ≥ 4.1	4 3,6 4,2
	Ennaltaehkäisevä hyvinvointityö	Liikuntastrategian laatiminen	Liikuntastrategia on hyväksytty	Liikuntastrategia on hyväksytty.
Tasapainoinen talous	Lautakunta pysyy jatkuvasti tietoisena taloustilanteesta	Taloustraportointi lautakunnalle	11 kertaa /v	12 krt / v
	Investoinnit osuvat suunniteltuihin kustannusarvioihin	Investoinnit toteutuvat suunnitelman mukaisesti	Toteutunut	Investointien toteutuminen 79,9 %.

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteisöllinen toiminta	Parannamme kansalaisten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia	Osallistamis-, yhteistyö-, kuulemis- yms. tapahtumiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä	>150 hlö / v	150 hlö / v
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen	Vertailu vuoden 2022 toteutuneeseen sähkön kulutukseen	5 % matalampi kulutus vuonna 2023	2023 sähköenergiakulutus 4,5 % vähemmän kuin vuonna 2022.
	Energiatehokkuus sopimukseen liittyminen	Raahe on liittynyt sopimukseen	Liittyminen tapahtuu 2023 aikana	Raahe on liittynyt sopimukseen.
	Ilmastostrategian laatiminen	Ilmastostrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa	Suunnittelu ja valmistelu 2023 aikana. Strategian laatiminen 2024	Etenee suunnitlusti.

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kohoavat kustannukset asettavat isoja haasteita toiminnan järjestämiselle – kaikki kustannukset nousevat merkittävästi, erityisesti sähköenergian hinnan arvioidaan nousevan 55 % verrattuna vuoteen 2022. Toiminta pyritään järjestämään hyväksytyin talousarvion puitteissa koskien niin käyttötaloutta kuin investointejakin. Talousarvion mahdollinen supistaminen aiheuttaa väistämättä toimintojen ja palveluiden karsimista, ns. löysää ei ole. Taloudellista epävarmuutta lisää hyvinvointialueen aloittamiseen ja toiminnan järjestämiseen liittyvät seikat, joista suurimpaan osaan emme pysty itse vaikuttamaan. Talouden epävarmuutta tulee jatkossa pyrkiä vakauttamaan lisäämällä valtion ja EU:n antamien tukien maksimaalista hyödyntämistä.

Useilla tulosalueilla haasteita tuo henkilöstön vaihtuvuus. Useissa tulosityksiköissä työn tekeminen vaatii erityisiä tietoja ja taitoja, jolloin ennakoivien rekrytointien merkitys korostuu. Uuden aloittavan henkilön on saatava riittävä perehdytys ja koulutus tehtävän aikaisemmalta hoitajalta. Osaamisen katoaminen esim. eläköitymisen vuoksi on paljon suurempi toiminnallinen ja taloudellinen riski, kuin hetkellinen tuplamiehitys samalla paikalla. Myös osaavan henkilöstön saatavuudessa on tietyillä tulosalueilla isoja haasteita.

Toiminta on kehittynyt useilla mittareilla positiiviseen suuntaan, mutta tätä kehitystyötä pitää jatkaa. Ongelmaksi muodostuu tähän työhön käytettävä aika. Yhä edelleen työajasta kuluu merkittävä osa ns. tuottamattomaan työhön. Tätä hukkaa vähentämällä on mahdollista vapauttaa erityisesti esihenkilöiden aikaa siihen pohdintaan, että kuinka me töitä teemme. Tämän edellytyksenä on kuitenkin systemaattisen toimintavan käyttöönotto, jossa pyritään yhdessä löytämään keskeisiä työn sujuvuutta parantavia

tekijöitä. Jokainen on oman työnsä paras asiantuntija. Isoja, kokonaisia tulosalueita koskevia organisatiouudistuksia ei ole suunnittelussa 2023 aikana. Tulosalueiden sisällä pienemmät toiminnan järjestelyt ovat mahdollisia.

Työn fyysinen ympäristö on usein hyvin haastava. Tällä hetkellä isoin haaste on hyvin huonokuntoinen varikon toimistorakennus ja onkin ensiarvoisen tärkeää päästä kehittämään näitä työskentelyolosuhteita ja käynnistämään uuden toimistorakennuksen rakentaminen 2023 aikana. Toisaalta henkistä kuormitusta aiheuttavat mm. kiire, usealta suunnalta tulevat paineet, keskeneräisten töiden suuri määrä ja monet muut tekijät. Työyhteisön hyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota. Tällä uskotaan olevan positiivinen vaikutus mm. vaihtuvuuteen, työssä viihtyvyyteen ja sairauspoissaoloihin.

510 Hallinto

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Jarkko Vimpari

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	25		25	2	-23
Toimintakulut yht.	-753		-753	-715	37
Toimintakate	-728		-728	-714	14

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Hallinnon tulosalue vastaa rakennetun ympäristön lautakunnan hallinnon järjestämisestä, ostolaskujen käsittelystä, toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja johtamisesta.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Järjestämme toiminnon taloudellisesti kestäväällä tavalla pysyen talousarvion antamassa kehyksessä. Kannamme vastuun meille annetuista tehtävistä. Parannamme henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista. Kehitämme omaa toimintaa asiakasystävällisemmäksi.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen	Kriisikestävyyden kasvattaminen	Toimialan varautumissuunnitelman laatiminen	Suunnitelma on hyväksytty	Suunnitelma on kesken.
Vihreä siirtymä	Energiatehokkuus	Energiatehokkuussopimukseen liittyminen	Liittyminen tapahtuu 2023 aikana	Liittyminen on tapahtunut toukuussa 2023.
Osaajien Raahen	Riittävä perehdytys, koulutus ja ammattitaidon kehittäminen	Koulutuspäivät /hallinnon työntekijä	≥ 2 pv/hlö	Koulutuspäivät keskimäärin 3,6 pv/hlö
Hyvinvoinnin Raahen	Myönteisen työilmapiirin kehittäminen	Henkilöstökyselyn indeksien parantuminen vs. 2022 kysely	HTI ≥ 3.9	Kokonaisindeksi 3,6 (tavoiteindeksinä väärä luku, pitäisi olla 3,2) Eri osa-alueiden HTI:t välillä 3,3–4,5.

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Henkilöstö vastaa hallinnon toimivasta toteutuksesta. Toimintaympäristön ja käytettävien ohjelmistojen muutokset edellyttävät ammattitaidon ylläpitämistä ja koulutusta.

Haasteet: Toimistohenkilöstön vaihtuminen eläköitymisen johdosta tulevina vuosina. Tehtävien perehdyttäminen työn jatkajalle. Tehtävien uudelleenjärjestelyt.

520 Kuntatekniikka

Vastuhenkilö: kuntatekniikan päällikkö Paula Pihkanen 30.6. saakka, Mikael Yritys 1.7. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	2 344		2 344	2 641	297
Valmistus omaan käyttöön	291		291	304	13
Toimintakulut yht.	-5 830		-5 830	-5 823	6
Toimintakate	-3 195		-3 195	-2 878	317

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kuntatekniikan tulosalue vastaa liikenneväylien, yleisten alueiden ja ympäristön kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Tulosalueen tehtävät ovat:

- liikenneväylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapito ja rakentaminen
- konekeskuksen ja korjaamon toiminta
- talous- ja puistometsien hoito
- jätehuollon toimintojen järjestäminen
- keskusvaraston toiminta

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Hoitaa ja ylläpitää turvallista ja viihtyisää liikenneympäristöä, puistoja sekä muita virkistysalueita.
2. Energiansäästötoimenpiteiden toteuttaminen
2. Jätehuollon toimintojen ja vastaanoton järjestäminen uuden jätelain mukaisesti.
4. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raahen	Leikkipuistojen rakentaminen ja peruskorjaus	Vanhoiden leikkipuistojen peruskorjausmäärä / vuosi	3 leikkipuistoa / vuosi	3 leikkipuistoa peruskorjattu vuonna 2023
Vihreä siirtymä	Sähkön ja diesel-polttoaineen kulutuksen vähentäminen	Vertailu vuoden 2022 kulutukseen	5 %:n säästöta-voite sähköenergiassa 5 %:n säästöta-voite dieselin kulutuksessa	4,5 % 12,5 % pienempi dieselin kokonaiskulutus
Osaajien Raahen	Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivien määrä/kuntatekniikan työntekijä	Koulutuspäivät 2 päivää/työntekijä	1,2 päivää / työntekijä

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raahе	Liikenneturvalli-suus toimenpitei-den toteuttami-nen	Liikenneturvalli-suuden paranta-miseksi toteu-tettu ratkaisu (hi-daste tai suoja-tiesareke)	5 kpl	Suojasaarekkeet 2 kpl Hidastetöyssyt 2 kpl
Yhteisöllinen toi-minta	Tiedonkulun pa-rantaminen työ-yhteisössä	Henkilöstön hy-vinvointikyselyn perusteella saatu arvio eri yksiköi-den välisestä tie-donkulusta	Arvo suurempi, kuin 2,9	Koko kuntatek-niikka 3,0
	Yhteisen toimin-tasuunnitelman laatiminen (vuo-sisuunnitelma) konserniyhtiöi-den kanssa	Yhteiset tapaami-set	6 kertaa / vuosi	15 kertaa / vuosi

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tehtävät hoidetaan kuntatekniikan työntekijöiden toimesta Raahen kaupungin omistamalla konekalus-tolla täydennettynä yksityisten urakoitsijoiden tarjoamilla palveluilla.

Haasteet:

Viime vuosina laajentuneet kunnossapitoalueet, lisääntyneet investoinnit ja työresurssien niukkuus, ai-heuttavat haasteita käytännön toiminnassa ja aikataulujen pitävyydessä. Myös sääolosuhteiden muu-tokset ovat lisänneet kunnossapidon tarvetta ja toiveita/vaatimuksia asukkaiden taholta.

Energian merkittävä hinnannousu aiheuttaa kustannuspainetta määrärahojen riittävyydelle.

Henkilöstön vaihtuvuus ja uuden osaavan henkilöstön rekrytointi on nykyisin haasteellista.

Osa asuinkaduista on todella huonokuntoisia ja odottaa peruskorjausta.

530 Liikuntapalvelut

Vastuhenkilö: liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	929		929	1 121	192
Valmistus omaan käyttöön				29	29
Toimintakulut yht.	-3 868		-3 868	-4 088	-220
Toimintakate	-2 939		-2 939	-2 938	2

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset asukkaidensa liikkumiselle tarjoamalla liikuntapalveluita. Tämä toteutetaan rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä jakamalla avustuksia ja tukemalla kansalaistoimintaa. Omalla toiminnallaan liikuntapalvelut lisää Raahen vetovoimaisuutta, viihtyvyyttä ja tunnettavuutta.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

- * Liikuntastrategia toimii ohjaavana asiakirjana toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa
- * Liikuntapaikkojen turvallisuuden, tasokkuuden ja saavutettavuuden parantaminen
- * Kunto- ja terveystoiminnan, erityisryhmien liikunnan ja liikuntaneuvonnan kehittäminen. Ryhmäliikuntatarjontaa on monipuolista matalalla kynnyksellä.
- * Kaupungin liikuntapalveluiden, liikuntajärjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen kaupungin toiminnassa
- * Sähköisen asioinnin ja palveluiden kehittäminen
- * Ulkoisen ja sisäisen viestinnän, menetelmien ja toimintatapojen parantaminen
- * Raahen tunnettavuus urheilu- ja liikuntakaupunkina kasvaa (vireä seura- ja kilpailutoiminta, menestys, urheilullinen menestys koetaan yhteisenä asiana)
- * Uuden tulosalueen myötä aikaisempien toimintojen yhdistäminen, tulosalueen selkiyttäminen ja toimintatapojen tehostaminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Elinvoimainen Raahen kaupunki	Tasapainoinen talous	Toteumaraportti	Talousarvion toimintakate alle 100 %	100,1 %
		Toteumaraportti	11 krt / v	12 krt / v

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tu-los/TP 2023
Osaajien Raahе	Tarpeen mukainen sisäinen ja ulkoinen koulu-tus sekä henkilös-tön hyvinvoinnista huolehtimi-nen	Koulutuspäivät / hlö Tyytyväisyysky-sely (asteikolla 1–5)	2 pv / hlö Henkilöstötyyty-väisyysindeksi 4	Yli 2 pv / hlö 3,8
Hyvinvoinnin Raahе & Lasten ja nuorten Raahе	Laaditaan liikun-tastrategia / liik-kumisohjelma ohjaamaan tule-vien vuosien suunnittelua, ta-voitteita ja paino-pisteitä	Valmistunut lii-kunstrategia / liikkumisohjelma	Toteutunut / Ei toteutunut	Liikkumisohjelma toteutettu
	Liikuntapaikkojen käyttöasteen nostaminen. Eri-laisten liikunta-ryhmien kehittä-minen. Liikunnal-listen tapahtu-mien toteuttami-nen.	Kävijämäärät & liikuntapaikko-jenkäyttöaste	Kuntokeidas Vesi-pekka 240 000 kävijää Ohjattavien ryh-mien (pl. koulu-laisten uimaope-tus) määrä keski-määrin 25 kpl / vko. Liikunnallisia tapahtumia 10 kpl /vuosi.	236 460 kävijää Ohjattujen ryh-mien määrä (Raahela ja Vesi-pekka) keskimää-rin 32 ryh-mää/vko (ei mu-kana kesä-elo-kuu) Liikunnalliset ta-pahtumat 16 kpl. Osallistujia 1835. Käyttöasteet ja kävijämäärät: Jäähallin käyttö-aste esim. 1.1.–31.3. klo 14–23 välillä 100 % Pesäpallokentät 29,4 % Isot nurmikentät 55 % Isojen koulujen liikuntasali 52,5 %

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
				Pienten koulujen liikuntasali 19,3 % Frisbeegolfrata (Kraken) 2793 kävijää Koivuluodon frisbeegolfrata 2954 kävijää
Vihreä siirtymä	Kiinteistöjen ja suorituspaiikkojen kunnossapito hyvällä tasolla, jossa turvallista liikkua	Energiankulutuksen seuranta (sähkönkulutus)	Kuntokeidas Vesi- pekan sähkön kokonaiskulutus pienempi kuin v. 2022. Toteutunut / Ei toteutunut	Sähkönkulutus v. 2022: 1 055 645 kWh v. 2023: 1 055 256 kWh Toteutui
		Asukaskysely liikuntapaikoista (asteikolla 1-5)	Asukastyytyväisyysindeksi 3.5	Asiakastyytyväisyys 3,75. Toteutettu osana liikumisohjelman aikuisväestön kyselyä.

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Liikuntapalvelut vaikuttavat merkittävästi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja kaupungin vetovoimaan.

Liikuntapalveluiden kehittäminen edellyttää suunnitelmallista toimintaa, jossa huomioidaan nykyresurssit ja tulevaisuuden liikuntatarpeet. Nykyinen liikuntapaikkainfra on kohtalaisella tasolla, mutta vaatii kunnostustoimia vuosittain ja isoja investointimäärärahoja, jotta pystytään liikuntapaikkainfraa kehittämään kilpailukyiselle tasolle.

Lähi vuosina korostuu energiansäästöratkaisut eri liikuntapaikoilla ja liikuntalajien muuttuvat olosuhdevaatimukset.

Kaikki toiminnot hoidetaan tulosalueen omalla henkilökunnalla. Tarvittaessa kaupungin sisäisenä työnä ja yksityisten urakoitsijoiden tarjoamilla palveluilla.

Haasteet: Mahdolliset määrärahaileikkaukset ja energiakustannusten johtaa palveluiden ja aukioloaikojen supistamiseen, liikuntapaikkojen lakkauttamiseen sekä korjausvelan kertymiseen.

540 Tilahallinta

Vastuhenkilö: tilahallinnan päällikkö Jari Näränen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	5 708	850	6 558	6 733	175
Valmistus omaan käyttöön	130		130		-130
Toimintakulut yht.	-7 154		-7 154	-6 723	432
Toimintakate	-1 317	850	-467	10	477

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Tilahallinta vastaa Raahen kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen teknisestä kunnosta, käytön sujuvuudesta sekä kiinteistömäärän tuottavasta ja tehokkaasta käytöstä.

Tilahallinta vastaa kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden toteuttamisesta.

Tilahallinnan tulee tarjota Raahen kaupungin palvelutuotannolle turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat ja tilapalvelut.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Teknisesti toimivat, turvalliset ja käyttäjätarpeisiin vastaavat toimitilat
2. Olemassa olevan kiinteistömäärän tehokas käyttäminen ja tarpeettomista tiloista luopuminen
3. Energiatavallisuuden huomioiminen uudisrakennus- ja saneeraushankkeissa, sekä olemassa olevan rakennuskannan ylläpidossa
4. Avoin, vuorovaikutteinen ja asiakkaan perustarpeet ymmärtävä asiakaspalvelunäkökulma

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Lasten ja nuorten Raaha	Koulujen ja päiväkotien leikkikenttien kunnostaminen	Leikkikenttien kunnostaminen / vuosi	1 leikkikenttä / vuosi	Seminaarialueelle aloitettiin leikkikentän siirtoa entiseltä Kummatin koululta. Lisäksi tehtiin pienempiä parannuksia.
Vihreä siirtymä	Energiankulutuksen vähentäminen kouluilla ja päiväkodeilla	Vertailu vuoden 2022 toteutuneeseen kulutukseen	5 % matalampi kulutus vuonna 2023	Saavutettu tulos n. 2 % matalampi kuin v. 2022.

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Osaajien Raahе	Henkilöstön koulutus ja osaaminen	Koulutuspäivien määrä / tilahallinnan työntekijä	2 koulutuspäivää / työntekijä	1 koulutuspv / työntekijä
Yhteisöllinen toiminta	Tiedonkulun parantaminen työyhteisössä	Henkilöstön hyvinvointikyselyn perusteella saatu arvio eri yksiköiden välisestä tiedonkulusta	Hyvinvointikyselyssä saavutettu tulos korkeampi kuin vuonna 2022	Henkilöstötyytyväisyysindeksi nousi 3,6 → 4,2

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Tilojen käytössä tavoitellaan mahdollisimman korkeaa käyttöastetta. Tilat pyritään saamaan oman organisaation käyttöön tai ulkoiseen vuokraukseen, purkukuntoisia rakennuksia puretaan suunnitelmallisesti.

Energian käytön tehostaminen ja seurannan kehittäminen on välttämätöntä kustannusten nousun kompensoimiseksi. Konkreettisenä toimenpiteenä ovat vuosittaiset rakennusautomaation ja talotekniikan parannukset sekä suurten rakennuksien valaisinjärjestelmien päivitykset.

Olemassa olevan rakennuskannan kunto ja korjaustarve kartoitetaan riittävän pitkälle tulevaisuuteen, jolloin saavutetaan hyvä ennustettavuus tuleville kustannuksille.

550 Ateria- ja puhtauspalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö Riitta Pekkala

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	5 574		5 574	5 681	107
Toimintakulut yht.	-5 540		-5 540	-5 612	-72
Toimintakate	34		34	69	35

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Ateriapalveluiden tehtävänä on tarjota ravitsemussuositusten mukaisia maukkaita, terveellisiä ja taloudellisesti tuotettuja aterioita asiakkaillemme. Tuotamme ateriapalvelut kaupungin päiväkotien ja koulujen sekä Raahen alueen sekä koulutuskuntayhtymän asiakasryhmille. Ateriatuotanto on keskitetty kolmeen alueelliseen tuotantokeittiöön ja kahteen valmistuskeittiöön. Palvelukeittiöitä on yhteensä 21 ja jakelukeittiöitä 1.

Puhtauspalvelujen tehtävänä on turvata asiakkaidemme toimitilojen riittävä puhtaus, joka tuo työskentely-ympäristöön viihtyisyyttä ja terveyttä edistävää hygieenisyyttä. Tuotamme puhtauspalveluita kaupungin koulujen, päiväkotien, virastojen, kulttuuri - ja nuorisotoimen ym. kiinteistöjen palvelutarpeisiin. Siivottavaa pinta-alaa on n 87 400 m², joista ostopalveluna hankittava osuus on n. 5240 m². Kaikessa ateria- ja puhtauspalvelutoiminnassa korostuu ensisijaisena palveluperiaatteena asiakaspalvelun näkökulma.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Asiakslähtöisesti toimiva laadukas ja kustannustehokas ateria- ja puhtauspalvelun yksikkö
2. Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa palveluasiakkaan hyvinvoinnin edistämiseksi
3. Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen
4. Vastuullinen ateria- ja puhtauspalvelun toiminnan ja toimitilojen tulevaisuuden suunnittelu

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Toimivat hyvinvointia edistävät ateria- ja puhtauspalvelut	Toimivat ja tarkoituksen mukaiset palveluprosessit	Palvelukuvaukset ja -sopimukset ajan tasalla	On tehty	Toteutui
	Sujuva yhteistyö eri sidosryhmien kanssa	Asiakasedustajien yhteistyötaapaamiset	2 krt/ vuosi	Toteutui
		Asiakastytyväisyyskyselyt	1–3 vuoden välein eri asiakasryhmille, on tehty.	Ei toteutusta tälle vuodelle.

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Laadukkaat ateria- ja puhtauspalvelut	Palvelunkuvauksien toiminnalliset ja tekniset laatumääritykset on tehty	Toimipisteiden palveluiden laadun seuranta säännöllistä ja dokumentoitua	Yhtenäiset laatu-tavoitteet saavutettu	Laadunseuranta suunnitelmallista.
Kustannustehokkaat ateria- ja puhtauspalvelut	Tasapainoinen talous, jossa resurssiviisuus henkilössä ja tuotannon muissa kustannuksissa	Henkilöstömäärä/asiakkaat tai/siivottavat neliöt €/suorite, €/m2	Asetetut tehokkuustavoitteet saavutettu	Koulu- ja vaka-ateria ka 2,84 €. Siivous ka 28,25 €/m2/vuosi.
Ammatillisesti osaava ja työtäteviin sitoutunut hyvinvoiva henkilöstö	Koko henkilöstön osallistaminen kehittämiseen, koulutukseen ja hyvinvointia tukevaan toimintaan	Kehityskeskustelut	1 krt / vuosi	Toteutunut noin 95 %.
		Yhteistoiminta työyhteisöhuoltamolla	Tiimikohtaiset huoltamotapaamiset 2 krt/ vuosi	Toteutunut
		Koulutukseen osallistuminen	Koulutus-päivä/henkilö	noin 1 pv/hlö
Vastuullinen kehityssuunnittelu palvelutoiminnoissa	Ennakoivat selvitykset ja suunnitelmat toimintojen ja toimitilojen tarpeista	Keittiöverkkoselvitys osana kouluverkkosuunnitelmaa	On tehty	Ei toteutunut

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Ateria- ja puhtauspalveluiden palvelutuotannon onnistumisen edellytyksenä ovat toimivat työvälineet ja työtilat, jotka mahdollistavat toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset palveluprosessit. Palvelua tuotetaan suositusten mukaisesti ja sen tärkein resurssi on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä yhteistyö henkilöstön, asiakkaiden ja eri sidosryhmien kanssa.

Palvelutoiminnan kehittäminen on jatkuvaa, jota edistetään työyhteisöjen voimin erityisesti johtamisen menetelmiä vahvistaen. Lisäksi otetaan suunnitelmallisesti käyttöön uusia sähköisiä välineitä ja luodaan palvelutuotannolle mittareita asiakastytyväisyyteen, ja laadunvalvontaan ja kustannuseurantaan. Jatketaan koulutusyhteistyötä alan oppilaitosten kanssa oman ja tulevan henkilöstön osaamisen turvaamiseksi. Tehdään vastuullisesti yhteistyötä työllisyshoidon ja muiden sektoreiden kanssa mielekkäiden työtehtävien ja urapolkujen tarjoamiseksi.

560 Maankäyttö ja mittaus

Vastuuhenkilö: kaupungingeodeetti Mikko Moilanen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	2 447		2 447	2 708	262
Valmistus omaan käyttöön	10		10	9	-1
Toimintakulut yht.	-1 113		-1 113	-952	160
Toimintakate	1 344		1 344	1 766	421

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Maankäyttö ja mittaus vastaa kaupungin maapolitiikasta ja maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuspalveluista ja kiinteistörekisterinpidosta asemakaava-alueella, kartta- ja paikkatietopalveluista ja niiden ylläpidosta, mittaus- ja kartoitustehtävistä sekä rakennuslupien ja -valvonnan mittauspalveluista Raahessa ja Siikajoella. Lisäksi ylläpidetään osin Siikajoen paikkatietoaineistoa.

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

1. Monipuolinen ja riittävä teollisuus- ja asuntotonttitarjonta
2. Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden myynti
3. Paikkatieto- ja mittauspalvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti
4. Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen
5. Henkilöstöstrategia ja osaaminen: koulutus ja ammattitaidon ylläpito, työhyvinvoinnin vaaliminen

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Monipuolinen ja riittävä tonttitarjonta	Asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tontteja on saatavilla kysyntää vastaavasti	Luovutettavat tontit: - yritystontit - omakotitontit	> 1 kpl / vuosi > 12 kpl / vuosi	3 8 (7 AO-/AP-tonttia ja 1 AR-tontti)
Kaupungin omaisuuden myynti	Kaupungille tarpeettoman kiinteistöomaisuuden vähentäminen	Kpl / vuosi	1 kohde / vuosi	3
Paikkatieto- ja mittauspalvelujen tuottaminen	Paikkatieto- ja mittauspalvelut kysyntää vastaavasti	Mittaussuoritteita (työtilauksia) kpl / vuosi	150 kpl / vuosi	235 kpl / vuosi

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen	Rakennus merkitty maastoon kolmen työpäivän kuluessa tilauksesta	Työtilauslomakkeen tiedot (lo-makkeeseen merkitty tilauspäivä/merkitsemispäivä)	Rakennuspaikka merkitty 3 työpäivän kuluessa tilauksesta	3 työpäivää
Henkilöstön hyvinvointi, koulutautuminen ja ammattitaidon ylläpito	Henkilöstön koulutusmahdollisuudet	Koulutuspäiviä, vähintään 3 pvä/henkilö	Vähintään 3 pvä/henkilö	2 pv keskimäärin/henkilö
	Porukkapalaverit	Yhteiset tapaamiset 6 krt / v	6 krt / v	5 krt / v

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Kaupungin kehittyminen edellyttää maankäytön suunnittelua ja varautumista tuleviin tarpeisiin. Toiminta on maapolitiikan, kankakartan ylläpidon, kiinteistönmuodostustehtävien ja kiinteistörekisterinpidon osalta lakisääteistä ja jatkuvaa.

Kaupunkistrategian mukaan kaupungissa tulee olla riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta asuin-, teollisuus- ja palvelutuotannon tarpeisiin. Maankäyttö ja kaavoitus mahdollistavat kaupungin eri toimintojen tarvitsemat maankäyttöratkaisut, esimerkiksi maankäyttösopimukset.

Kaupungille tarpeettoman omaisuuden myyntiä jatketaan. Tarpeetonta omaisuutta myymällä vähennetään kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitokustannuksia.

Asiakaslähtöisillä paikkatieto- ja mittauspalveluilla ylläpidetään ajantasaista ja luotettavaa karttatietokantaa sekä tuetaan rakennushankkeiden sujuvaa toteuttamista. Lisäksi suoritetaan ja tarjotaan muita maankäytön palveluja kuten paikkatietoanalyysijä, joilla edistetään tiedolla johtamista. Tuotettua paikkatietoa jaetaan mahdollisimman kattavasti kuntalaisten käyttöön.

Rakennusvalvontamittausten nopea suorittaminen lisää asiakastytyvyyttä. Rakennusvalvontamittaukset myös Siikajoella edistää seudullista yhteistyötä.

Ammattitaidon ylläpitäminen ja uuden oppiminen alati kehittyvässä mittausteknologiassa ja lainsäädännössä edellyttävät jatkuvaa koulutautumista. Maankäyttö- ja rakennuslain sekä kiinteistönmuodostamislain ja muun työssä sovellettavan lainsäädännön muutokset edellyttävät sääntelyn ajantasaista tuntemusta ja asioihin perehtymistä.

580 Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuhenkilö: johtava ympäristötarkastaja Aino Alatalo 28.2. saakka, Niini Tuikkanen 1.3. alkaen

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	TA 2023 + muutokset	Toteuma 2023	Poikk.
Ulkoiset ja sisäiset yht.					
Toimintatuotot yht.	411		411	362	-49
Valmistus omaan käyttöön				19	19
Toimintakulut yht.	-794		-794	-726	68
Toimintakate	-383		-383	-345	38

Palvelutoiminnan kuvaus – Toiminnan tarkoitus, tehtävä ja toimintaympäristö

Rakennusvalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat ja niihin liittyvät viranomaiskatselmukset
- rakennetun ympäristön hoitoon liittyvä valvonta
- tietojen välittäminen Digi- ja väestötietovirastolle

Ympäristövalvonnan tehtävinä Raahessa ja Siikajoella on:

- ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa ja valvonta-asiat sekä usean erityislain mukaiset lupa- ja valvonta-asiat
- osallistuminen kunnan/kaupungin organisaatiossa yhteistyöhön ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa
- huolehtia kunnan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, koulutuksesta sekä valistuksesta - ympäristön tilan seuraaminen

Suunnittelukauden 2023–2025 keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet

Hyvinvoinnin Raah: Turvataan asukkaille turvallinen, terveellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Yhteisöllinen toiminta: Tehokas asiakaspalvelu ja oman toiminnan kehittäminen.

Osaajien Raah: Organisaation ammattitaitoa kehitetään, ylläpidetään ja työhyvinvoinnista huolehditaan.

Elinvoimainen Raah: Ympäristötietouden lisääminen.

Toiminnan tavoitteet, mittarit ja niiden tavoitetaso vuodelle 2023

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoitetaso	Saavutettu tulos/TP 2023
Hyvinvoinnin Raah: Turvallinen ja kestävä elinympäristö	Ympäristökatselmuksen pitäminen määritellyllä alueella vuosittain	Katselmuksien määrä vuodessa	1 katselmus	Kevätkatselmus suoritettu 7.6.2023
Yhteisöllinen toiminta: Oman toiminnan kehittäminen	Parannetaan ohjeistusta nettisivuilla. Rakennusvalvonnan prosessikuvaukset esille nettiin.	Nettisivujen päivitys. Lisätyt uudet ohjeet tai päivitykset kpl / vuodessa	5 kpl päivityksiä, joilla parannetaan asiakkaille tiedon löytymistä.	Rakennusvalvonnan prosessikuvaus lisätty verkkosivuille. Yhteensä päivityksiä n. 6 kpl.

Strategiset päämäärät	Sitovat tavoitteet	Mittarit	Mittarin tavoite-taso	Saavutettu tulos/TP 2023
Yhteisöllinen toiminta: Parannetaan sähköistä palvelua asiakkaille	Luvat- ja valvontapalvelun käyttöönotto	Onko palvelu otettu käyttöön vai ei	Palvelu käytössä	Palvelu käytössä asiakkaille. Vaatii vielä synkronointia lupapistepalveluun ja ohjeita verkkosivuille.
Osaajien Raahen: Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin	koulutuspäiviä / henkilö	Vähintään 3 pv / henkilö	Toteutuneet koulutukset 6,5 päivää/henkilö
Elinvoimainen Raahen: Ympäristötietouden lisääminen	Tiedotetaan ajankohtaisista asioista kaupungin nettisivuilla	tiedotteiden määrä vuodessa	Vähintään 5 kpl tiedotteita	Tiedotteita ajankohtaisista asioista 9 kpl

Perustelut – Resurssit ja muut toimintaedellytykset

Asukkaille terveellinen, viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö lisää viihtyvyyttä ja tyytyväisyyttä. Ympäristötietouden lisääminen parantaa elinympäristön viihtyisyyttä sekä tukee ympäristön paremman tilan edistämistä.

Oikeanlainen ohjeistus nettisivuilla helpottaa lupien sujuvaa käsittelyä. Lupien sujuva käsittely lisää asiakastytyväisyyttä sekä edesauttaa kaupunkistrategian mukaista yrittäjäystävällisyyteen panostamista.

Haasteet:

Tulojen pitäminen tavoitteissa, koska lupien määrää ei voi ennakoita.

Hetkellinen lupahakemusten ruuhka voi hidastaa lupien käsittelyä välillä.

Ammattitaidon ylläpitäminen, koska lainsäädännössä tapahtuu jatkuvasti muutoksia, joita täytyy seurata.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

(1000 €)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama
Ulkoiset ja sisäiset erät					
Toimintatulot					
Myyntituotot	12 221		12 221	12 579	359
Maksutuotot	1 240		1 240	1 475	235
Tuet ja avustukset	1 413		1 413	3 411	1 998
Vuokratuotot	8 003	850	8 853	8 922	69
Muut toimintatuotot	566		566	893	327
Toimintatulot yht.	23 442	850	24 292	27 280	2 988
Valmistus omaan käyttöön	431		431	507	76
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	-50 224	-2 740	-52 964	-53 427	-463
Palvelujen ostot	-23 590	-362	-23 953	-24 097	-144
Ostot tilikauden aikana	-8 073		-8 073	-8 046	28
Avustukset	-4 546	234	-4 311	-4 210	102
Vuokrat	-7 919		-7 919	-7 068	851
Muut toimintakulut	-595	-243	-838	-287	551
Toimintamenot yht.	-94 947	-3 110	-98 058	-97 133	924
Toimintakate	-71 074	-2 260	-73 335	-69 347	3 988
Verotulot	57 285	5 990	63 275	65 806	2 531
Valtionosuudet yht.	24 726	0	24 726	24 842	116
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	1 390		1 390	1 384	-6
Muut rahoitustuotot	2 730		2 730	5 164	2 434
Korkomenot	-2 300	-1 775	-4 075	-3 783	292
Muut rahoitusmenot	-365		-365	-940	-575
Rahoitustulot ja -menot, netto	1 455	-1 775	-320	1 825	2 145
Vuosikate	12 392	1 955	14 346	23 126	8 780
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 935		-8 935	-8 153	781
Satunnaiset tuotot				-4 889	-4 889
Tilikauden tulos	3 457	1 955	5 412	10 083	4 672
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 457	1 955	5 412	10 083	4 672
Tavoitteet ja tunnusluvut (tuloslaskelman tunnusluvut laskettu ulkoisista eristä):					
Toimintat. / Toimintam., %	13,7			17,4	3,7
Vuosikate / Poistot, %	138,7			283,6	144,9
Vuosikate, euroa/asukas	510			972	462
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	21 527			25 212	3 685
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	886			1 060	174

= valtuustoon nähden sitova

Tuloslaskelman toteutuminen

Toimintatuotot

Talousarviossa toimintatuottoja ennakoitiin kertyvän 24,3 milj. euroa. Tilinpäätöksessä tulojen toteuma on 27,3 milj. euroa, joten tuloja kertyi 3,0 milj. euroa (12,3 %) ennakoitua enemmän. Toteutuneisiin toimintatuottoihin sisältyy ulkoisia eriä 14,7 milj. euroa ja sisäisiä eriä 12,6 milj. euroa. Seuraavassa tuloerien merkittävimmät poikkeamat:

- Myyntituloja toteutui 359 t€ (2,9 %) arvioitua enemmän. Suurimmat poikkeamat; Kaupunginhallitus -130 t€ (talous ja rahoitus +214, tietohallinto -347 t€), kehittämislautakunta +98 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta +425 t€ (kuntatekniikka +255, liikunta +169 t€).
- Maksutuottoja kertyi 235 t€ (19,0 %) ennakoitua enemmän. Tulevaisuuslautakunta +138 t€ ja rakennetun ympäristön lautakunta +98 t€.
- Tukia ja avustuksia kertyi 2,0 milj. euroa (241,4 %) ennakoitua enemmän: kaupunginhallitus +227 t€ (tietohallinto 174 t€), tulevaisuuslautakunta +1 560 t€ (varhaiskasvatus +582 t€, opetuspalvelut +820 t€ ja vapaa-aikapalvelut +125 t€) ja rakennetun ympäristön lautakunta +177 t€ (tilahallinta +72 t€ ja ateria- ja puhtauspalvelut +56 t€). Suurin osa avustuksista on hankerahoja, joihin liittyy vastaavia menoja.
- Muita toimintatuottoja kertyi yhteensä 396 t€ (4,1 %) ennakoitua enemmän. Tästä vuokratulojen osuus on 69 t€ ja muiden toimintatulojen osuus 327 t€. Muihin toimintatuottoihin sisältyy kiinteän omaisuuden myyntivoittoja 460 t€.

Toimintakulut

Talousarvioon oli arvioitu toimintakuluja yhteensä 98,1 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteuma on 97,1 milj. euroa, joten toteuma on 0,9 milj. euroa arvioitua vähemmän. Toteutuneet toimintakulut sisältävät ulkoisia eriä 84,4 milj. euroa ja sisäisiä eriä 12,6 milj. euroa. Seuraavassa suurimmat poikkeamat:

- Henkilöstökuluja toteutui 53,4 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa (0,9 %) enemmän kuin talousarviossa. Tulevaisuuslautakunta +367 t€ (varhaiskasvatus -62 t€, opetuspalvelut +350 t€ ja nuorisopalvelut +90), keskushallinto +91 t€, kehittämislautakunta -182 t€ (työllisyyden hoito -167 t€ ja hanketoiminta -194 t€ ja projektitoiminta +148 t€) ja rakennetun ympäristön lautakunta +250 t€ (liikunta +139, investointityöt +144, puhtauspalvelut +99 t€, maankäyttö ja mittaus -111 t€).
- Palvelujen ostoja toteutui 24,1 milj. euroa, mikä on 144 t€:a talousarviossa ennakoitua enemmän. Tulevaisuuslautakunta +515 t€ (varhaiskasvatus +95 t€ ja opetuspalvelut +350 t€) ja rakennetun ympäristön lautakunta -436 t€ (kuntatekniikka -85 t€, tilahallinta -276 t€, maankäyttö ja mittaus -50 t€)
- Ostot toteutuivat kokonaisuutena talousarvion mukaisesti ja niihin käytettiin 8,0 milj. euroa. Tulevaisuuslautakunta -234 t€ (opetuspalvelut) ja rakennetun ympäristön lautakunta +192 t€ (tilahallinta 168 t€ ja kuntatekniikka +71 t€).
- Avustukset toteutuivat kokonaisuutena 102 t€:a (2,4 %) ennakoitua pienempänä.
- Vuokramenot toteutuivat 821 t€ (10,4 %) talousarviota pienempänä. Tietohallinto -250 t€, perusopetus -298 t€ ja tilahallinta -362 t€.
- Muita toimintakuluja toteutui 551 t€ budjetoitua vähemmän. Taustalla on se, että moniin hankkeisiin budjetoidut menot on kirjattu toteuman mukaisiin menolajeihin.

Toimintakate

Vuoden 2023 toimintakatteeksi muodostui -69,3 milj. euroa. Kun talousarvion mukainen toimintakate on -73,3 milj. euroa, on toimintakate 4,0 milj. euroa ennakoitua parempi. Yllä olevassa toimintatulojen ja -kulujen tarkastelussa ovat mukana myös sisäiset tulot ja menot, joiden osuus on sekä tulojen että menojen osalta sama 12,6 milj. euroa. Näin ollen sisäisten erien nettovaikutus toimintakatteeseen on nolla.

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä. Toimintakatteen toteutuminen on esitetty toimielimittäin kohdassa 8.5 olevassa taulukossa ”yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen toteutumisesta vuonna 2023”.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 2,5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Yhteisöverotuloja kertyi 0,9 milj. euroa, tuloveroja 1,1 milj. euroa ja kiinteistöveroja 0,5 milj. euroa ennakoitua enemmän. Valtionosuudet toteutuivat 0,1 milj. euroa ennakoitua paremmin. Molemmat erät ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

Rahoitustulot ja -menot

Talousarviossa rahoitustulojen ja -menojen nettototeumaksi arvioitiin -0,3 milj. euroa. Rahoituserien toteuma oli 1,8 milj. euroa, mikä 2,1 milj. euroa ennakoitua parempi. Tämä johtuu suurelta osin siitä, että sijoitustuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa suurempana ja sijoitusten alaskirjausten palautuksia toteutui 1,5 milj. eurolla. Myös korkomenot olivat 0,3 ennakoitua pienemmät.

Vuosikate

Talousarvion mukainen vuosikate oli 14,3 milj. euroa. Kun tilikauden vuosikatteeksi muodostui 23,1 milj. euroa, on vuosikate 8,8 milj. euroa ennakoitua parempi. Vuosikatteen poikkeama muodostuu edellä esitetystä toteutumien poikkeamista talousarvioon verrattuna.

Poistot

Poistoja kirjattiin yhteensä 8,2 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Satunnaiset kulut

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi muodostui 10,1 milj. euroa, mikä on 4,7 milj. euroa talousarviota parempi.

Tilikauden ylijäämä

Tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 10,1 milj. euroa, mikä on 4,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Ero muodostuu edellä selostetuista tekijöistä.

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulot (1 000 €)	Talousarvio 2023	TA-muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama
Kunnan tulovero	45 460	1 005	46 465	47 588	1 123
Kiinteistövero	7 860		7 860	8 339	479
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 965	4 985	8 950	9 878	928
Yhteensä	57 285	5 990	63 275	65 806	2 531

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos-% edell. vuoteen
2018	21,00	389,18	1,56
2019	21,00	401,46	3,16
2020	21,00	405,97	1,12
2021	21,25	417,48	2,84
2022	21,25	435,28	4,26

Kiinteistöveroprocentit	vv. 2018–2022	v. 2023	v. 2024
Yleinen kiinteistövero	1,00 %	1,00 %	
Yleinen kiinteistövero maapohja			1,30 %
Yleinen kiinteistövero rakennukset ja rakennelmat			1,20 %
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,50 %	0,50 %	0,55 %
Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	1,00 %	1,00 %	1,20 %
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	2,85 %	3,10 %	3,10 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuudet (1 000 €)	Talousarvio 2023	TA-muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valti- onosuus, ml. tasaukset	21 983		21 983	22 066	83
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-757		-757	-696	61
Verotulomenetyksen korvaus	3 500		3 500	3 472	-28
Yhteensä	24 726	0	24 726	24 842	116

8.3 Investointiosan toteutuminen

= valtuustoon nähden sitova	Määrärahat (1 000 €)				
	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
ICT-menot, keskitetyt					
Toimintamenot	-195		-195	-122	73
Netto (toimintakate)	-195		-195	-122	73
Keskushallinnon irtaimisto					
Toimintamenot	-15		-15	-8	7
Netto (toimintakate)	-15		-15	-8	7
Osakkeet ja osuudet					
Toimintatuotot		371	371	2 707	2 336
Toimintamenot		-1 150	-1 150	-1 151	-1
Netto (toimintakate)		-779	-779	1 556	2 335
Liikuntahalli					
Toimintamenot		-405	-405	-396	9
Netto (toimintakate)		-405	-405	-396	9
Tapahtumatalo Raahе/Raahesali					
Toimintatuotot	75		75	60	-15
Toimintamenot	-500		-500	-475	25
Netto (toimintakate)	-425		-425	-416	9
Tulevaisuuslautakunnan irtaimisto					
Toimintamenot	-124		-124	-107	17
Netto (toimintakate)	-124		-124	-107	17
Kevyenliikenteen väylien rak. ja perusk.					
Toimintamenot	-400	90	-310	-301	9
Netto (toimintakate)	-400	90	-310	-301	9
Valtatie 8 järjestelyt (ehtona valt.rah.)					
Toimintatuotot	300		300		-300
Toimintamenot	-600		-600	-281	319
Netto (toimintakate)	-300		-300	-281	19

= valtuustoon nähden sitova	Määrärahat (1 000 €)				
	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
Puistot ja muut yleiset alueet					
Toimintamenot	-270		-270	-522	-252
Netto (toimintakate)	-270		-270	-522	-252
Muu julkinen käyttöomaisuus					
Toimintamenot	-335		-335	-84	251
Netto (toimintakate)	-335		-335	-84	251
Muut katutyöt					
Toimintatuotot	100		100		-100
Toimintamenot	-1 445	40	-1 405	-1 178	227
Netto (toimintakate)	-1 345	40	-1 305	-1 178	127
Liikekeskustan katujen korjaus					
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-30	30	0		0
Netto (toimintakate)	-30	30	0		0
Luontoympäristön parantaminen					
Toimintatuotot	13		13		-13
Toimintamenot	-136		-136	-96	40
Netto (toimintakate)	-123		-123	-96	27
Ympäristöhankkeet					
Toimintamenot	-100		-100	-2	98
Netto (toimintakate)	-100		-100	-2	98
Venelaiturit ja väylät					
Toimintamenot	-30		-30	-3	27
Netto (toimintakate)	-30		-30	-3	27
Maaperäselv. ja kunnossap.toimenp.					
Toimintamenot	-120		-120	-97	23
Netto (toimintakate)	-120		-120	-97	23

= valtuustoon nähden sitova	Määrärahat (1 000 €)				
	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
Maankäyttö ja mittaus, irtaimisto					
Toimintamenot	-45		-45	-45	1
Netto (toimintakate)	-45		-45	-45	1
Kuntatekniikan irtaimisto					
Toimintatuotot	25		25		-25
Toimintamenot	-285		-285	-252	33
Netto (toimintakate)	-260		-260	-252	8
Ilmanlaadun mittauslaitteisto					
Toimintamenot	-10		-10	-18	-8
Netto (toimintakate)	-10		-10	-18	-8
Varikon tilaratkaisut, vaihtoehtotark.					
Toimintamenot	-800	500	-300	-220	80
Netto (toimintakate)	-800	500	-300	-220	80
Ateria- ja puhtauspalv. irtaimisto					
Toimintamenot	-55		-55	-40	15
Netto (toimintakate)	-55		-55	-40	15
Harakkamäen koulun käyttövesirem.					
Toimintamenot	-225		-225	-182	43
Netto (toimintakate)	-225		-225	-182	43
Koulujen ja päiväkotien leikkiväl.uu- sim.					
Toimintamenot	-25		-25	-4	21
Netto (toimintakate)	-25		-25	-4	21
Koulun ja liik.salin suunn. Pattasten al.					
Toimintamenot	-100		-100	-2	98
Netto (toimintakate)	-100		-100	-2	98
Saloisten monitoimitalo					
Toimintamenot	-350	350	0	-14	-14
Netto (toimintakate)	-350	350	0	-14	-14

= valtuustoon nähden sitova	Määrärahat (1 000 €)				
	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
Vihannin monitoimitalo					
Toimintamenot	-500		-500	-849	-349
Netto (toimintakate)	-500		-500	-849	-349
Kisak.sopiva monit.halli Koivuluodon al					
Toimintamenot	-750		-750	-489	261
Netto (toimintakate)	-750		-750	-489	261
Hansatalon remontti					
Toimintamenot	-100		-100	-9	91
Netto (toimintakate)	-100		-100	-9	91
Vanhan Raahen peruskorjaukset					
Toimintamenot	-100		-100	-42	58
Netto (toimintakate)	-100		-100	-42	58
Pakkahuoneen museon valaisimien uus.					
Toimintamenot			0	-1	-1
Netto (toimintakate)			0	-1	-1
Liikuntapalvelut					
Toimintamenot	-775	30	-745	-767	-22
Netto (toimintakate)	-775	30	-745	-767	-22
Liikuntapalvelujen irtaimisto					
Toimintamenot	-20		-20	-20	0
Netto (toimintakate)	-20		-20	-20	0
Pikkulahden huoltorak.korjaustyöt					
Toimintamenot			0	-5	-5
Netto (toimintakate)			0	-5	-5
Irtaimen omaisuuden hankinta					
Toimintamenot			0	-6	-6
Netto (toimintakate)			0	-6	-6

	Määrärahat (1 000 €)				
	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
<i>= valtuustoon nähden sitova</i>					
Maa- ja vesialueiden myynti					
Toimintatuotot				507	507
Toimintamenot				-20	-20
Netto (toimintakate)				487	487
Kiinteä omaisuus					
Toimintatuotot	300		300	422	122
Toimintamenot	-300	-381	-681	-491	190
Netto (toimintakate)	0	-381	-381	-69	312
Investoinnit yhteensä					
Toimintatuotot	813	371	1 184	3 697	2 513
Toimintamenot	-8 740	-896	-9 636	-8 298	1 338
Netto (toimintakate)	-7 927	-524	-8 451	-4 601	3 850

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

(1000 €)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	12 392	1 955	14 347	23 126	8 779
Satunnaiset erät				-4 889	-4 889
Tulorahoituksen korjauserät				4 434	4 434
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 740	-896	-9 636	-8 298	1 338
Rah.osuudet inv.menoihin	488		488	60	-428
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	325	371	696	3 636	2 940
Toiminta ja investoinnit, netto	4 465	1 430	5 895	18 070	12 175
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	672	-1 260	-588	-323	265
Antolainasaamisten lisäykset	-150	-1 210	-1 360	-1 210	150
Antolainasaamisten vähennykset	822	-50	772	887	115
Lainakannan muutokset	-6 657	3 100	-3 557	-8 569	-5 012
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaik.lainojen vähennys	-6 657		-6 657	-6 069	588
Lyhytaik.lainojen muutos		3 100	3 100	-2 500	-5 600
Oman pääoman muutokset				296	296
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 500		1 500	-8 462	-9 962
Vaikutus maksuvalmiuteen	-20	3 270	3 250	1 011	-2 239
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot:					
Toim. ja invest. rahavirran kertymä	12 969			25 520	12 551
Lainanhoitokate	1,6			3,2	1,6
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6			1,2	0,5

8.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA VUONNA 2023						
	Sitovuus	Määrärahat (1 000 €)				
	N/Netto B/Brutto	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023	Poikk.
Käyttötalousosa						
10 Keskusvaalilautakunta	N	-77		-77	-42	36
12 Tarkastuslautakunta	N	-82		-82	-65	17
14 Kaupunginvaltuusto	N	-240		-240	-230	9
16 Kaupunginhallitus	N	-5 896		-5 896	-5 753	144
20 Kehittämislautakunta	N	-5 968		-5 968	-5 409	559
30 Tulevaisuuslautakunta	N	-51 627	-3 110	-54 738	-52 820	1 918
50 Rakennetun ympäristön ltk.	N	-7 183	850	-6 333	-5 029	1 304
		-71 074	-2 260	-73 335	-69 347	3 988
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B	57 285	5 990	63 275	65 806	2 531
Valtionosuudet	B	24 726		24 726	24 842	116
Rahoitustuotot ja -kulut	N	1 455	-1 775	-320	1 825	2 145
Investointiosa						
ICT-menot, keskitetyt	N	-195		-195	-122	73
Keskushallinnon irtaimisto	N	-15		-15	-8	7
Osakkeet ja osuudet	N		-779	-779	1 556	2 335
Liikuntahalli	N		-405	-405	-396	9
Tapahtumatalo Raahesali	N	-425		-425	-416	9
Tulevaisuuslautakunnan irtaimisto	N	-124		-124	-107	17
Kevyenliikenteen väylien rak. ja perusk.	N	-400	90	-310	-301	9
Valtatie 8 järjestelyt (ehtona valt.rah.)	N	-300		-300	-281	19
Puistot ja muut yleiset alueet	N	-270		-270	-522	-252
Muu julkinen käyttöomaisuus	N	-335		-335	-84	251
Muut katutyöt	N	-1 345	40	-1 305	-1 178	127
Liikekeskustan katujen korjaus	N	-30	30	0		0
Luontoympäristön parantaminen	N	-123		-123	-96	27
Ympäristöhankkeet	N	-100		-100	-2	98
Venelaiturit ja väylät	N	-30		-30	-3	27
Maaperäselv. ja kunnossap.toimenp.	N	-120		-120	-97	23
Maankäyttö ja mittaus, irtaimisto	N	-45		-45	-45	1
Kuntatekniikan irtaimisto	N	-260		-260	-252	8
Ilmanlaadun mittauslaitteisto	N	-10		-10	-18	-8

	Sitovuus	Määrärahat (1 000 €)				
		N/Netto B/Brutto	Alkuper. TA 2023	TA- muutos	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma 2023
Investointiosa						
Varikon tilaratkaisut, vaihtoehtotark.	N	-800	500	-300	-220	80
Ateria- ja puhtauspalv. irtaimisto	N	-55		-55	-40	15
Harakkamäen koulun käyttövesirem.	N	-225		-225	-182	43
Koulujen ja päiväkotien leikkiväl.uusim.	N	-25		-25	-4	21
Koulun ja liik.salin suunn. Pattasten al.	N	-100		-100	-2	98
Saloisten monitoimitalo	N	-350	350	0	-14	-14
Vihannin monitoimitalo	B	-500		-500	-849	-349
Kisak.sopiva monit.halli Koivuluodon al	N	-750		-750	-489	261
Hansatalon remontti	N	-100		-100	-9	91
Vanhan Raahen peruskorjaukset	N	-100		-100	-42	58
Pakkahuoneen museon valaisimien uus	N			0	-1	-1
Liikuntapalvelut	N	-775	30	-745	-767	-22
Liikuntapalvelujen irtaimisto	N	-20		-20	-20	0
Pikkulahden huoltorak.korjaustyöt	N			0	-5	-5
Irtaimen omaisuuden hankinta	N			0	-6	-6
Maa- ja vesialueiden myynti	N			0	487	487
Kiinteä omaisuus	N		-381	-381	-69	312
Investoinnit yhteensä		-7 927	-524	-8 451	-4 601	3 850
Rahoitusosa						
Antolainauksen muutokset	N	672	-1 260	-588	-323	265
Lainakannan muutokset	N	-6 657	3 100	-3 557	-8 569	-5 012
Muut maksuvalmiuden muutokset	N			1 500	-8 462	-9 962
Oman pääoman muutokset	N				296	296
Yhteensä = vaikutus maksuvalmiuteen		-1 520	3 271	3 250	1 466	-1 784

9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**9.1 Kunnan tuloslaskelma**

Ulkoinen	2023		2022	
	euroa		euroa	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 145 628,93		6 032 581,70	
Maksutuotot	1 465 661,33		1 735 158,48	
Tuet ja avustukset	3 410 926,27		3 558 946,96	
Vuokratuotot	4 732 977,49		4 454 499,27	
Muut toimintatuotot	890 228,59	14 645 422,61	587 449,05	16 368 635,46
Valmistus omaan käyttöön		506 739,90		453 217,09
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-42 865 554,66		-41 725 228,47	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 696 859,10		-10 251 941,93	
Muut henkilösivukulut	-1 864 459,42		-1 793 291,14	
Palvelujen ostot	-15 666 620,46		-118 865 243,33	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-8 027 648,37		-9 219 839,82	
Avustukset	-4 209 622,89		-3 964 141,44	
Muut toimintakulut	-3 168 519,68	-84 499 284,58	-3 590 981,20	-189 410 667,33
Toimintakate		-69 347 122,07		-172 588 814,78
Verotulot		65 805 512,16		105 431 898,09
Valtionosuudet		24 842 418,00		70 087 236,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 384 330,74		1 186 895,10	
Muut rahoitustuotot	5 163 782,80		4 400 225,48	
Korkokulut	-3 783 124,50		-1 591 927,73	
Muut rahoituskulut	-939 790,91	1 825 198,13	-4 166 599,31	-171 406,46
Vuosikate		23 126 006,22		2 758 912,85
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. mukaiset poistot	-8 153 446,92		-8 304 973,45	
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-4 889 239,30			
		-13 042 686,22		-8 304 973,45
Tilikauden tulos		10 083 320,00		-5 546 060,60
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		10 083 320,00		-5 546 060,60

9.2 Kunnan rahoituslaskelma

	2023		2022	
	euroa		euroa	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	23 126		2 759	
Satunnaiset erät	-4 889			
Tulorahoituksen korjaukset	4 434	22 671	-223	2 536
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 298		-6 795	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60		112	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 636	-4 601	269	-6 414
Toiminnan ja investointien rahavirta		18 070		-3 878
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 210		-106	
Antolainasaamisten vähennys	887	-323	1 174	1 069
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 069		-4 839	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500	-8 569	2 000	-2 839
Oman pääoman muutokset		296		-656
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11		13	
Vaihto-omaisuuden muutos	-55		-31	
Saamisten muutos	1 111		-80	
Korottomien velkojen muutos	-9 530	-8 462	7 165	7 067
Rahoituksen rahavirta		-17 059		4 641
Rahavarojen muutos		1 011		763
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	51 705		50 694	
Rahavarat 1.1.	50 694	1 011	49 931	763

9.3 Kunnan tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022	VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
	€	€		€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	204 676 188,16	216 251 225,83	OMA PÄÄOMA	84 336 719,69	77 591 200,41
Aineettomat hyödykkeet	414 167,32	946 844,46	Peruspääoma	59 124 724,50	62 758 335,48
Aineettomat oikeudet	108 466,79	110 489,05	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	15 128 675,19	20 378 925,53
Muut pitkävaikutteiset menot	305 700,53	836 355,41	Tilikauden yli-/alijäämä	10 083 320,00	-5 546 060,60
Aineelliset hyödykkeet	134 484 748,96	135 546 430,23	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET	3 500 000,00	3 500 000,00
Maa- ja vesialueet	21 668 676,83	21 120 150,51	Vapaaehtoiset varaukset	3 500 000,00	3 500 000,00
Rakennukset	84 605 916,25	82 547 677,77	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	683 898,28	671 064,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 661 538,62	23 526 158,71	Lahjoitusrahastojen pääomat	302 310,85	301 954,49
Koneet ja kalusto	2 102 183,74	2 450 502,71	Muut toimeksiantojen pääomat	381 587,43	369 110,10
Muut aineelliset hyödykkeet	257 263,12	257 263,12	VIERAS PÄÄOMA	175 385 735,94	193 762 983,05
Enn.maksut ja kesk.er. hank.	3 189 170,40	5 644 677,41	Pitkäaikainen	83 165 271,99	90 227 953,99
Sijoitukset	69 777 271,88	79 757 951,14	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	79 959 723,88	86 617 117,84
Osakkeet ja osuudet	31 038 222,66	41 399 413,62	Saadut ennakot	1 427 112,79	895 180,86
Muut lainasaamiset	37 780 977,85	37 457 773,65	Muut velat	1 091,32	811,29
Muut saamiset	958 071,37	900 763,87	Siirtovelat	1 777 344,00	2 714 844,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	455 124,36	453 634,62	Lyhytaikainen	92 220 463,95	103 535 029,06
Valtion toimeksiannot			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	76 845 629,26	78 757 393,96
Lahj.rahastojen erityiskatteet	302 949,19	301 881,93	Ostovelat	5 952 556,03	8 061 096,44
Muut toimeksiantojen varat	152 175,17	151 752,69	Muut velat	457 154,75	3 434 612,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT	58 775 041,39	58 820 387,60	Siirtovelat	8 965 123,91	13 281 926,56
Vaihto-omaisuus	288 385,15	233 814,41	VASTATTAVAA	<u>263 906 353,91</u>	<u>275 525 248,05</u>
Aineet ja tarvikkeet	259 003,97	201 293,74			
Muu vaihto-omaisuus	29 381,18	32 520,67			
Saamiset	6 781 988,06	7 892 670,94			
Pitkäaikaiset saamiset	1 058 477,30	2 028 222,94			
Muut saamiset	1 033 957,94	1 100 953,94			
Siirtosaamiset	24 519,36	927 269,00			
Lyhytaikaiset saamiset	5 723 510,76	5 864 448,00			
Myyntisaamiset	2 050 506,30	2 486 037,67			
Muut saamiset	1 323 262,22	1 250 372,00			
Siirtosaamiset	2 349 742,24	2 128 038,33			
Rahoitusarvopaperit	47 037 820,09	44 418 308,49			
Osakkeet ja osuudet	2 543 143,52	2 627 699,07			
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	715 331,04	1 540 526,76			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	18 448 783,31	17 408 722,09			
Muut arvopaperit	25 330 562,22	22 841 360,57			
Rahat ja pankkisaamiset	4 666 848,09	6 275 593,76			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>263 906 353,91</u>	<u>275 525 248,05</u>			

9.4 Konsernituloslaskelma

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	55 871	128 408
Toimintakulut	-117 505	-289 484
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	57	-162
Toimintakate	-61 577	-161 238
Verotulot	64 986	104 500
Valtionosuudet	34 531	79 637
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	151	36
Muut rahoitustuotot	4 319	3 594
Korkokulut	-7 082	-3 505
Muut rahoituskulut	-1 019	-4 260
Vuosikate	34 308	18 764
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 338	-20 040
Omistuksen eliminointierot		8
Arvonalentumiset	-21	-20
Satunnaiset erät	-4 889	113
Tilikauden tulos	12 060	-1 174
Tilinpäätössierrot	16	21
Tilikauden verot	-450	-663
Laskennalliset verot	235	-300
Vähemmistöosuudet	98	-13
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	11 958	-2 130

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2023		2022	
	1 000 €		1 000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	34 308		18 764	
Satunnaiset erät	-4 889		113	
Tilikauden verot	-450		-663	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>3 891</u>	32 860	<u>-66</u>	18 148
Investointien rahavirta				
	-22		-36	
Investointimenot	479		362	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60		1 126	
		<u>-13</u>		<u>-33</u>
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>8 600</u>	<u>819</u>	<u>1 694</u>	<u>543</u>
				<u>-15</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		19 041		395
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-40		-161	
Antolainasaamisten vähennys	<u>180</u>	140	<u>66</u>	-95
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 859		18 611	
	-18		-13	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	311		326	
		-12		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-7 859</u>	311	<u>1 826</u>	7 111
Oman pääoman muutos		167		-583
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	13		-150	
Vaihto-omaisuuden muutos	86		-10	
Saamisten muutos	5 120		1 043	
	<u>-12</u>			
Korottomien velkojen muutos	<u>578</u>	<u>-7 359</u>	<u>5 393</u>	<u>6 277</u>
		-19		
Rahoituksen rahavirta		363		12 710
Rahavarojen muutos		-322		-2 685
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	71 183		74 492	
Rahavarat 1.1.	<u>71 505</u>	-322	<u>77 177</u>	-2 685

9.6 Konsernitase

<u>VASTAAVAA</u>	31.12.2023	31.12.2022	<u>VASTATTAVAA</u>	31.12.2023	31.12.2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	319 328	372 830	OMA PÄÄOMA	105 354	99 632
Aineettomat hyödykkeet	2 595	4 784	Peruspääoma	59 125	62 758
Aineettomat oikeudet	1 229	1 808	Arvonkorotusrahasto	3 391	4 235
Muut pitkävaikutt. menot	1 318	2 289	Muut omat rahastot	933	2 877
Enn.maksut ja keskener.hyödykkeet	48	687	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 946	31 892
			Tilikauden yli-/alijäämä	11 958	-2 130
Aineelliset hyödykkeet	310 633	360 745	VÄHEMMISTÖOSUUDET	7 349	6 823
Maa- ja vesialueet	25 699	26 361			
Rakennukset	190 604	205 898	PAKOLLISET VARAUKSET	0	1 545
Kiinteät rakenteet ja laitteet	81 018	79 057	Muut pakolliset varaukset	0	1 545
Koneet ja kalusto	7 857	9 702			
Muut aineelliset hyödykk.	634	401	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 727	2 159
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	4 820	39 324			
Sijoitukset	6 100	7 301	VIERAS PÄÄOMA	289 564	364 531
Osakkuusyhtiöosuudet	4 670	1 964	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	165 496	205 368
Muut osakkeet ja osuudet	332	3 987	Pitkäaik. koroton vieras pääoma	17 532	18 643
Muut lainasaamiset	61	183	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	82 464	90 397
Muut saamiset	1 037	1 167	Lyhytaik. koroton vieras pääoma	24 072	50 122
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>404 994</u>	<u>474 690</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 481	1 926			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	83 185	99 934			
Vaihto-omaisuus	1 472	2 394			
Saamiset	10 530	23 048			
Pitkäaikaiset saamiset	260	1 156			
Lyhytaikaiset saamiset	10 270	21 892			
Rahoitusarvopaperit	50 252	45 874			
Rahat ja pankkisaamiset	20 931	28 618			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>404 994</u>	<u>474 690</u>			

10 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

- 1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
  - 1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
  - 1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot
  - 1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- 2 Tuloslaskelman liitetiedot
  - 2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain 31.12.
  - 2.2 Verotulojen erittely
  - 2.3 Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvauksen erittely
  - 2.4 Palvelujen ostojen erittely
  - 2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista
  - 2.6 Pakollisten varausten muutokset
  - 2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot
  - 2.8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
  - 2.9 Osinkotuottojen erittely
- 3 Tasetta koskevat liitetiedot
  - 3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot
    - 3.1.1 Arvonkorotukset
    - 3.1.2 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet
    - 3.1.3 Sijoitukset
    - 3.1.4 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset
    - 3.1.5 Omistukset muissa yhteisöissä
    - 3.1.6 Saamiset tytäryhteisöiltä sekä kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä
    - 3.1.7 Siirtosaamiset
  - 3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
    - 3.2.1 Oma pääoma
    - 3.2.2 Pitkäaikainen vieras pääoma
    - 3.2.3 Erittely pakollisista varauksista
    - 3.2.4 Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille ja kuntayhtymille joissa kunta jäsenenä
    - 3.2.5 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät
- 4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot
  - 4.1 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma
  - 4.2 Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muiden puolesta
  - 4.3 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta
  - 4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt
- 5 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot
- 6 Intressitahotapahtumat
- 7 Konserniyhteisöjen tavoitteet

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla lukuun ottamatta ns. Aikun-kiinteistöä, joka on arvostettu todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 2.5 ”Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista”.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintaperiaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan tilinpäätöspäivän mukaiseen luovutushintaan (markkinahintaan).

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistaroituksessa, jolloin kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron kiinteään korkoon. Näiden sopimusten osalta rahavirrat kirjataan korkokulujen oikaisueränä. Sopimukseen sisältyy myös vastakkaisia sopimuksia, joiden rahavirrat nettona nollautuvat. Näiden sopimusten rahavirrat kirjataan bruttona rahoitustuloihin ja – menoihin. Yhden vasta-kauppasopimuksen solmimiseen liittyvä palkkio, jonka kaupunki sekä saa että maksaa, on kirjattu sekä siirtovelaksi että siirtosaamiseksi ja näitä eriä jaksotetaan korkokulujen oikaisuksi sopimusten juoksuajan. Sopimukset ovat voimassa 24.11.2025 asti. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on ilmoitettu vastuuliitetiedossa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Vuosien 2022 ja 2023 tilinpäätöstiedot eivät ole kaikilta osiltaan vertailukelpoisi johtuen sote-uudistuksesta. Taseen omaan pääomaan on tilikauden 2023 avauksen yhteydessä kirjattu Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omistusosuuden alaskirjaus 7.955.775,84 euroa, joka näkyy myös taseen kuntayhtymäosuuksien ja peruspääoman vähennyksenä. Lomapalkkavelan vaikutus 278.303,71 euroa, joka näkyy velkojen vähennyksenä peruspääoman lisäyksenä. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän lomapalkkavelan ja irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueelle vaikutti Raahen kaupungin avaavan taseen peruspääoman ja kuntayhtymäosuuksien lisäyksenä 4.043.861,15 euroa.

Vuoden 2022 tuloslaskelmaan sisältyy hyvinvointialueelle siirtyneiden toimintojen tuloja ja menoja. Tuloja on 2,1 milj. euroa, joista myyntitulojen osuus on 1,8 milj. euroa ja maksutulojen osuus 0,3 milj. euroa. Menoja on 107,2 milj. euroa, joista henkilöstömenoja on 2,0 milj. euroa, palvelujen ostoja 104,1 milj. euroa, aineita, tarvikkeita ja tavaroita 0,9 milj. euroa ja muita menoja 0,2 milj. euroa. Myös verotuloihin ja valtionosuuksiin sote-uudistuksella on suuri vaikutus, mutta tarkkaa realistista arviota on vaikea tilinpäätöstietojen perusteella ilmoittaa.

Vuoden 2022 tilinpäätöstietoja ei ole oikaistu edellä kuvatuilla sote-uudistuksen vaikutuksilla tilinpäätöksessä esitettyihin virallisiin tulos-, rahoitus- ja taselaskelmiin.

1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätöksen liitetiedot vuosilta 2022 ja 2023 eivät ole kaikilta osiltaan vertailukelpoisia ja tässä viitataan yllä esitettyihin tietoihin.

Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä.

Vuoden 2022 tilikauden tulosta on oikaistu vuonna 2023 käsitellyillä edelliselle vuodelle kuuluvilla menojäämäpalkoilla ja korkojaksotuksilla. Korjausta ei ole tehty vertailuvuoden 2022 tuloslaskelmaan. Selvitys liitetietokohdassa 3.2.2

Ylivieskan kaupunki on laskuttanut Työtuomioistuimen päätöksen mukaisia Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen varallaolokorvauksiin liittyviä, vuosille 2012–2015 kohdentuvia palkkavaatimuksia 497.842,70 euroa, jotka on käsitelty Edellisten tilikausien ylijäämää oikaisemalla. Asiasta on annettu selvitys liitetietojen kohdassa 3.2.2 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät.

Vuoden 2022 kirjanpitoon kirjattu Kelan työmarkkinatukilasku joulukuulta 2021, on kirjattu Edellisten tilikausien ylijäämää oikaisemalla. Asiasta on annettu selvitys liitetietojen kohdassa 3.2.2 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät. Korjausta ei ole tehty vertailuvuoden 2021 tuloslaskelmaan.

1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja ne kuntayhteisöt, joissa Raahen kaupunki on jäsenenä. Myös osakkuusyhteisöjen tilinpäätöstiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä on jätetty Sofia Lybeckerin säätiö toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminoinnissa noudatetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti menetelmää, joka olennaisilta osiltaan vastaa hankintamenomenetelmää. Aikaisemmin tapahtuneiden hankintojen omistuselimoineja ei ole takautuvasti muutettu, mutta tulevaisuuden hankinnoissa noudatetaan päivitetyn yleisohjeen mukaista menettelytapaa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhtiöiden omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhtiöiden voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksista.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konsernitilinpäätöksessä on eliminoitu konserniyhtiöiden väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä olennaiset sisäiset katteet. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksen verotuloista.

Vähemmistöosuudet

Muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaavat osuudet tytäryhteisöjen tuloksista ja omista pääomista on merkitty konsernin tuloslaskelmassa ja konsernin taseessa omiksi eriksi. Vähemmistöosuus on erotettu kustakin oman pääoman erästä erikseen. Vähemmistöosuuden erottamisessa on noudatettu kuntakonserniyleisohjetta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhtiöiden omien ilmoitusten perusteella ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä. Konsernissa on käytetty koronvaihtosopimuksia pelkäämään suojaustarkoituksiin. Koronvaihtosopimusten vaikutus korkokuluihin kirjataan suojattavien lainojen korkokulujen oikaisu-eränä. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on ilmoitettu vastuuliitetiedossa.

Uudet konserniyhtiöt ja rakennemuutokset

Raahen Liikuntahalli Oy on purkautunut 30.4.2023. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on lakkautettu ja se on käsitelty avaavassa taseessa. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä purettiin 30.11.2023. Raahen Hoivatalot Oy, jonka Raahepolis Oy omistaa 100 %:sti, perustettiin 26.6.2023 ja se on käsitelty konsernissa tytäryhtiönä.

Muut muutokset

Ei muita muutoksia.

2 Tuloslaskelman liitetiedot**2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain**

Ulkoiset toimintatuotot tehtäväalueittain (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	575	612	625	648
Kehittämislautakunta	1 150	968	1 150	961
Tulevaisuuslautakunta	5 029	7 646	3 661	3 680
Sosiaali- ja terveystoimet	3 128	70 108		528
Rakennetun ympäristön lautakunta	45 966	48 638	9 187	10 296
Muut palvelut (tukipalvelut)	23	436	23	255
Valmistus omaan käyttöön sisältyy konsernin toimintatuottoihin			(507)	(453)
<i>Ulkoiset toimintatuotot yhteensä</i>	55 871	128 408	14 645	16 369

2.2 Verotulojen erittely

Verotulot (1 000 €)	2023	2022
Kunnan tulovero	47 588	91 523
Kiinteistövero	8 339	7 301
Osuus yhteisöveron tuotosta	9 878	6 608
<i>Verotulot yhteensä</i>	65 806	105 432

2.3 Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Valtionosuudet (1 000 €)	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 066	59 606
<i>Siiitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	7 135	9 607
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-696	-918
Verotulomenetysten korvaus	3 472	11 399
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	24 842	70 087

2.4 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely (1 000 €)	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	1 536	102 018
Muiden palvelujen ostot	14 131	16 847
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	15 667	118 865

2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Pysyvät vastaavat	Poistomenetelmä	
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Käyttöoikeudet		ei poisteta
Määräaik. käyttöoik.		poistetaan käyttöajan kuluessa tasapoistoin
Muut pitkävaik. menot		
Perustamis- ja järj. menot		tilikauden kuluksi
Tutkimus- ja keh. menot		tilikauden kuluksi
Konserniliiketoiminta, liikearvo		
Atk-ohjelmistot		tasapoisto 3 vuotta
Muut		tasapoisto 4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poisteta
Maa-alueet, sataman ruoppausmassat		ei poisteta
Maa-alueet, Someronlahti		ei poisteta
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset		
	kiviset	tasapoisto 50 vuotta
	puiset	tasapoisto 40 vuotta
Hallinto- ja laitusrakennukset		
	kiviset	tasapoisto 50 vuotta
	puiset	tasapoisto 40 vuotta
	teräsrakenteiset	tasapoisto 40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
	kiviset	tasapoisto 30 vuotta
	puiset	tasapoisto 20 vuotta
	teräsrakenteiset	tasapoisto 40 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset		tasapoisto 30 vuotta
Talusrakennukset		tasapoisto 30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat (kasvihuoneet)		tasapoisto 20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat		menojäännöspoisto 15 %
Satamalaituri		tasapoisto 40 vuotta
Laiturivarustus		tasapoisto 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet		menojäännöspoisto 10 %
Ruoppausurakka		tasapoisto 30 vuotta
Merimerkit		tasapoisto 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto		menojäännöspoisto 10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet		menojäännöspoisto 15 %
Puh.verkko, keskusasema ja alakeskukset		menojäännöspoisto 20 %
		jäännös-/romuarvo 5 %
		jäännös-/romuarvo 5 %

Muut putki- ja kaapeliverkot		menojäännöspoisto 15 %
Sähkö-, vesi-yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet		menojäännöspoisto 20 %
Vesihuollon kiinteät rakenteet ja laitteet		menojäännöspoisto 20 %
Viemärlait. Kiinteät rakenteet ja laitteet		menojäännöspoisto 20 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset		tasapoisto 15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		tasapoisto 10 vuotta
Muut kuljetusvälineet		
	henkilöautot	tasapoisto 5 vuotta
	kuorma-autot	tasapoisto 10 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet		tasapoisto 10 vuotta
Muut raskaat koneet (tiehöylä)		tasapoisto 15 vuotta
Muut kevyet koneet		tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet		tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet		tasapoisto 3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
(hiekkakuopat, turvesuot, kivilouhinnat, yms.)		
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

2.6 Pakollisten varausten muutokset

1 000 €	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (shp)		1 650		
Vähennykset tilikaudella		119		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (shp)	0	1 531	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	14		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		14		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	0	0	0

2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

1 000 €	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	404	95	404	83
Rakennusten luovutusvoitot	121	98	55	
Osakkeiden luovutusvoitot	35		1	
Muut luovutusvoitot		151		140
Luovutusvoitot yhteensä	560	344	460	223
Muu toimintakulut				
Maa-alueiden luovutustappiot	5		5	
Hyvinvointikuntayhtymän purku	364			
Luovutustappiot yhteensä	369	0	5	0

2.8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Satulakadun rakennusten ja tontin myynti		116		
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	116	0	0
Satunnaiset kulut				
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymäosuuskuorien luov.tappio	4 889		4 889	
Raahepolis, käyttöom. myyntitappio		3		
Satunnaiset kulut yhteensä	4 889	3	4 889	0

2.9 Osinkotuottojen erittely

Osinkotuottojen erittely	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	743	743
Osinkotuotot muista yhteisöistä	441	377
Yhteensä	1 184	1 120

3 Tasetta koskevat liitetiedot**3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****3.1.1 Arvonkorotukset**

(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	369	4 237		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	369	4 237	0	0
Rakennukset				
Arvo 1.1				
Arvonkorotukset	3 336			
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	3 336			
<i>Arvonkorotukset yhteensä 31.12.</i>	<i>3 705</i>	<i>4 237</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

3.1.2 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet v. 2023										
(1 000 €)										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	110	836	947	21 120	82 548	23 526	2 451	257	5 645	135 547
Lisäykset tilikauden aikana			0	587	367		179		5 957	7 090
Rahoitusosuudet									-60	-60
Vähennykset tilikauden aikana				-103	-368					-471
Siirrot erien välillä	65		65	65	5 591	2 233	399		-8 352	-65
Tilikauden poisto	-67	-531	-597		-3 532	-3 097	-927			-7 556
Arvonlennukset										
Poistamaton hankintameno 31.12.	108	306	414	21 669	84 606	22 662	2 102	257	3 189	134 485
Kirjanpitoarvo 31.12.	108	306	414	21 669	84 606	22 662	2 102	257	3 189	134 485

3.1.3 Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset (1 000 €)										
	Osakkeet ja osuudet					Laina- ja muut saamiset				Sijoitukset
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet a osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Muut saamiset	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	24 968	245	15 125	1 061	41 399	37 276	182	901	38 359	79 758
Lisäykset	1 000			151	1 151	1 210		57	1 267	2 418
Vähennykset	-371		-11 131	-9	-11 512	-766	-120		-887	-887
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	25 597	245	3 994	1 202	31 038	37 720	61	958	38 739	69 778
Arvonlennukset										
Kirjapitoarvo 31.12.	25 597	245	3 994	1 202	31 038	37 720	61	958	38 739	69 778

3.1.4 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset (1 000 €)						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Raahen seudun hyvinvointiky.	7 219 197,22		7 219 197,22	0,00	0,00 %	

3.1.5 Omistukset muissa yhteisöissä

3.1.5 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
<u>Yhdistelty hankintamenomenetelmällä:</u>						
As Oy Pihlajakukantie 7	Raahe		50,67 %	496	2	0
As Oy Raahen Fellmanninpuistokatu 6	Raahe		59,84 %	641	2	2
As Oy Raahen Vaahteratie 1	Raahe		76,46 %	954	76	0
As Oy Rantakatu 51 (Tornitalo)	Raahe		73,32 %	2 353	113	0
As Oy Eskelisentie 2	Raahe		77,66 %	288	46	4
As Oy Haapatie 4	Raahe		100,00 %	441	2	2
As Oy Raahen Perälänpolku	Raahe		77,03 %	450	3	1
Kiinteistö Oy Kummatti	Raahe	97,46 %	97,46 %	-1 250	31 636	-77
Kiinteistö Oy Raahen Kauppaporvari	Raahe	34,54 %	85,84 %	10 313	64	9
Kiinteistö Oy Raahen Pikkuporvari	Raahe		84,30 %	3 881	207	0
Kiinteistö Oy Reiponporvari	Raahe		61,67 %	2 029	321	0
Kiinteistö Oy Vihannin Kantti	Raahe	100 %	100 %	45	2 612	0
Ollinsaaren Keskus Oy	Raahe	25,56 %	73,26 %	231	11	0
Raahen Energia Oy	Raahe	100 %	100 %	11 747	23 109	989
Raahen Hoivatalot Oy	Raahe		100 %	1 041	7 873	31
Raahen Kuitu Oy	Raahe		100 %	608	5 982	1
Raahen Osaamiskeskus Oy	Raahe		100 %	371	464	13
Raahen Satama Oy	Raahe	100 %	100 %	5 505	30 972	-241
Raahen Seudun Asuntosäätiö	Raahe	75 %	75 %	-230	12 403	-311
Raahen Tuulienergia Oy	Raahe		100 %	2 534	1 508	1
Raahen Vesi Oy	Raahe	100 %	100 %	4 017	15 807	234
Raahepolis Oy	Raahe	100 %	100 %	12 697	18 641	74
			Yhteensä	59 161	151 854	734
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt ja -säätiöt						
Sofia Lybeckerin säätiö	Raahe	100 %	100 %			
Kuntayhtymät						
<u>Yhdistetty jäsenosuuden suhteessa:</u>						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	8,60 %	8,60 %	157	82	4
Raahen Koulutuskuntayhtymä	Raahe	80,31 %	80,31 %	10 405	2 006	30
			Yhteensä	10 562	2 089	33
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Raahen Kuokkatie 1	Raahe		20,96 %	325	5	0
As Oy Raahen Vaahteratie 2	Raahe		33,72 %	421	32	
Rannikon Wanha Meijeri	Raahe	46,38 %	46,38 %	55	15	8
Vihannin Vesi Oy	Raahe	34,77 %	39,99 %	1 071	302	52
			Yhteensä	1 872	354	60

3.1.6 Saamiset tytäryhteisöiltä sekä kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Saamisten erittely (1 000 €)	2023 Pitkä- aikaiset	2023 Lyhyt- aikaiset	2022 Pitkä- aikaiset	2022 Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		132		108
Muut saamiset	1 034	67	1 101	72
Siirtosaamiset		371		381
Yhteensä	1 034	571	1 101	561
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		24		525
Siirtosaamiset	0			73
Yhteensä	0	24	0	598
Saamiset yhteensä	1 034	595	1 101	1 159

3.1.7 Siirtosaamiset

(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset:				
Muut siirtosaamiset (koronvaihtosopimuksesta)	0	918	0	918
Muut siirtosaamiset	25	9	25	9
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	25	927	25	927
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	305	296	298	194
Siirtyvät korot	1 521	956	1 520	956
Raahen Vesi Oy, osinko			354	354
Saamiset jäsenkunnilta	0	98		98
Tuet ja avustukset	0	41		
ALV-saamiset		169		
Arvopaperisaamiset	0	134		134
Muut tulojäämät	634	1 542	148	392
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 460	3 236	2 320	2 128

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

3.2.1 Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1. Lisäykset Vähennykset	59 125	62 758	59 125	62 758
Peruspääoma 31.12.	59 125	62 758	59 125	62 758
Arvonkorotusrahasasto 1.1. Lisäykset Vähennykset	3 391	4 235		
Arvonkorotusrahasasto 31.12.	3 391	4 235		
Muut omat rahastot Vahinkorahasto pääoma 1.1. Muut muutos		2 030		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0	2 877		
Muut omat rahastot 1.1. Lisäykset Vähennykset	1 064			
Muut omat rahastot pääoma 31.12.	933			
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1. Edellisten tilikausien virheiden oikaisu	31 453	32 591	14 833	21 035
Muu muutos	296	-656	296	-656
	-1 803	-43		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12. Tilikauden ylijäämä/alijäämä	29 946	31 892	15 129	20 379
	11 958	-2 130	10 083	-5 546
Oma pääoma yhteensä	105 354	99 632	84 337	77 591

3.2.2 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät			
(1000 €)	2023	2022	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	14 833	21 035	
Edellisten tilikausien virheiden oikaisut:			
- Menojäämäpalkat v:lle 2022 kuuluvat	-42		
- Korkojaksotukset, v:lle 2022 kuuluvat	338		
- Jokilaaksojen Pelastuslaitos, varallaolokorvaukset			-498
- Kela, työmarkkinatuki, lasku 12/2021			-158
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 083	-5 546	
Kertynyt poistoero 31.12.	0	0	
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	3 500	3 500	
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	19 712	18 333	

3.2.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat		
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1 000 €)	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 794	60 321
Pitkäaikaiset velat yhteensä	35 794	60 321

3.2.4 Erittely pakollisista varauksista

Pakolliset varaukset (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu		1 532		
Muut pakolliset varaukset		13		
Pakolliset varaukset yhteensä	0	1 545	0	0

3.2.5 Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille sekä kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Vieras pääoma				
(1 000 €)	2023		2022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		506		397
Siirtovelat				11
Yhteensä		506		408
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		27		2 955
Muut velat				2 200
Siirtovelat				3 873
Yhteensä		27		9 028
Vieras pääoma yhteensä	0	533	0	9 436

3.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
(1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaist siirtovelat				
Velat koronvaihtosopimuksesta	1 777	2 715	1 777	2 715
Muut siirtovelat		88		
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	1 777	2 803	1 777	2 715
Lyhytaikaiset siirtovelat:				
Tuloennakot	782	1 968	779	2 002
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	7 060	18 445	5 668	5 446
Korkojaksotukset	1 554	1 421	1 332	1 204
Jokilaaksojen pelastuslaitos	0	524		524
Verovelka	8	165		
Projektirahoituksen ennakot		267		
Koul.ky:n strategia- kansainvälisyysraha	223	135		
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä				3 389
P-P:n shp, alijäämlaskutus				185
Potilasvakuutusvelka		176		
P-P:n shp, tasausrahastolaskutus				298
Siirtovelka Pyjäjoelle ja Siikajoelle (ky:n pu	865		865	
Muut menojäämät	1 546	2 246	321	234
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	12 037	25 347	8 965	13 282
Siirtovelat yhteensä	13 814	28 150	10 742	15 997

4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**4.1 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma**

Vuokravastuut (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	3 701	5 366	3 932	4 696
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettavat	469	791	564	564
Leasingvastuut yhteensä	1 689	2 816	1 373	1 761
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettavat	757	1105	561	701
Yhteensä	5 390	8 182	5 306	6 457

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

4.2 Annetut vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muiden puolesta

Vastuusitoumukset (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 365	6 887	74 867	71 731
Jäljellä oleva pääoma	1 450	2 175	52 870	49 036
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	700	161	7 075	7 075
Jäljellä oleva pääoma	700	106	5 190	5 290

4.3 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1 000 €)	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	199 705	183 663
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	159	106

4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 €)				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut, seuraaville tilikausille kohdistuvat:				
Maankäyttö sopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet (maanomistaja korvaa kustannuksista 275.000 €)	0	4 344	0	4 344
Avara Vuokrakodit Ky; kutsuttavissa oleva pääoma, sijoitussitoumus	17	17	17	17
Jokilaaksojen Pelastuslaitos, varallaolokorvaukset	555	555	555	555
Arvonlisäveron palautusvastuu	12 053	10 876	9 530	8 956

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 €)				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Jatko-oikeudelliset koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo	50 000	50 000	50 000	50 000
Käypä arvo	1 033	939	1 033	935
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo	22 850	29 094		
Käypä arvo	780	-707		
Nimellisarvot yht.	72 850	79 094	50 000	50 000
Käyvät arvot yht.	1 813	232	1 033	935

5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**Henkilöstömäärä**

	2023	2022
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Kaupunginhallituksen toimiala	32	24
Kehittämislautakunnan toimiala	41	60
Tulevaisuuslautakunnan toimiala	855	797
Rakennetun ympäristön lautakunnan toimiala	240	258
Yhteensä	1 168	1 139

Henkilöstön lukumäärään on laskettu kunnan koko henkilöstö; vakinaiset, määräaikaiset, sijaiset, sivutoimiset sekä työllistetyt. Hyvinvointialueelle siirtyi 47 henkilöä.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (1.000 €)	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	53 427	53 770
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	144	124
Henkilöstökulut yhteensä	53 571	53 894

Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään erillisessä henkilöstöraportissa.

Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1.000 €)	2023	2022
Keskustan Raahen kunnallisjärjestö	11	15
Raahen Vasemmiston Kunnallisjärjestö ry	7	9
Kokoomuksen Raahen kunnallisjärjestö ry	3	4
Raahen sosiaalidemokraattinen ty	8	10
Raahen Perussuomalaiset ry	4	5
Muut kunnallisjärjestöt	1	2
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	33	45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot (1.000 €)	2023	2022
Tarkastusyhteisö: Ernst & Young Oy ja KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	30	24
Tilintarkastajan lausunnot	1	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	5	8
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	35	32

6 Intressitahotapahtumat

Kunnan ja sen intressitahoihin liittyvät toimet
Kaupunginjohtajan kanssa on (kv 27.2.2023 § 26) solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 56.610 euron suuruisesta erokorvauksesta.

7 Konserniyhteisöjen tavoitteet

Raahen Energia Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön yhteiset toiminnalliset tavoitteet;

- Ohjauskaapeli- ja kuituverkon kehittäminen -> **Jatketaan koko ajan**
- Osaamisen kehittäminen -> **Jatketaan koko ajan**

Kaukolämpö;

- Lämmönjakelun toimitusvarmuuden kehittäminen -> **Jatkuvasti käynnissä**
- Kaukolämpöverkon rakentaminen uusille kaava-alueille -> **Tehty**
- Runkolinjojen vahvistus -> **Tehty**
- Kaukolämmön lämmönsiirtokapasiteetin kasvattaminen -> **Tehty**
- Tulevaisuuden lämmöntuotannon esisuunnittelu -> **Työ käynnissä**

Sähkö;

- Sähkön toimitusvarmuuden kehittäminen -> **Jatkuvasti käynnissä**
- Muuntoasemien uusinnan jatkaminen -> **Tehty**
- Keskijännitekaapeleiden ennakoiva kuntokartoitus ja vanhimpien keskijännitekaapeleiden uusinta -> **Seuraava kuntokartoitus tehdään vuonna 2024, uusintaa tehdään jatkuvasti**
- Kummatin sähköaseman ja 110 kV suurjännitekaapelin käyttöönotto -> **Asema käyttöönotettu**
- 20 kV sähköverkon rakentamisen jatkaminen -> **Tehty**
- Häiriökarttasovelluksen hankinta -> **Käytössä**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022). -> **Käsitelty**
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista. -> **Käsitelty**
- Yhtiö sitoutuu maksamaan 336 375 euron osingon omistajalleen. -> **Maksettu 26.4.2023**
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen. -> **Käsitelty**
- Yhtiö huolehtii sähkön ja kaukolämmön toimitusvarmuudesta. -> **Käsitelty**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
15 800 000 €	580 000 €	464 000 €	50 %	01.01.2023 12 422 000 € 31.12.2023 11 001 000 €
Toteuma: 15 211 670 €	527 053 €	989 447 €	43,4 %	31.12.2023 11 213 482 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Satama Oy

Toiminnalliset tavoitteet

- Henkilöstön työkyvyn ja jaksamisen tukeminen -> **Toimenkuvia selkeytetty. Tyhy päivä vietetty ja viikoittainen keilavuoro vapaasti henkilökunnan käytettävissä. Sairauspoissaolot < 4%.**
- Tavaraliikenteen kasvutavoite 2 % kolmen vuoden keskiarvosta (strategiassa 1-3%/v) -> **ka = 5,7 milj. tn ja tavaraliikennemäärän oltua 5,9 milj. tn tavoite ylittyi**
- Liikevaihdon kasvutavoite noin 3 % kolmen vuoden keskiarvosta -> **ka = 6,5 milj. € ja liikevaihdon oltua 6,7 milj. € tavoite täyttyi**
- Kiertotaloushankkeiden edistäminen Raahen alueelle -> **Oltiin mukana esiselvityksessä tuulivoimateollisuusmahdollisuuksista paikkakunnalle**
- Edistetään aluksen päästöttömän satamakäynnin toteuttamisen toimenpiteitä sekä bio- ja uusiutuvan energian jakelua satamassa asioiville kulkuvälineille -> **Oltiin mukana SH2ORE – Low-Carbon Port Value Chains- selvityksessä. Siinä todettiin mm. mitä E-fuel ja bunkraustapoja on nykyään käytössä, minkälainen infra on tarjolla ja minkälaiset polttoainejakelu- ja bunkrausmenetelmät olisivat sopivia satamaan. Selvityksessä kartoitettiin myös mahdollisuuksia pienentää sataman ajoneuvojen ja työkoneiden hiilijalanjälkeä.**
- Satama tarjoaa huippuunsa viritetyt palvelut terästeollisuuden logistiikkaan -> **Tiivis yhteistyö jatkunut edelleen tehtaan kanssa ja tehty yhdessä koko satamaa koskevaa satamaliikenneselvitystä.**
- Satama on alueen johtava projektilastisatama -> **Raahen pysyi edelleen yhtenä johtavista maatuuli-voiman projektisatamista Suomessa ja oli myös Suomen 3. suurin yleinen tavaraliikennesatama Hamina-Kotkan ja Helsingin jälkeen**
- Digitaalisuuden eteenpäin vieminen -> **Gisgro-projekti jatkuu ja vuoden 2023 aikana ohjelmakokonaisuuteen liitettiin Gisgro Green, jolla saadaan päästöraportti alusliikenteen osalta. Taloushallinto puolella vaihdettiin alkuvuoden aikana Visma Fivaldi Netvisoriiin ja samaan aikaan toiminnanohjausjärjestelmä Wd.net uuteen PDS2- järjestelmään.**
- Myönteinen tukipäätös EU:n CEF2-hankehakemukseen -> **Kaupunginvaltuuston myönteinen päätös saatiin 11.12.2023.**
- Edistetään EU:n valintaa Raahen satamasta TEN-T ydinverkon satamaksi -> **Raahen ei tullut valituksi TEN-T ydinverkkoon.**
- Sataman hankesalkun toteuttamisen edistäminen omistajan tuella -> **Hankesalkkuun sisältyviä investointeja on suunniteltu ja aikataulutettu uudelleen sekä teetetty rahoitussuunnitelma. Suunnitelmaa on esitelty konsernijaoksessa ja valtuustoseminaarissa sekä valtuustossa syksyllä 2023 useampaan kertaan.**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022). **Tiiviissä yhteistyössä omistajan kanssa. Yhteistyö on entisestään tiivistynyt.**
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista. **Konsernin- ja riskienhallinnan jaoston kautta yksittäiset investoinnit ja koko vuoden investointitarpeet, sekä tulevien vuosien merkittävät investoinnit. Käynnissä.**

- Yhtiö sitoutuu maksamaan 52 400 euron osingon omistajalleen. **Yhtiökokouksen päätösten mukaisesti.**
- Yhtiö myötävaikuttaa aktiivisesti toimintaympäristön teolliseen kehittämiseen. **Ja uusien isojen teollisuusalueiden kartoittamiseen. Vihreä energiantuotanto Raahessa vetää toimijoita puoleensa ja kyselyjä alueista on kuukausittain.**
- Yhtiö edistää sataman hankesalkun toteuttamista yhdessä omistajansa kanssa. **Hankesalkkuun sisältyviä investointeja on suunniteltu ja aikataulutettu uudelleen sekä teetetty rahoitussuunnitelma. Esitelty konsernijaoksessa ja valtuustoseminaarissa sekä valtuustossa syksyllä 2023 useampaan kertaan. Käynnissä.**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
6 700 000 €	-170 000 €	-150 000 €	16 %	01.01.2023 31 300 000 € 31.12.2023 30 600 000 €
Toteuma: 6 783 838 €	-425 590 €	-240 605 €	15,1 %	01.01.2023 31 215 644 € 31.12.2023 30 665 644 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Vesi Oy**Toiminnalliset tavoitteet**

Raahen Vesi Oy toimittaa asiakkailleen riittävästi hyvälaatuista pohjavettä, huolehtii jätevesien viemäröinnistä ja puhdistamisesta toiminta-alueellaan sekä hulevesien johtamisesta hulevesiviemärialueellaan siten, että palvelujen hinta on kohtuullinen, laatu viranomais määräysten mukainen ja toiminta ympäristöä säästävää.

Merkittävä liikevaihdon kasvu perustuu asiakkailta perittävien maksujen korottamiseen. Vesihuoltomaksujen korotustarpeet tulevat yhtiön ulkopuolelta.

Vesihuoltoverkoston saneerausta tulisi tehdä riittävästi vuosittain. Vuosittainen veden vuotovesimäärä vesijohtoverkostossa on 320 000 m³ – 450 000 m³. Jätevesiviemäriverkoston vuotovesimäärä on 450 000 m³ – 850 000 m³ riippuen sadannan määrästä, eli jätevedenpuhdistamolle tulee ylimääräistä vettä. Jätevesiviemäriverkosto ja jätevedenpumppaamot kaipaavat saneerausta ja hulevesiviemäriverkoston laajentamisella saadaan sadevesiä pois jätevesiviemäriverkostosta. Pattijoen vesitornin ja vedenkäsittelylaitosten saneeraukset ovat merkittävimpiä yksittäisiä laitoksiin tehtäviä tulevaisuuden investointeja. Vesihuoltoverkostojen ja laitosten saneerauksen määrä ei ole riittävä turvaamaan tulevaisuudessa vesihuoltopalvelujen häiriötöntä toimintaa.

- Saneeraus- ja uusinvestoinnit 1,5 milj. euroa. -> **Toteuma 1,7 milj. €**
- Lainoja lyhennetään 571 000 euroa. -> **Toteutui**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,4 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö sitoutuu maksamaan omistajalleen 354 300 euron osingon.
- Yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen sekä yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen.
- Yhtiö huolehtii vedenjakelun toimitusvarmuudesta.

Toteutuma: Omistajan esittämät tavoitteet toteutuvat.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
4,9 M€	292 320 €	233 860 €	26 %	01.01.2023 9 914 000 € 31.12.2023 9 343 000 €
Toteuma: 4,6 M€	184 698 €	233 885 €	25 %	31.12.2023 9 343 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kiinteistö Oy Kummatti**Toiminnalliset tavoitteet**

- Käyttöasteen parantaminen -> **ka pysynyt ennallaan**
- Vuokrauskäyttöön kannattamattomien asuntojen ja kiinteistöjen myynti -> **toteutunut**
- Energiatehokkuus ja -säästötoimenpiteiden toteuttaminen -> **toteutunut**
- PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen kassavirralla -> **toteutunut**
- Erityisryhmien asuttaminen, yhteistyön jatkaminen SPR:n kanssa -> **toteutunut**
- Asuntojen markkinointi alueen suurhankkeiden tarpeita varten -> **toteutunut**
- Taloudellisena tavoitteena pitkäaikaisen lainan lyhentäminen -> **toteutunut**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022). -> **asia käsitelty yhtiökokouksessa**
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista. -> **toteutunut**
- Yhtiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin. -> **toteutunut**
- Yhtiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Raahen Seudun Asuntosäätiön kanssa. -> **toteutunut**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
5 201 846 €	295 226 €	295 226 €	5 %	01.01.2023 31 921 766 € 31.12.2023 31 151 280 €
Toteuma: 5 354 641 €	273 637 €	273 537 €	2,8 %	31.12.2023 31 191 954 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kiinteistö Oy Vihannin Kantti**Toiminnalliset tavoitteet**

- Vuokrausaste pysyy nykyisessä tasossa. -> **Vuokrausaste laskenut hieman**
- Ilveskorven rivitalon peruskorjaus etenee. -> **Peruskorjauksen viimeinen vaihe käynnissä**
- Korjausohjelmassa edetään kiinteistöjen kuntokartoitusten mukaan. -> **Toteutunut**
- Kiinteistöyhtiö säilyy itsenäisenä yhtiönä. -> **Toteutunut**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022).
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (0,5 milj. euroa/hanke) investointien toteuttamista.
- Yhtiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin.

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuus-aste, %	Lainamäärä
683 000 €	0 €	0 €	8,0 %	01.01.2023 2 378 000 € 31.12.2023 2 246 000 €
Toteutuma: 622 160 €	85 125 €	0 €	1,8 %	31.12.2023 2 463 480 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahen Seudun Asuntosäätiö

Toiminnalliset tavoitteet

Talouden tasapainottamistoimet jatkuvat. -> **Jatkuvaa toimintaa**

Rahoittajien kanssa sovitaan lyhennysohjelmien muutoksesta lähtökohtana se, että säätiö pystyy lyhentämään lainojaan 400.000 €. -> **Sovittu jo viime vuoden puolella, lainoja lyhennetty n. 380 000 €.**

Asuntokanta pyritään pitämään niin hyvässä kunnossa kuin se käytettävät resurssit huomioiden on mahdollista. -> **Jatkuvaa toimintaa**

Asumisneuvontatoimintaa jatketaan yhteistyössä kaupungin, Kiinteistö Oy Kummatin ja Kiinteistö Oy Vihannin Kantin kanssa. -> **Asumisneuvoja palkattu toistaiseksi voimassaolevaan työsuhteeseen. Kaupungille on myönnetty toimintaan ARA-avustus, RSA tuottaa tämän palvelun, kaupunki ja yhtiöt maksavat kustannukset.**

Pyritään eroon ylimääräisestä asuntokannasta joko myymällä taikka tyhjentämällä asuntoja. -> **Ei aktiivista toimintaa tämän tavoitteen suhteen tällä hetkellä.**

Kaupungin esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Säätiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022). -> **Noudattaa niiltä osin kuin tämä ei ole ristiriidassa säätiölain ja säätiön sääntöjen kanssa.**
- Säätiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista. -> **Tällaisia hankkeita ei ole lähivuosina näköpiirissä.**
- Säätiö veloitetaan osallistumaan konsernirakennetta koskeviin selvityksiin. -> **Osallistuu tarvittaessa silloin kun nämä säätiötä koskevat.**
- Säätiö pyrkii aktiivisesti osallistumaan tulevien elinvoimahankkeiden alueelle tuomien uusien asukkaiden asuttamiseen yhteistyössä Raahen kaupungin ja Kiinteistö Oy Kummatin kanssa. -> **Ilman muuta osallistuu.**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
4 951 000 €	101 000 €	-250 000 €	3 %	01.01.2023 15 918 887 € 31.12.2023 15 518 887 €
Toteuma: 4 483 474 €	-414 627 €	-414 627 €	-1,9 %	31.12.2023 15 541 172 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Raahepolis Oy

Toiminnalliset tavoitteet

- Raahepolis on luonut palvelumallin siivouksen järjestämiseksi -> **Työ valmis, siivous omana työnä.**
- Kiinteistöjen omistusjärjestelyt omistajan kanssa saatettu loppuun -> **Kaupungin kanssa saatettu loppuun, siltä osin kuin mahdollista omistajan kannalta.**
- PT-suunnitelmat päivitetty kaikkiin kiinteistöihin -> **Työ aloitettu ja tavoite jaettu kahdelle vuodelle suuren kiinteistömassan vuoksi.**
- Kartoitetaan myyntimahdollisuudet heikosti tuottaville kiinteistöille -> **Järvitien kiinteistö todettu heikosti tuottavaksi mutta ostajaa ei ole hiljaisella myynnillä löytynyt.**
- Parannetaan yrityksen paikallista näkyvyyttä -> **Nettisivut päivitetty, markkinointinäkyvyyttä lisätty paikallisten toimijoiden kanssa.**
- Softpolis E-talon kiinteistöautomaatio uusittu -> **Siirretty tuleville vuosille, koska automaatio toimii mutta olisi energiatehokkuuden vuoksi lähiaikoina tehtävä. Automaation kustannusten nousu niin huima, joten ei ollut järkevä tehdä.**
- Kiinteistöjen energiatehokasta käyttöä optimoidaan kiinteistöjen muuttuvien kulujen alentamiseksi (tavoite 2023–2024) -> **Toteutunut vuoden 2023 osalta.**
- Vuotuisen kiinteistöjen kunnossapitosuunnitelman mukaiset työt toteutettu (pysyvä tavoite) -> **Tavoitteessa pysytty.**
- Vuokrausaste on yli 80 % -> **Päästiin tavoitteeseen.**

Omistajan esittämät tavoitteet, jotka on hyväksyttävä yhtiökokouksessa (= valtuustoon nähden sitovat tavoitteet):

- Yhtiö noudattaa konserniohjetta ja kaupunkistrategiaa (kaupunginvaltuusto 31.10.2022). **Näin tehty osakeyhtiölain puitteissa.**
- Yhtiö hankkii kaupungin myönteisen kannan ennen merkittävien (1,0 milj. euron/hanke) investointien toteuttamista. **Näin tehty yli 1,0 milj. hankkeiden osalta.**
- Yhtiö huolehtii proaktiivisesti yrityselämän toimitilojen saatavuudesta. **Tätä tehty ja noudatettu.**
- Yhtiö keskittyy ensisijaisesti elinkeinoelämän tarpeisiin kohdistuvaan vuokraustoimintaan. -> **Yhtiö vuokraa sopivat tilat tarvitsijoille, olivatpa vuokralaiset sitten yrityksiä, julkista- tai kolmatta sektoria.**

Taloudelliset tavoitteet (=valtuustoon nähden sitovat erät):

Liikevaihto	Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tilikauden voitto / tappio	*) Omavaraisuusaste, %	Lainamäärä
3 465 000 €	130 000 €	10 000 €	36 %	01.01.2023 18 900 000 € 31.12.2023 18 300 000 €
Toteuma: 4 345 991 €	90 746 €	74 316 €	38,5 %	01.01.2023 18 630 000 € 31.12.2023 18 120 000 €

*) Omavaraisuusaste % = 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

11 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Kirjanpito kirjat:

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra

Tositelajit:

01 Pankkitositteet	86 M2-matkalaskut
02 Kassatositteet	87 Lainat/OpusCapita
03 Palkkatositteet	92 Laskennalliset SL
04 Poistot	96 Kirjanpidon tulos
09 Webtosite	97 Kirjanpidon tulos laskenn.
10 Muistiotositteet	98 Sisäisen laskennan tulos
11 ALV-jako P/V-koodeille	99 Sis.lask. tulos lask.
20 Ostoreskontramaksut	
25 P2P-ostolaskut	
30 Myyntireskontrasuoritukset	
31 Myyntil. Kaavoitus ja maankäyttö	
32 Myyntil. Kuntouttava työtoiminta	
33 Myyntil. Venepaikat	
34 Myyntil. Kirjasto	
37 Myyntil. Asuinhuon. vuokrat	
39 Myyntil. Keskushallinto	
41 Myyntil. Raahe-opisto	
42 Myyntil. Talouspalvelut	
44 Myyntil. Keskusvarasto	
45 Myyntil. Kauppaporvari	
46 Myyntil. Sivistyspalvelut	
48 Myyntil. Musiikkiopisto	
49 Myyntil. TEKE uimahallin lask.	
50 Myyntil. Tekninen keskus	
51 Myyntil. Jätehuolto	
52 Myyntil. Tilahallinta	
53 Myyntil. Päivähoito	
54 Myyntil. Toimitilavuokrat/TEVI	
56 Myyntil. Ateriapalvelut	
57 Myyntil. Raahen Lukio	
59 Myyntil. Asuntolainat	
62 Myyntil. Yrityspalvelut	
63 Myyntil. Kulttuuritoimi	
64 Myyntil. Rakennusvalvonta	
72 Myyntil. Tontinvuokrat	
77 Korkolaskut	
78 Hyvitysten kohdistaminen	
79 Luottotappiot	
85 Sonet varastosierrot	

12 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Raahen kaupunginhallitus

Raahessa _____ päivänä maaliskuuta 2024

Leena Mikkola-Riekkinen

Meeri Pääkkö

Sari Pekkala

Liisa Lumijärvi

Matti Nikula

Tarja Ollanketo

Anne-Mari Orava

Pekka Poukkula

Marko Salmela

Jari Seppänen

Elias Tornberg

Kirsi Ylisirniö

13 TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Raahessa, ___ päivänä _____ kuuta 2024

KPMG Oy Ab

Katri Hokkanen
JHT, KHT